บทที่ 4

ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาตลาดเงิน

จากสภาพโดยทั่วไปในตลาดเงินของประเทศไทยเรานั้น อาจจะกล่าวได้ว่าตลาดเงินของเรายังอยู่ในขั้นพัฒนาขั้นพื้นฐาน กล่าวคือสื่อกลางทางการเงินจะเป็นในรูปของสถาบันการเงินที่ทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการระดมเงินออมที่อยู่กระจัดกระจายเข้าด้วยกันโดยอยู่ในรูปของการรับฝากเงิน และจัดสรรเงินออมเหล่านั้นไปให้แก่ฝ่ายต่าง ๆ ที่สถาบันเห็นสมควร โดยอยู่ในรูปของการให้กู้ยืม สถาบันการเงินที่มีบทบาทมากที่สุดในตลาดเงินได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ รองลงไปได้แก่บริษัทเงินทุน และธนาคารออมสิน แต่ธุรกิจเหล่านี้ยังมีขนาดที่เล็กเมื่อเปรียบเทียบกับธนาคารพาณิชย์ ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าตลาดเงินของเราเป็นตลาดเงินระบบธนาคาร (Banking System)

เพื่อให้ตลาดเงินของเราพัฒนาก้าวจากขั้นพื้นฐานจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาสื่อกลางทางการเงินอีกระบบหนึ่งที่ทำหน้าที่เหมือนกับระบบแรกแต่ต่างกันที่วิธีการยิ่งมา เพื่อเสริมระบบธนาคาร ระบบดังกล่าวคือระบบตลาดเปิด (Open market system) ระบบนี้เป็นระบบที่เปิดให้มีการซื้อขายตราสารกันอย่างเสรี และกว้างขวาง โดยเปิดโอกาสสำหรับผู้ที่ต้องการเงิน (End - users) ออกตราสารของเขา (Primary instruments) ขายโดยตรงแก่ผู้ที่มีเงินเหลือในราคา (อัตราดอกเบี้ย) ที่แข่งขันกัน การซื้อขายตราสารโดยตรงระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายนี้โดยปกติมักจะมีปัญหาในเรื่องของวงเงินที่ซื้อขาย ระยะเวลาครบกำหนดอายุของตราสาร และอัตราผลตอบแทนที่ทั้ง 2 ฝ่ายไม่อาจตกลงกันได้ ซึ่งถือว่าเป็นอุปสรรคที่สำคัญในการซื้อขายตราสารในตลาดนี้ แต่ปัญหาต่าง ๆ ที่กล่าวมาจะสามารถแก้ไขลุล่วงไปได้เมื่อมีนายหน้าค้าหลักทรัพย์ (Brokers) และผู้ค้าหลักทรัพย์ (dealers) เข้ามาทำหน้าที่เป็นตัวกลางเชื่อมระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายตราสาร นายหน้าและผู้ค้าหลักทรัพย์จะเป็นผู้ที่มีความชำนาญเป็นพิเศษในการหาผู้ที่จะซื้อและผู้ที่จะขายตราสาร จึงทำให้โอกาสที่จะจับคู่ระหว่างผู้ที่ต้องการซื้อและผู้ที่ต้องการขายตราสารในวงเงิน ระยะเวลา และผลตอบแทนที่ทั้ง 2 ฝ่ายพอใจย่อมมีมาก ดังนั้นการซื้อขายตราสารโดยผ่านทางนายหน้าและผู้ค้าหลักทรัพย์ย่อมมีความ

ล่ะดวกรวดเร็วและล่มกับความต้องการของผู้ซื้อขาย นอกจากนี้รูรกรรมที่นายหน้าและผู้ค้าหลักทรัพย์กระทำอยู่นั้นได้ก่อให้เกิดการซื้อขายตราล่ารในตลาดอย่างต่อเนื่อง เป็นการล่ร้างตลาดรองให้กับตราล่าร ซึ่งมีผลทำให้ผู้ถือตราล่ารมีล่ภาพคล่องในการถือตราล่าร และเป็นการล่ร้างความนิยมให้ผู้ลงทุนมาลงทุนในตลาดนี้มากยิ้น

ล่าเหตุของการพัฒนาระบบ Open Market เพื่อให้ตลาดเงินพัฒนามากยิ่งยิ้นมีดังนี้ .-

1. ระบบของ Open Market จะเป็นระบบที่จะแย่งยันกับระบบธนาคาร ซึ่งในระบบธนาคาร ธนาคารพาณิชย์จะมีกำไรจากช่วงต่างระหว่างต้นทุนจ่ายกับรายได้รับสูง ทำให้ผู้ที่จะมากู้เงินจากธนาคารพาณิชย์ต้องเสียต้นทุนสูง ถ้าระบบ Open Market ได้รับการพัฒนาแล้วจะทำให้ผู้กู้และผู้ให้กู้ได้ประโยชน์มากยิ้น กล่าวคือ ผู้กู้เสียต้นทุนน้อยลง ผู้ให้กู้ได้รับดอกเบี้ยมากยิ้น ทั้งนี้เพราะผู้ค้าหลักทรัพย์หรือนายหน้าค้าหลักทรัพย์จะเอากำไรจากช่วงต่างระหว่างราคาซื้อและราคาขายของตราล่ารเล็กน้อยเท่านั้น เมื่อเป็นเช่นนี้ธนาคารพาณิชย์จะต้องพิจารณาช่วงต่างที่เกิดยิ้นใหม่ถ้าหากจะแย่งยันกับผู้ค้าหลักทรัพย์หรือนายหน้าค้าหลักทรัพย์ก็จำเป็นต้องลดช่วงต่างหรือลดกำไรลงจึงจะแย่งกับผู้ค้าหลักทรัพย์หรือนายหน้าได้ ซึ่งจะมีผลทำให้ต้นทุนการกู้เงินโดยทั่วไปถูกลง

2. ระบบ Open Market จะเป็นระบบที่มีความยืดหยุ่นในเรื่องของอัตราดอกเบี้ยมากกว่าระบบธนาคาร หากระบบ Open Market ได้รับการพัฒนา อัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินจะล่ามารถล่ะท้อนถึงความต้องการของเงินทุนที่แท้จริงในตลาดและรัฐจะล่ามารถใช้อัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินเป็นตัวกำหนดนโยบายทางการเงินของประเทศได้อย่างถูกต้องซึ่งจะเป็นผลดีต่อเศรษฐกิจโดยล่วนรวม

3. ระบบ Open Market จะช่วยให้ธนาคารพาณิชย์มีแหล่งกู้ยืมในการปรับล่ภาพคล่องของธนาคารเพิ่มยิ้นอีกแห่งหนึ่ง ในปัจจุบันธนาคารพาณิชย์มีแหล่งกู้ยืมในการปรับล่ภาพคล่องไม่กี่แห่ง กล่าวคือ กู้ยืมจากตลาดซื้อคืน เรียกคืนเงินที่ให้กู้ยืม กู้จากธนาคารแห่งประเทศไทย (ซึ่งไม่ใช่นโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทย นโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทยต้องการให้ธนาคารพาณิชย์กู้เงินจากธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นแหล่งลุ่ดท้าย) และกู้ยืมจากต่างประเทศ ซึ่งเป็นวิธีที่ประเทศกำลังพัฒนารวมทั้งประเทศไทยนิยมใช้กันมาก ผลดีก็คือในช่วงเวลาปกติดอกเบี้ยเงินกู้ต่างประเทศจะถูกกว่าดอกเบี้ยเงินกู้ภายในประเทศ ล่วนผลเสียก็คือเมื่อภาวะทางการเงินของประเทศที่

พัฒนาและเป็นศูนย์กลางทางการเงินของโลกใช้มาตรการทางการเงินในการแก้ปัญหาเงินเฟ้อเมื่อใด ก็จะส่งผลกระทบถึงภาวะการเงินของประเทศเหล่านั้น ดังที่ประเทศไทยได้ประสบมาในปี 2522 และต้นปี 2523 เมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ในตลาดเงินต่างประเทศสูงขึ้นยังผลให้ธนาคารพาณิชย์ต้องเร่งชำระคืนเงินกู้ต่างประเทศทำให้ภาวะการเงินของประเทศตึงตัว การมี Open Market จะช่วยลดการพึ่งเงินกู้จากต่างประเทศลง และมีผลทำให้ภาวะการเงินของประเทศไม่ต้องกระทบจากภาวะการผันผวนทางการเงินของต่างประเทศมากนัก

4. ระบบ Open Market จะเป็นแหล่งที่รัฐสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินนโยบายการเงินของประเทศ ในปัจจุบันการดำเนินมาตรการทางการเงินนั้น รัฐสามารถกระทำได้โดยการเพิ่มเงินสำรองของธนาคารพาณิชย์ โดยการใช้วิธีขอร้องให้ธนาคารพาณิชย์ระงับการให้สินเชื่อแก่อุตสาหกรรมที่รัฐขอร้อง ส่วนการใช้มาตรการการซื้อขายตั๋วเงินคลังนั้นยังไม่ได้ผล เพราะเหตุว่าธนาคารแห่งประเทศไทยยังเป็นผู้ถือตั๋วเงินคลังรายใหญ่ ด้วยเหตุผลตามที่ได้กล่าวมาแล้ว หากระบบ Open Market ได้รับการพัฒนาก็จะช่วยทำให้รัฐมีมาตรการที่จะควบคุมปริมาณเงินในตลาดหรือควบคุมอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินเพิ่มขึ้นอีกมาตรการหนึ่ง

ดังนั้นการพัฒนาระบบ Open Market จึงนับว่าเป็นสิ่งที่ดีที่จะช่วยให้ตลาดเงินพัฒนามากยิ่งขึ้น แต่การพัฒนานั้นมีปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาดังต่อไปนี้ .-

I. <u>โครงสร้างทางเศรษฐกิจ</u> โครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศไทยนั้น ยังเป็นโครงสร้างแบบกสิกรรมอยู่ กล่าวคือประชากรของประเทศส่วนใหญ่ยังมีอาชีพในภาคกสิกรรม สำหรับภาคอุตสาหกรรมกำลังได้รับการส่งเสริมและเจริญเติบโตขึ้นมาอย่างรวดเร็ว และมีส่วนสำคัญที่ทำให้เศรษฐกิจของประเทศมีความก้าวหน้า

ในการพัฒนาประเทศให้มีความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ ประเทศไทยได้ประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 เมื่อปี พ.ศ. 2504 จนถึงปี พ.ศ. 2519 ซึ่งเป็นปีที่สิ้นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 3 ผลของการดำเนินงานตามแผนพัฒนาทั้ง 3 ฉบับเท่าที่ผ่านมา ปรากฏว่าความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic Growth) อยู่ในระดับที่น่าพอใจ กล่าวคือ ผลิตภัณฑ์รวมประชาชาติขยายตัวโดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 7.2, 7.5 และ 6.2 ตามแผนพัฒนาฉบับที่1, 2 และ 3 ตามลำดับ แต่ก็มีสิ่งที่เกิดขึ้นตามมาในขณะที่ประเทศมีความเจริญ

เติบโตทางเศรษฐกิจ สิ่งนั้นก็คือ ความแตกต่างของรายได้ (Income Distribution GAP) ในหมู่ประชากรของประเทศ และระหว่างภาคสูงขึ้นเป็นลำดับ

ในการวัดความแตกต่างของรายได้ของประชาชน ปัจจัยตัวหนึ่งที่สามารถชี้ให้เห็นได้ ก็คือกลุ่มประเภทของรายได้ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้คำนวณไว้ดังในตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 15 รายได้สุทธิจำนวนคนทำงานและรายได้เฉลี่ยต่อคน ปี 2518

กลุ่มประเภท	จำนวนคนทำงาน		รายได้รวม		รายได้เฉลี่ย
รายได้	คน	%	ล้านบาท	%	ต่อคนต่อปี
เกษตรกร	11,456,000	66.7	60,584	26.1	5,288
ผู้ได้รับเงินเดือนค่าจ้าง	3,369,000	19.6	72,538	31.2	21,531
ผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัวและ ผู้มีรายได้จากทรัพย์สิน	2,361,000	13.7	99,388	42.7	42,100
รวม	17,186,000	100	232,520	100.0	13,530

ที่มา : กองบัญชีประชาชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาฯ

จากตัวเลขนี้จะเห็นได้อย่างคร่าว ๆ ว่า ขณะที่เกษตรกรซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศมีถึงร้อยละ 66.7 หรือ 2/3 ของคนงานทั้งสิ้น กลับมีรายได้สุทธิไม่ถึง 1 ใน 3 ของรายได้รวมทั้งสิ้น เกษตรกรมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีเพียง 5,288 บาท ส่วนผู้ได้รับเงินเดือนค่าจ้างมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าเกษตรกรถึง 4.07 เท่า แต่กลุ่มที่มีรายได้สุทธิรวมกันสูงที่สุดคือมากกว่า 1/3 ของรายได้รวมทั้งสิ้น คือกลุ่มผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัว ในกลุ่มนี้มีจำนวนผู้ประกอบการน้อยที่สุด กล่าวคือมีเพียงร้อยละ 14 แต่มีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีสูงถึง 42,100 บาท หรือมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีสูงประมาณ 8 เท่าของรายได้ผู้ประกอบอาชีพการเกษตร

ความแตกต่างของรายได้ระหว่างกลุ่มประชาชนอันมีที่มาของรายได้ต่างกลุ่มกันเช่นนี้ได้เพิ่มขึ้นมากในช่วง 15 ปีของการพัฒนาตามแผนพัฒนาที่ผ่านมา เพราะเมื่อดูอัตราการเจริญเติบโตของรายได้ของแต่ละกลุ่มแล้วปรากฏว่าอัตราการเติบโตของผู้ประกอบการธุรกิจส่วนตัวเพิ่มมากเป็นอันดับหนึ่งคือร้อยละ 13.5 รายได้ของกลุ่มผู้ได้รับเงินเดือนและค่าจ้างขยายตัวร้อยละ 12.4 ส่วนรายได้ของเกษตรกรขยายตัวเพียงร้อยละ 9.3[1] เป็นเหตุให้รายได้ของเกษตรกรตามไม่ทันรายได้กลุ่มอื่นทำให้ช่วงรายได้ยิ่งห่างกันออกไปทุกที

<u>สาเหตุพื้นฐานของความแตกต่างของรายได้</u>

ก. <u>พื้นฐานทางกรรมสิทธิในทรัพย์สินและการให้ผลตอบแทน</u> โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่เป็นมาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันทำให้คนบางกลุ่มสะสมกรรมสิทธิในทรัพย์สินส่วนตัว เช่น ที่ดิน หุ้นส่วนในกิจการ เงินทอง ฯลฯ ได้มากกว่าคนอีกบางกลุ่มหรือคนส่วนใหญ่ ทรัพย์สินส่วนตัวเหล่านี้สามารถสืบทอดถึงลูกหลานได้โดยไม่ต้องเสียภาษีหรือหากต้องมีการเสียภาษีบ้างในบางเรื่องก็น้อยมาก ทั้งนี้ทำให้ลูกหลานญาติมิตรกลุ่มคนเหล่านี้ได้เปรียบมาแต่แรก และสามารถที่จะใช้ทรัพย์สินที่มีอยู่ไปทำให้ออกดอกออกผลได้ทวีคูณออกไปอีก เพราะระบบเศรษฐกิจแบบที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเปิดโอกาสให้ผู้ที่ครอบครองปัจจัยการผลิตได้ผลตอบแทนในรูปค่าเช่า ดอกเบี้ย กำไร ตามอัตราส่วนของการครอบครองปัจจัยการผลิตที่สำคัญ ๆ ยิ่งใครมีปัจจัยการผลิต เช่น ทุนที่ดินดี ๆ มากก็ยิ่งให้ผลตอบแทนสูง ส่วนคนที่มีปัจจัยการผลิตน้อย เช่น ชาวนาบางส่วนที่พอมีที่ทำกินเล็กน้อยก็จะได้ผลตอบแทนน้อยลงมา ส่วนคนที่ไม่มีปัจจัยการผลิตเลย เช่น ชาวนาโดยทั่วไป ผู้เช่า ลูกจ้าง คนงาน ก็ได้ผลตอบแทนน้อยลงไปอีก สภาพโครงสร้างเศรษฐกิจเช่นนี้ย่อมทำให้เกิดความแตกต่างของรายได้ หรือที่เรียกกันว่าช่องว่างระหว่างคนรวยกับคนจนเพิ่มมากขึ้นทุกที ไม่ว่าการพัฒนาเศรษฐกิจโดยส่วนรวมจะดีขึ้นเพียงไร เพราะการพัฒนาเศรษฐกิจแบบมุ่งที่จะขยายอัตราเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติไม่ได้ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศได้รับผลประโยชน์อย่างทัดเทียมหรือใกล้เคียงกันแต่อย่างใด

---

[1] คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงาน กองปัญญาประชาชาติ, เอกสารวิชาการ ปัญหาการกระจายรายได้และแนวทางแก้ไข (ม.ป.พ.) หน้า 2

ข. <u>ความแตกต่างทางฐานะและรายได้นำไปสู่การผูกขาดทางด้านเศรษฐกิจ</u> ระบบการให้ผลตอบแทนการครอบครองปัจจัยการผลิตในลักษณะที่นิยมเรียกกันว่ามือใครยาวสาวได้สาวเอาทำให้คนบางกลุ่มมีฐานะทางเศรษฐกิจสูงขึ้นทุกทีเนื่องจากคนกลุ่มนี้เป็นเพียงคนจำนวนน้อยที่มีวันธุรกิจของเขายิ่งขยายตัวทำให้เกิดแนวโน้มที่นำไปสู่การผูกขาดอำนาจทางเศรษฐกิจที่สามารถทำกำไรสร้างความมั่นคงให้กับกลุ่มได้ในอัตราที่สูงยิ่งขึ้นไปอีกเป็นผลให้การแข่งขันเลื่อนขั้นหรือฐานะในสังคมเป็นไปได้ยาก การกระจายรายได้ยิ่งไม่เป็นธรรมมากขึ้น นั่นคือผู้ที่มีฐานะมั่งคั่งอยู่แล้วจะยิ่งร่ำรวยมากขึ้นในขณะที่ผู้ที่ยากจนจะยิ่งมีฐานะยากจนหนักขึ้นไปอีก

ค. <u>การละเลยความสำคัญของการกระจายรายได้</u> การพัฒนาเท่าที่ผ่านมาเน้นแต่อัตราการเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจโดยส่วนรวม แม้จะมีการกล่าวถึงการกระจายรายได้ในแผนพัฒนาฯ ฉบับหลัง ๆ แต่ก็ยังไม่ได้มีโครงการที่จะดำเนินการให้ได้ผลแต่อย่างใด ที่เห็นได้ชัดคือยังไม่ได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาชนบทโดยเฉพาะภาคเกษตรซึ่งที่จะช่วยยกฐานะและรายได้ของเกษตรกรให้สูงขึ้นอย่างจริงจัง นอกจากนี้นโยบายการเก็บภาษีและการให้สวัสดิการทางสังคมก็ไม่ได้เป็นไปเพื่อการกระจายรายได้ให้เป็นธรรมขึ้นอย่างจริงจัง ภาษีที่เก็บส่วนใหญ่เป็นภาษีทางอ้อม ซึ่งเท่ากับว่าคนจนต้องเสียภาษีเท่ากับคนรวยหรือคิดเทียบกับรายได้ของคนรวยแล้วกลับเสียในอัตราที่สูงกว่า ภาษีมรดกซึ่งเป็นภาษีทางตรงที่เก็บจากคนรวยก็ยังไม่มีการจัดเก็บ ภาษีที่ดิน โรงเรือน ก็ยังเก็บในระดับต่ำและไม่เป็นไปตามอัตราก้าวหน้า (คือที่ดินราคาสูงต้องเสียอัตราสูงไปตามลำดับ) ภาษีรายได้เองก็ไม่ได้เก็บในอัตราก้าวหน้ามากนัก

เมื่อยังไม่ได้ใช้เครื่องมือเก็บภาษีที่มีอยู่เพื่อการกระจายรายได้แล้ว ความแตกต่างก็ย่อมมีมากขึ้นอย่างหยุดยั้งไม่ได้เป็นธรรมดา โดยเฉพาะในด้านการใช้จ่ายของภาครัฐบาลเองก็ไม่ค่อยได้ไปถึงมือประชาชนอย่างยุติธรรมไม่ว่าจะเป็นการใช้จ่ายทางด้านพัฒนาเศรษฐกิจ การศึกษา การสาธารณสุข คนในเมืองหลวงและเมืองใหญ่ ๆ มักได้ประโยชน์จากบริการของรัฐมากกว่าคนที่อยู่นอกเขตเทศบาลหรือชนบท จึงยิ่งช่วยให้ช่องว่างระหว่างคนรวยคนจนเพิ่มขึ้นอีกแทนที่จะลดลง

ง. <u>สหกรณ์การเกษตร</u> สหกรณ์การเกษตรตามความมุ่งหมายที่จัดตั้งขึ้นโดยเกษตรกร มีหน้าที่ในการส่งเสริมการผลิต เพิ่มพูนรายได้ให้แก่เกษตรกรที่เป็นสมาชิก อันหมายถึงการดำเนินงานของสหกรณ์ในทุกรูปที่เกี่ยวกับการให้สินเชื่อการเกษตร การจัดหาสินค้า เครื่องมือและอุปกรณ์การผลิตมาจำหน่ายแก่สมาชิก ตลอดจนการรวบรวมผลิตผลทางการเกษตรออกจำหน่ายและแปรรูป และการหาที่ดินให้เกษตรกรได้ประกอบอาชีพ จะเห็นได้ว่าการสหกรณ์เพื่อการเกษตรเป็นแนวทางปฏิบัติที่ดีที่จะช่วยในเรื่องของการกระจายรายได้ แต่ความสำเร็จของสหกรณ์การเกษตรนั้นต้องขึ้นอยู่กับความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกเป็นส่วนใหญ่ กล่าวคือสมาชิกทุกคนที่รวมตัวกันจะต้องมีศรัทธาแห่งอุดมการณ์แห่งสหกรณ์ที่แท้จริง

สหกรณ์การเกษตรของไทยเราเริ่มดำเนินการมา 64 ปีแล้ว แต่ยังไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควรนั้น ทั้งนี้เนื่องมาจากการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรต้องประสบกับอุปสรรคและปัญหาที่สำคัญ ๆ ดังต่อไปนี้ .-

1. พื้นฐานทางเศรษฐกิจการศึกษาและฐานะทางสังคมของเกษตรกรต่ำ ไม่สามารถที่จะบริหารกิจการสหกรณ์ให้เกิดผลดีในระยะเวลาอันสั้นได้

2. การจัดตั้งสหกรณ์ส่วนใหญ่มักเป็นไปตามความต้องการของทางราชการ ทำให้เกษตรกรขาดความสำนึกและขาดความรับผิดชอบในการบริหารกิจการด้วยตนเอง

3. ขาดความรอบคอบในการจัดตั้งสหกรณ์แต่แรก โดยไม่คำนึงถึงขีดความสามารถของสหกรณ์ว่า เมื่อตั้งขึ้นแล้วจะสามารถบริหารและดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ ดังนั้นจึงมีสหกรณ์จำนวนมากที่ตั้งขึ้นแล้วไม่สามารถจะดำเนินงานได้ ซึ่งเป็นผลเสียต่อการพัฒนางานของสหกรณ์และทางการก็ไม่หาทางแก้ไขแต่อย่างใด ยังคงปล่อยให้ดำเนินงานต่อไปอีก ทั้ง ๆ ที่ไม่อยู่ในสภาพที่จะดำเนินงานได้

4. สหกรณ์ฯ ส่วนใหญ่ขาดความเป็นอิสระและความเป็นตัวของตัวเองในการดำเนินงาน เพราะต้องอาศัยความช่วยเหลือจากทางการเกือบจะทุก ๆ ทาง

5. ขาดผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพในการทำงาน เจ้าหน้าที่สหกรณ์ฯ จ้างมาปฏิบัติงานมีจำนวนน้อยมาก เฉลี่ยสหกรณ์หนึ่งมีเพียง 2.27 คน บางสหกรณ์ยังไม่มีผู้จัดการและผู้ช่วยผู้จัดการและผู้บริหารสหกรณ์ฯ ที่มีอยู่ส่วนมากก็ขาดความรู้และประสบการณ์ในหลักการบริหาร และการดำเนินงานธุรกิจของสหกรณ์ ดังนั้นการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ จึงเป็นไปอย่างล่าช้าไม่ทันต่อเหตุการณ์และความต้องการ

6. ขาดสถาบันเงินทุนเป็นของสหกรณ์เอง จึงยากที่จะพัฒนางานสหกรณ์ให้เป็นไปตามความต้องการของสหกรณ์ฯ

7. ขาดการประสานงานที่ดี เนื่องจากเป็นสหกรณ์เกษตรระดับอำเภอ กลุ่มสมาชิกของสหกรณ์กระจัดกระจายอยู่ตามหมู่บ้านต่าง ๆ แม้จะถือเกณฑ์กำหนดหนึ่งหมู่บ้านต่อสมาชิกหนึ่งกลุ่ม แต่ข้อเท็จจริงสมาชิกหลายหมู่บ้านรวมกันเข้าเป็นกลุ่มหนึ่ง ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่มยังไม่ใกล้ชิดกันเท่าที่ควร ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกสหกรณ์ยิ่งไกลออกไปมากยิ่งขึ้น

จากปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานของสหกรณ์จึงทำให้ความมุ่งหมายในการจัดตั้งสหกรณ์การเกษตรประสบกับความล้มเหลว และการที่รัฐจะใช้สหกรณ์การเกษตรเป็นเครื่องมือในการกระจายรายได้ให้เป็นธรรมมากขึ้นก็ต้องประสบกับความล้มเหลว เนื่องจากปัญหาดังที่กล่าวมา

จ. <u>วิธีการเพาะปลูก</u> วิธีการทำไร่ทำนาของเกษตรกรนั้นส่วนใหญ่ยังใช้วิธีที่ล้าสมัยหรือแบบดั้งเดิมที่ได้รับการสืบทอดจากบรรพบุรุษ กล่าวคือการทำกสิกรรมต้องขึ้นกับดินฟ้าอากาศ ฉะนั้นปัจจัยเรื่องของดินฟ้าอากาศจะเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากในการกำหนดผลผลิตต่อไร่ของเกษตรกร และมีอิทธิพลถึงรายได้ของเกษตรกรด้วย เมื่อเกษตรกรทำการเกษตรโดยไม่พยายามเข้าไปควบคุมปัจจัยดังกล่าวผลก็คือรายได้ของเกษตรกรจะไม่แน่นอนผันแปรไปตามดินฟ้าอากาศ นอกจากนี้ราคาพืชผลเกษตรยังแปรเปลี่ยนได้ง่ายกว่าสินค้าในภาคอุตสาหกรรม ราคาพืชผลเกษตรจะขึ้นกับอุปสงค์และอุปทานของตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ถ้าปีใดมีอุปทานของพืชผลมากเกินไปราคาพืชผลที่เกษตรกรจะได้รับจะไม่ค่อยดีนักเนื่องจากอุปสงค์ของสินค้าในภาคกสิกรรมมีจำกัด แต่ถ้าปีใดมีอุปสงค์ของสินค้าในตลาดมากขณะที่อุปทานของพืชผลเกษตรในตลาดมีน้อย อาจเนื่องมาจากสาเหตุสภาพภูมิอากาศ ภัยธรรมชาติ และอื่น ๆ เป็นต้น ประเทศที่สามารถผลิตพืชผลเกษตรได้ดีก็จะสามารถจำหน่ายพืชผลได้ในราคาที่ดีซึ่งสภาวะการณ์เช่นนี้ยากที่เกษตรกรจะคาดคะเนได้ ดังนั้นราคาของพืชผลเกษตรจึงแปรเปลี่ยนได้ง่าย นอกจากนี้เกษตรกรไทยยังมีปัญหาเกี่ยวกับระบบกลไกของตลาด ระบบกลไกของตลาดที่เป็นอยู่ในปัจจุบันพ่อค้าคนกลางจะเป็นผู้ที่มีบทบาทและมีอิทธิพลมากที่สุดในตลาด ราคาพืชผลโดยมากแล้วพ่อค้าคนกลางจะเป็นผู้กำหนดราคาซื้อและขาย การซื้อพืชผลเกษตรนั้นพ่อค้าคนกลางโดยมากให้ราคาที่ต่ำกว่าความเป็นจริงซึ่งมีส่วนทำให้ไม่จูงใจเกษตรกรทำการผลิตมากขึ้น การผลิตที่ทำกันอยู่ในปัจจุบันก็ทำแบบพอกิน ถ้าหากมีเหลือก็นำไปขาย ถ้าปีใดฝนแล้งทำนาไม่ได้ก็ต้องกู้หนี้ยืมสิน ซึ่งนับวันหนี้สินก็ยิ่ง

จะมีมากขึ้น ประกอบกับภาวะเงินเฟ้อที่สูงขึ้นอย่างรวดเร็วมีส่วนทำให้ค่าใช้จ่ายในการทำนาเพิ่มมากขึ้น ขณะที่ผลผลิตต่อไร่ไม่เพิ่มหรือเพิ่มขึ้นในอัตราที่ต่ำมาก และราคาของพืชผลก็เพิ่มขึ้นในอัตราที่ต่ำมาก เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราเงินเฟ้อ ด้วยสาเหตุที่กล่าวมานี้ได้มีส่วนทำให้เกษตรกรส่วนใหญ่ของประเทศอยู่ในฐานะที่ยากจน

๓. <u>อุตสาหกรรมมีการขยายเฉพาะในเมืองหลวงทำให้เศรษฐกิจก้าวหน้าเฉพาะในเมืองหลวง</u> การเน้นหนักในการส่งเสริมอุตสาหกรรมเพื่อทดแทนการนำเข้าและอุตสาหกรรมการส่งออกของการพัฒนาเศรษฐกิจที่ผ่านมามีส่วนทำให้ความเหลื่อมล้ำระหว่างเมืองหลวงกับชนบทกว้างขวางขึ้น อุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมเหล่านี้มักจะรวมกันอยู่ในเมืองหลวง ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

1. สินค้าอุตสาหกรรมเพื่อทดแทนการนำเข้าส่วนมากเป็นสินค้าที่ผู้อยู่ในเมืองเป็นผู้ซื้อใช้เป็นส่วนใหญ่ เพราะเป็นสินค้าฟุ่มเฟือยหรือกึ่งฟุ่มเฟือยที่ผู้มีรายได้สูงเท่านั้นจึงจะซื้อใช้ ฉะนั้นด้วยเหตุผลทางด้านการตลาด แหล่งผลิตก็ควรจะอยู่ใกล้ผู้บริโภค คือโรงงานจะตั้งอยู่ในกรุงเทพฯ มิใช่ต่างจังหวัด

2. อุตสาหกรรมประเภทนี้ต้องอาศัยวัตถุดิบ ชิ้นส่วน และส่วนประกอบต่าง ๆ ที่ซื้อมาจากต่างประเทศ เพราะการผลิตของประเภทนี้วัตถุดิบของเราเองนั้นไม่มี ฉะนั้นเพื่อเป็นการประหยัดค่าขนส่งระหว่างท่าเรือกับโรงงาน โรงงานเหล่านี้ควรจะอยู่ใกล้ท่าเรือก็คือจะต้องอยู่ในกรุงเทพฯ นี่เองไม่ใช่ต่างจังหวัดที่ห่างไกล

3. สำหรับอุตสาหกรรมที่ผลิตเพื่อส่งออกนั้นอาจจะจัดได้ว่ามีอยู่ 2 จำพวกซึ่งจะมีผลต่อการกระจายแหล่งอุตสาหกรรม

3.1 พวกที่อาศัยผลผลิตจากการเกษตรและวัตถุดิบชนิดอื่น ๆ จากธรรมชาติเป็นปัจจัยสำคัญในการผลิต โรงงานประเภทนี้จะตั้งอยู่ใกล้แหล่งวัตถุดิบเพราะเป็นการประหยัดค่าขนส่งคือกระจายไปอยู่ในท้องถิ่นในชนบท

3.2 พวกที่อาศัยชิ้นส่วนจากต่างประเทศนำเข้ามาประกอบกันให้เป็นสิ่งของสำเร็จรูปแล้วส่งออกไปขายต่างประเทศ

อุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกประเภทแรกจะช่วยกระจายการพัฒนาเศรษฐกิจออกไปสู่ชนบท มีการขยายการผลิตวัตถุดิบในบริเวณใกล้เคียง มีโอกาสให้คนงานในท้องถิ่นมีงานทำ มีรายได้ และรายได้ที่โรงงานจ่ายให้ก็จะถูกใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในท้องถิ่นนั้นเอง เป็นการกระตุ้นให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้าสำหรับการบริโภค การค้า การก่อสร้างบ้านเรือน และการเงินเกิดขึ้น ตลอดจนการขนส่งคมนาคม แต่สำหรับอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกประเภทหลังนั้นจะไม่ช่วยการกระจายความเจริญออกไปสู่ชนบท แต่จะทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำมากขึ้น คือ โรงงานประเภทนี้จะต้องอยู่ใกล้ท่าเรือ และการที่อาศัยวัตถุดิบจากต่างประเทศก็เลยไม่เป็นการส่งเสริมให้มีการผลิตวัตถุดิบชนิดนั้นเกิดขึ้นในประเทศ แรงกระตุ้นที่จะส่งต่อไปจึงไม่มี

อย่างไรก็ตามอุตสาหกรรมส่งออกประเภทที่ใช้วัตถุดิบธรรมชาติและวัตถุดิบจากการเกษตรมักจะมีปัญหาเรื่องการตลาด คือมีผู้ผลิตสินค้าประเภทนี้อยู่หลายประเทศออกแข่งขันกัน ความต้องการของตลาดก็มีน้อย เพราะมิใช่เป็นสินค้าที่จะเติบโตไปตามรายได้ของผู้ซื้อ ในประเทศผู้ซื้อเองก็มีผู้ผลิตตั้งเดิมอยู่แล้ว ซึ่งเขาจะใช้อิทธิพลให้รัฐบาลของประเทศใช้มาตรการกีดกันการนำเข้า ผู้ที่จะส่งไปขายยังจะต้องวิ่งเต้นหาตลาดและตัวแทนจำหน่ายด้วยตนเอง ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ลำบากมาก นอกจากนี้แล้วผู้ผลิตยังจะต้องประสบกับการเสี่ยงเกี่ยวกับคุณภาพและปริมาณของวัตถุดิบซึ่งจะเข้าโรงงานอย่างไม่สม่ำเสมอเพราะขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศ และความไม่สามารถควบคุมผู้ผลิตวัตถุดิบทั้งหลายได้อย่างใกล้ชิด วัตถุดิบเหล่านี้มีการผลิตเป็นฤดูกาล ทำให้โรงงานทำงานเต็มที่ได้แต่เฉพาะในฤดูเก็บเกี่ยวเท่านั้น ส่วนในฤดูอื่นจะมีการใช้เครื่องจักร อุปกรณ์อย่างไม่เต็มที่ทำให้การลงทุนได้ผลตอบแทนไม่สูง แต่สำหรับอุตสาหกรรมส่งออกที่อาศัยชิ้นส่วนจากต่างประเทศนั้น ผู้ผลิตจะได้รับความสะดวกทางด้านตลาด เพราะจะมีตัวแทนของบริษัทใหญ่ในต่างประเทศทำสัญญาซื้อขายกันเป็นปริมาณและราคาที่แน่นอน ตลอดจนมีตัวแทนจำหน่ายอยู่ในต่างประเทศแล้ว การเสี่ยงก็มีน้อยมาก เพราะชิ้นส่วนที่เข้ามาก็มีคุณภาพและปริมาณที่สม่ำเสมอ โรงงานทำงานได้ตลอดปี ฉะนั้นจึงมักปรากฏว่าอุตสาหกรรมส่งออกที่เกิดขึ้นใหม่ ๆ มักจะเป็นประเภทนี้และตั้งโรงงานอยู่ในบริเวณกรุงเทพฯ

จากผลของการใช้มาตรการส่งเสริมการลงทุน ปรากฏว่ามีโรงงานอุตสาหกรรมเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก แต่ส่วนใหญ่อยู่ในกรุงเทพฯ และจังหวัดใกล้เคียงดังปรากฏในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 การกระจายของแหล่งกิจการที่ได้รับการส่งเสริม[1] (2503 - 2519)

แหล่งที่ตั้ง	จำนวนกิจการ	ร้อยละ
กรุงเทพฯ และสมุทรปราการ	426	56.9
จังหวัดอื่น ๆ ในภาคกลาง	208	27.8
ภาคเหนือ	50	6.7
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	19	2.5
ภาคใต้	46	6.1
รวมทั้งสิ้น	749	100.0

[1] รวมทั้งกิจการที่มิใช่อุตสาหกรรม

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

จากตัวเลขในตารางนี้แสดงว่าจำนวนสถานประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมที่มีสถานที่ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือที่เป็นบริเวณด้อยพัฒนาของประเทศไทยมีเพียงประมาณร้อยละ 8.6 เท่านั้น ในขณะที่กว่าร้อยละ 56.9 ตั้งอยู่ในกรุงเทพฯ นั่นคือนโยบายส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่เน้นหนักอุตสาหกรรมประเภททดแทนการนำเข้าได้มีส่วนอันสำคัญในการทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำของความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจระหว่างเมืองหลวงกับภูมิภาค ความเหลื่อมล้ำระหว่างภาคจะดูได้จากผลิตภัณฑ์มวลรวมของแต่ละภาค ซึ่งดูได้จากตารางที่ 17

ตารางที่ 17 การเปรียบเทียบโครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคแต่ละภาคปี 2518 ณ ราคาคงที่ปี 2505

	เกษตรกรรม		อุตสาหกรรม		การค้าปลีกและค้าส่ง		ผลิตภัณฑ์รวมภาค (GNP)	
	(ล้านบาท)	(ร้อยละ)	(ล้านบาท)	(ร้อยละ)	(ล้านบาท)	(ร้อยละ)	(ล้านบาท)	(ร้อยละ)
กรุงเทพฯ	305	0.63	13,324	27.61	9,593	19.88	48,261	100.0
ภาคกลาง (ยกเว้นกรุงเทพฯ)	14,676	29.81	13,357	27.13	7,113	14.45	49,238	100.0
ภาคเหนือ	10,039	45.97	1,996	9.14	3,276	15.00	21,837	100.0
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	11,190	45.07	2,532	10.20	3,607	14.53	24,829	100.0
ภาคใต้	8,494	41.60	1,894	9.28	4,033	19.75	20,417	100.0
ทั่วประเทศ	44,704	27.16	33,103	20.11	27,622	16.78	164,582	100.0

ที่มา : กองบัญชีประชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จากตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่าความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจในเมืองหลวง และภาคกลาง ซึ่งเป็นแหล่งที่เพาะปลูกอันสมบูรณ์ และเป็นแหล่งที่ตั้งของอุตสาหกรรม เช่น จังหวัดสมุทรปราการ ปทุมธานี นนทบุรี เป็นต้น จึงทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคกลางมีมากที่สุด คือมีถึง 97,499 ล้านบาท เฉพาะในกรุงเทพฯ จังหวัดเดียวก็มีถึง 48,261 ล้านบาท

จากสาเหตุของโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่ก่อให้เกิดการกระจายรายได้ที่ไม่เป็นธรรม ได้ก่อให้เกิดผลเสียหายในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ กล่าวคือเศรษฐกิจที่พัฒนาไปไม่เกิดความสมดุลย์กัน เนื่องจากเศรษฐกิจในแต่ละสาขาไม่สามารถเกื้อหนุนกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะคนส่วนใหญ่ของประเทศที่อยู่ในสาขาเกษตรยังยากจนทำให้เขาเหล่านั้นขาดกำลังซื้อพอที่จะอุดหนุนสินค้าอุตสาหกรรมภายในประเทศได้มากนัก จึงทำให้ไม่เกื้อหนุนต่อสาขาอุตสาหกรรมและมีส่วนทำให้อุตสาหกรรมภายในประเทศเติบโตช้า เมื่ออุตสาหกรรมเจริญเติบโตช้าและคนส่วนใหญ่ยังยากจนจะมีผลต่อการพัฒนาตลาดเงินของประเทศกล่าวคือ เมื่ออุตสาหกรรมเจริญเติบโตช้าจะมีส่วนทำให้สถาบันทางธุรกิจที่จะเติบโตควบคู่ไปกับอุตสาหกรรมเจริญเติบโตช้าไปด้วย การลงทุนหรือการขยายกิจการจะมีน้อย และกิจการที่ดำเนินอยู่จะมีลักษณะเป็นกิจการขนาดเล็ก จะไม่เอื้ออำนวยต่อการเพิ่มขึ้นของตราสาร ทั้งที่เป็นตราสาร

ระยะสั้นและระยะยาว การที่ตราสารจะได้รับความนิยมนั้นฐานะการดำเนินงาน ชื่อเสียง และขนาดของกิจการเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้ลงทุนจะใช้ประกอบการพิจารณาซื้อตราสาร ซึ่งสิ่งเหล่านี้กิจการขนาดเล็กยังขาดอยู่ ส่วนทางด้านอุปทานของเงินทุนนั้น เนื่องจากคนส่วนใหญ่ของประเทศจน มีรายได้ไม่พอกับรายจ่าย การออมของกลุ่มคนเหล่านี้แทบจะไม่เกิดขึ้นเลย สำหรับคนกลุ่มน้อยที่เป็นคนรวยก็มีแนวโน้มบริโภคของฟุ่มเฟือยมากยิ่งขึ้น ดังนั้นเมื่อประเทศกำลังพัฒนาต้องการเงินทุนมาลงทุนในโครงการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นของรัฐและเอกชน จึงมักประสบปัญหาเกี่ยวกับแหล่งเงินทุนภายในประเทศไม่เพียงพอ ต้องไปพึ่งแหล่งเงินทุนจากนอกประเทศ ซึ่งเป็นผลเสียต่อระบบการเงินและเศรษฐกิจของประเทศ ฉะนั้นประเทศเราควรจะพัฒนาแหล่งเงินทุนในประเทศของเราเองโดยพัฒนาระดมแหล่งเงินทุนต่าง ๆ ในประเทศให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยผ่านทางสถาบันการเงิน แต่สิ่งหนึ่งที่เป็นอุปสรรคในการระดมแหล่งเงินออมในประเทศคือ คนส่วนใหญ่ของประเทศมีรายได้น้อยทำให้เงินออมมีน้อย หรือไม่มีเลย ฉะนั้นการเพิ่มรายได้ให้แก่คนส่วนใหญ่ของประเทศจึงเป็นสิ่งจำเป็น

II <u>โครงสร้างทางธุรกิจ</u> โครงสร้างทางธุรกิจของประเทศไทยเรายังเป็นโครงสร้างแบบครอบครัวเป็นใหญ่ และส่วนใหญ่ก็เป็นธุรกิจของชาวจีนหรือลูกหลานของชาวจีน ซึ่งมีสัญชาติไทยดำเนินกิจการอยู่ ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าชาวจีนเป็นผู้ที่ตั้งรากฐานการค้าให้กับประเทศไทย และกลายมาเป็นผู้มีอิทธิพลทางเศรษฐกิจของประเทศในปัจจุบัน หากจะดูจากประวัติศาสตร์ของไทยก็จะพบว่าชาวจีนได้เข้ามาติดต่อกับประเทศไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัยถึงรัตนโกสินทร์ ครั้งแรกเข้ามาในรูปติดต่อค้าขาย มาในสมัยกรุงศรีอยุธยาก็เข้ามาค้าขายและมีการเข้ารับราชการด้วย ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งเป็นระยะที่ประเทศไทยเริ่มมีการพัฒนาประเทศให้เป็นแบบตะวันตก มีความต้องการแรงงาน ชาวจีนซึ่งในขณะนั้นประเทศจีนประสบกับความอดอยากเกิดปัญหาภาวะค่าครองชีพและการเปลี่ยนแปลงการปกครองแบบราชวงศ์มาเป็นคอมมิวนิสต์ได้พากันหลั่งไหลออกนอกประเทศและพากันอพยพเข้ามาตั้งรกรากทำมาหากินในประเทศไทยมากกว่าประเทศอื่นในอาเซียอาคเนย์ ผู้ที่อพยพเข้ามาพอแบ่งออกเป็น 6 กลุ่มใหญ่ ๆ ด้วยกันคือ

1. ชาวแต้จิ๋ว มีประมาณร้อยละ 50
2. ชาวแคะมีประมาณร้อยละ 15
3. ชาวกวางตุ้งมีประมาณร้อยละ 10

4. ข่าวอกเกี้ยงมีประมาณร้อยละ 10

5. ข่าวไหหลำมีประมาณร้อยละ 10

6. อื่น ๆ มีประมาณร้อยละ 5

เมื่อข่าวจีนอยู่ในประเทศใดก็มักจะมีอิทธิพลต่อเศรษฐกิจในประเทศนั้น ๆ เช่น ในสิงคโปร์ มาเลเซีย การค้าส่วนใหญ่จะตกอยู่ในมือของคนจีนและประเทศไทยก็เช่นเดียวกัน ข่าวจีนมีอิทธิพลต่อเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก ข่าวจีนเข้าคุมธุรกิจทางการค้าที่สำคัญ ๆ ของประเทศ เช่น การค้าข้าว ข้าวโพด น้ำตาล นอกจากนี้ยังเป็นตัวแทนจำหน่ายสินค้าออกนอกประเทศ ซื้อขายเครื่องอุปโภคบริโภคต่าง ๆ ซึ่งส่วนใหญ่จะมีศูนย์กลางที่เยาวราช หรือที่เรียกว่า Chinese Town in Thailand นอกจากการค้าแล้วยังมีอิทธิพลทางด้านการเงินของประเทศซึ่งอยู่ในรูปของสถาบันการเงิน เช่น ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน เป็นต้น ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ข่าวจีนยังสร้างอิทธิพลทางการเมืองขึ้นอีกด้วย โดยถือเอาข้าราชการชั้นผู้ใหญ่เข้าไปมีส่วนในทางการเงิน และบริหาร เช่น เป็นประธานหรือถือหุ้นลม เป็นต้น

โครงสร้างของธุรกิจข่าวจีนนั้นโดยมากเป็นแบบครอบครัวและในปัจจุบันถึงแม้ธุรกิจดังกล่าวได้ตกทอดมาถึงลูกหลานซึ่งเป็นคนไทย แต่วิธีการดำเนินธุรกิจและวัฒนธรรมทางสังคมก็ได้ถ่ายทอดมาสู่คนรุ่นลูกรุ่นหลานเช่นกัน ดังนั้นการดำเนินธุรกิจจึงไม่แตกต่างจากรุ่นบรรพบุรุษเท่าใดนัก แต่ก็มีที่แตกต่างออกไปจากที่ปฏิบัติกันมา คือ การนำวิชาการสมัยใหม่เข้ามาช่วยในการบริหารธุรกิจ ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากคนรุ่นลูกหรือรุ่นหลานได้รับการศึกษามากขึ้น แต่ถึงกระนั้นก็ดีคนรุ่นลูกรุ่นหลานก็ยังคงรักษาธุรกิจของเขาเป็นแบบครอบครัว ธุรกิจในประเทศไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่งบริษัทจำกัดมีลักษณะเป็นบริษัทครอบครัว (Family Corporation) หรือบริษัทที่มีปริมาณผู้ถือหุ้นน้อย (Closely Help Corporation) แต่ส่วนใหญ่จะมีลักษณะเป็นบริษัทที่มีผู้ถือหุ้นในระหว่างเครือญาติกันเอง โดยจะมีผู้ถือหุ้นรวมกันอยู่ประมาณร้อยละ 60-70 หรืออาจถึง 90 อยู่ประมาณ 2-3 คน นอกเหนือจากนั้นก็ไปหาบุคคลอื่นที่เป็นเครือญาติสนิทมาถือคนละ 1-2 หรือ 10-20 หุ้น เพื่อให้ครบ 7 คน ตามข้อบังคับหรือเงื่อนไขที่กฎหมายระบุไว้

สำหรับธุรกิจครอบครัวขนาดใหญ่นั้นก็มีคือ ธุรกิจด้านธนาคารพาณิชย์ ธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจ ดังนั้นธนาคารพาณิชย์น่าจะเป็นบริษัทมหาชน แต่เมื่อพิจารณาตามหลักการแล้วมีอยู่ไม่เกิน 2 ธนาคารที่อาจกล่าวได้ว่าเป็นบริษัทมหาชน (ธนาคารกรุงเทพฯ ธนาคารกสิกรไทย) นอกนั้นก็เป็นธนาคารของคนไม่กี่ตระกูลรวมกันเป็นเจ้าของ นอกจากนี้ตระกูลไม่กี่ตระกูลที่เป็นเจ้าของธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ ยังได้สร้างอาณาจักรการค้าขึ้น โดยการเข้าไปทำธุรกิจในอุตสาหกรรมต่าง ๆ และผู้ที่เป็นเจ้าของธุรกิจเหล่านั้นก็คือคนไม่กี่ตระกูลนี้ สำหรับตระกูลไหนเข้าไปเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมใดบ้าง ดูได้จากรูปภาพที่ 2, 3, 4, 5 นอกจากกลุ่มตระกูลที่เป็นเจ้าของสถาบันการเงินแล้ว ยังมีกลุ่มอื่น ๆ อีกที่เป็นกลุ่มผู้ผูกขาดอุตสาหกรรมในประเทศไทย ดังต่อไปนี้คือ .-

1. <u>กลุ่มอุตสาหกรรมก่อสร้าง</u> ในอุตสาหกรรมเกี่ยวกับการก่อสร้างนั้นเป็นธุรกิจที่มีการรวมตัวขนาดใหญ่ ทั้งนี้เพราะว่า โดยลักษณะของธุรกิจแล้วเป็นกิจการที่ต้องใช้เงินทุนมาก และวิชาการความรู้สูง ซึ่งสังเกตได้ว่าบริษัทก่อสร้างโดยทั่วไปมักจะเป็นบริษัทขนาดใหญ่ อย่างไรก็ตามกลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ในอุตสาหกรรมนี้จะขยายขอบข่ายธุรกิจของตนไปยังอุตสาหกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย กลุ่มธุรกิจที่สำคัญในอุตสาหกรรมนี้ได้แก่ กลุ่มของปูนซีเมนต์ไทย และกลุ่มของอิตัลไทย

1.1 <u>กลุ่มบริษัทในเครือของปูนซีเมนต์</u> เป็นกลุ่มที่สำคัญที่สุดในอุตสาหกรรมก่อสร้าง ประกอบด้วย 8 บริษัทคือ.-

1.1.1 บริษัทปูนซีเมนต์ไทยจำกัด

1.1.2 บริษัทกระเบื้องกระดาษไทยจำกัด

1.1.3 บริษัทผลิตภัณฑ์และวัสดุก่อสร้างจำกัด

1.1.4 บริษัทเหล็กสยามจำกัด

1.1.5 บริษัทนวโลหะไทยจำกัด

1.1.6 บริษัทสยามพัฒนาที่ดินจำกัด

1.1.7 บริษัทสแปร์มาร์ทจำกัด

1.1.8 บริษัทค้าวัสดุก่อสร้างจำกัด

For figure 2, 3, 4 and 5
____ shows familay ownership
---- shows bank ownership

Shareholders and shareholdings: Bangkok Bank

(Before Raja Finance Co. Ltd. was bankruptcy)

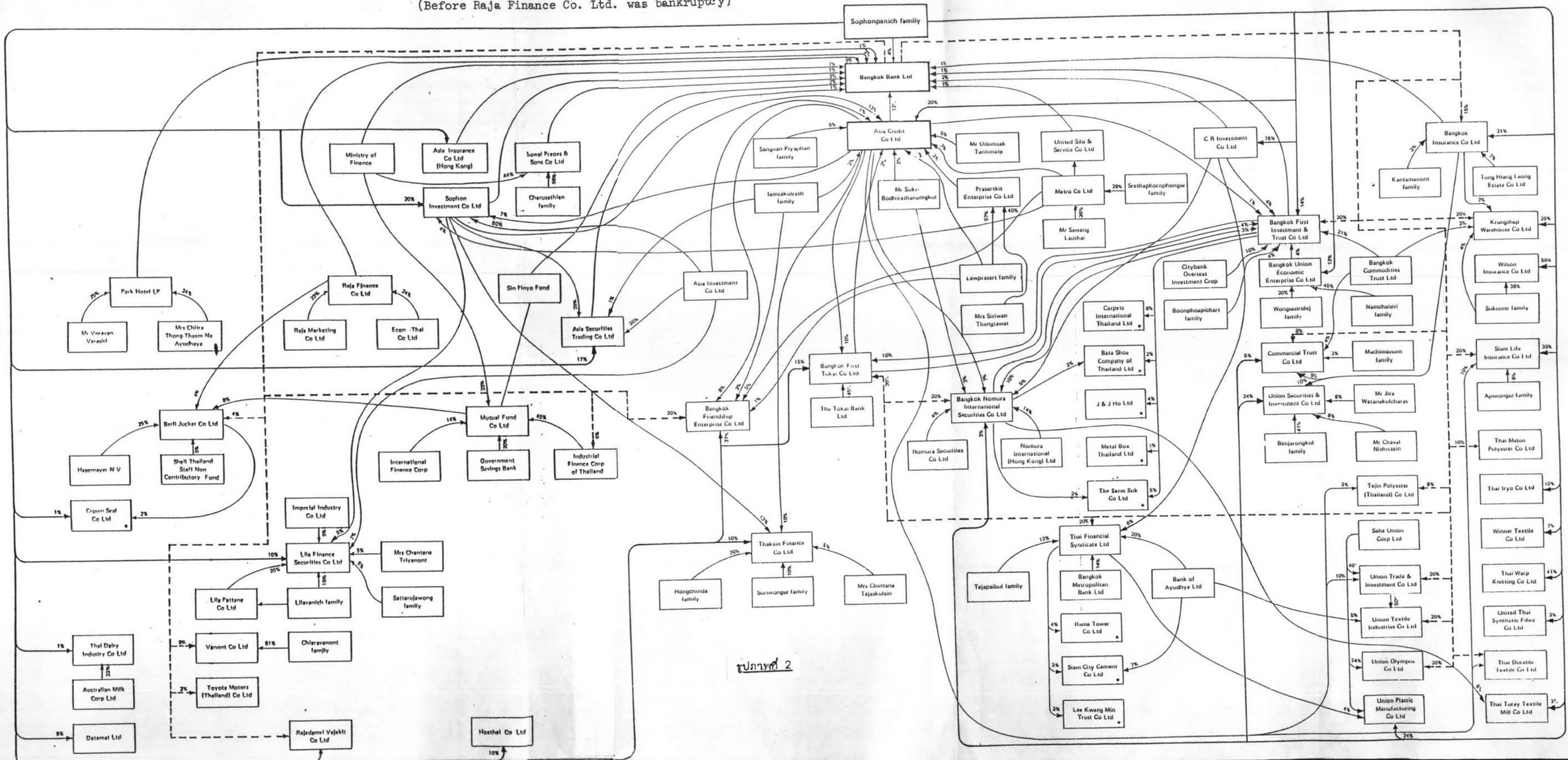

รูปภาพที่ 2

Thai Farmers Bank

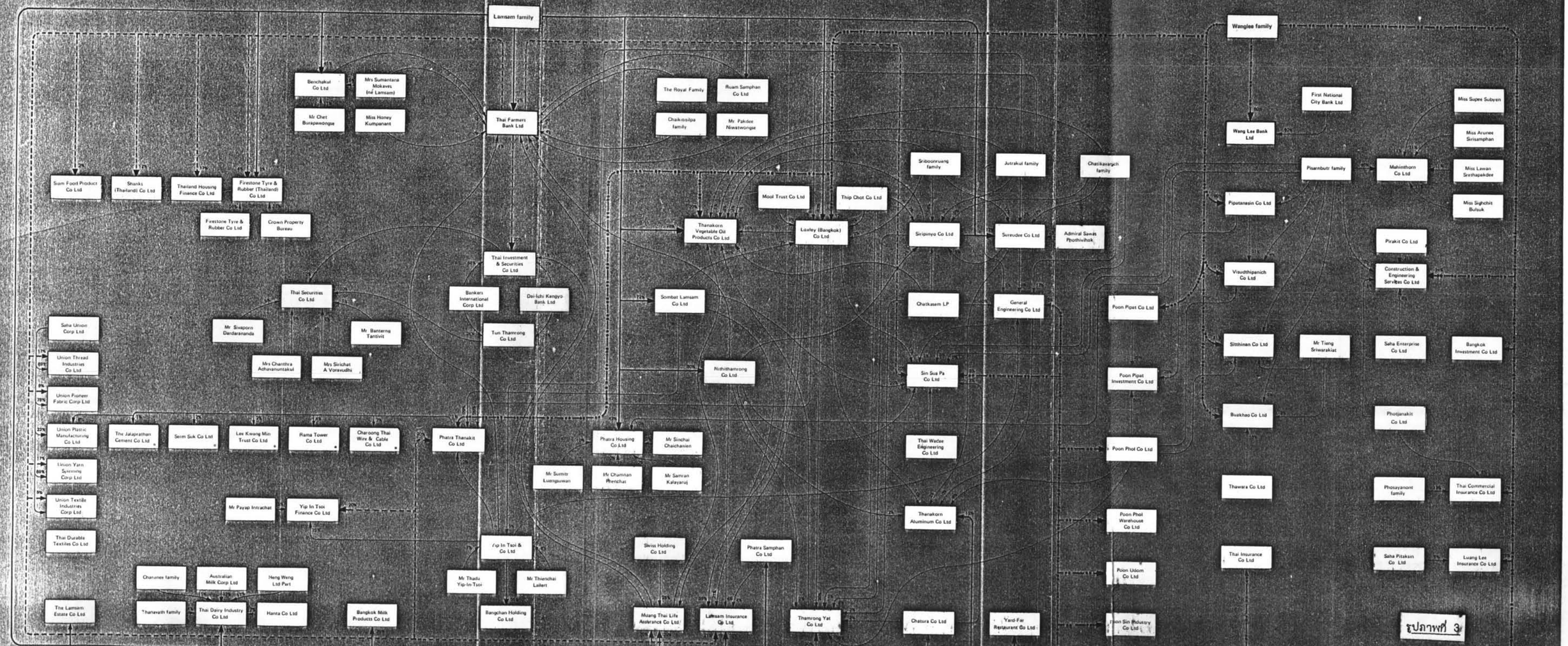

รูปภาพที่ 3

Bangkok Metropolitan Bank

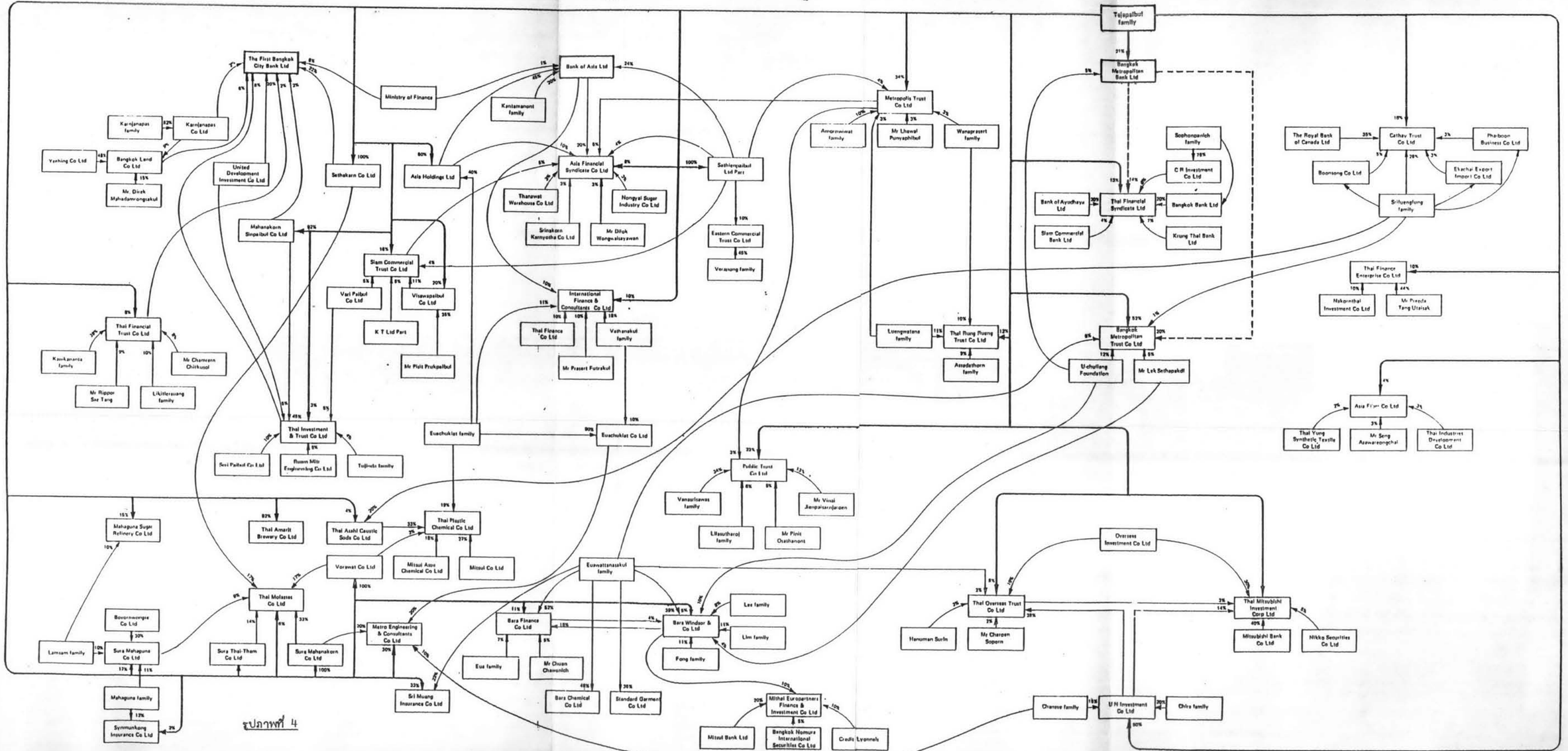

รูปภาพที่ 4

Bank of Ayudhya

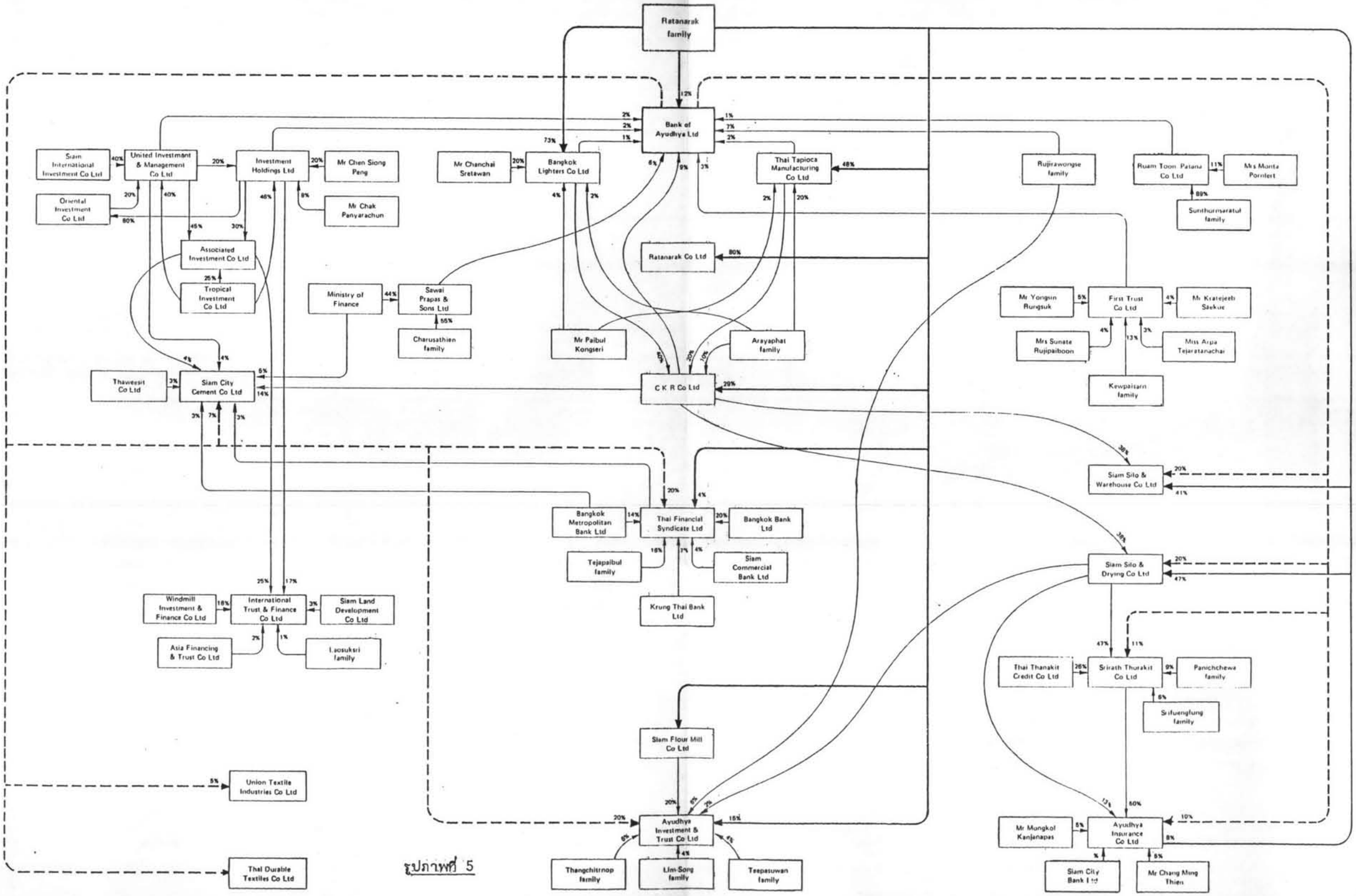

รูปภาพที่ 5

ในกลุ่มบริษัทของเครือซีเมนต์ไทยนี้จะมีบริษัทปูนซีเมนต์เป็นบริษัทแม่ สำหรับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ที่สุดคือ สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ซึ่งถือหุ้นร้อยละ 37 ของหุ้นทั้งหมด รองลงไปคือ สำนักงานพระคลังและบริษัทบุญรอดบริวเวอรี่

1.2 <u>กลุ่มบริษัทในเครืออิตัลไทย</u> เป็นบริษัทที่มีความสำคัญรองจากบริษัทในเครือซีเมนต์ไทย อย่างไรก็ตามกิจการในเครือของกลุ่มอิตัลไทยนั้นได้แผ่ขยายไปยังอุตสาหกรรมอื่น ๆ ด้วย ซึ่งจะดูได้จากตารางที่ 18 ในหน้า 183

ธุรกิจสำคัญในอุตสาหกรรมก่อสร้างของบริษัทในเครือของอิตัลไทยได้แก่การสร้างถนนและการรับเหมาก่อสร้างในโครงการใหญ่ต่าง ๆ นอกจากนี้บริษัทในกลุ่มยังดำเนินกิจการในธุรกิจอื่น ๆ เช่น ธุรกิจการเงิน ธุรกิจการโรงแรม ธุรกิจการค้าแก๊ส และอุปกรณ์เกี่ยวกับการใช้แก๊สหุงต้มอาหาร ธุรกิจผลิตวัสดุและอุปกรณ์เกี่ยวกับการก่อสร้างบางชนิด และเป็นตัวแทนจำหน่ายเครื่องจักรอุปกรณ์บางชนิดของต่างประเทศ

กลุ่มของบริษัทอิตัลไทยเป็นบริษัทร่วมทุนระหว่างคนไทยกับชาวอิตาเลี่ยน สำหรับคนไทยนั้นบุคคลสำคัญของกลุ่มได้แก่ นายแพทย์ชัยยุทธ กรรณสูต และครอบครัว วรวรรณ

2. <u>กลุ่มธุรกิจเกี่ยวกับสินค้าและบริการเพื่อการบริโภค</u> ในธุรกิจการค้าที่เกี่ยวกับสินค้าและบริการเพื่อใช้ในการบริโภคนั้นเป็นธุรกิจที่มีผู้เกี่ยวข้องมากที่สุด และมีผู้ผลิตและจำหน่ายเป็นจำนวนมาก อย่างไรก็ตามวิวัฒนาการของธุรกิจในปัจจุบันทำให้มีการรวมตัวกันในรูปบริษัทขนาดใหญ่แบบ Holding Company มากขึ้น และธุรกิจขนาดกลางมักจะค่อย ๆ ถูกทำลายลง และธุรกิจขนาดใหญ่ก็มีอำนาจการผูกขาดมากขึ้น ในที่นี้จะขอยกตัวอย่างเพียง 3 กลุ่มคือ กลุ่มครอบครัวโชควัฒนา ครอบครัวสิทธิอำนวย และครอบครัวเจียรวนนท์ ซึ่งจะพิจารณาได้โดยย่อดังนี้ .-

2.1 <u>กลุ่มครอบครัวโชควัฒนาและครอบครัวดารกะนนท์</u> ซึ่งเป็นเครือญาติกันนั้นเป็นกลุ่มธุรกิจที่ใหญ่ที่สุดในอุตสาหกรรมเกี่ยวกับสินค้าเพื่อการบริโภค และชื่อบริษัทที่ประชาชนทั่วไปรู้จักกันดีคือ บริษัทสหพัฒนพิบูลย์ จำกัด อย่างไรก็ตามบริษัทธุรกิจของกลุ่มนี้มีมากมายทั้งในประเทศและต่างประเทศ ที่สำคัญมีอยู่ประมาณ 27 บริษัท ดังที่แสดงไว้ในตารางที่ 19 ในหน้า 184 นอกจากนี้ก็ยังมีบริษัทที่เกี่ยวข้องด้วยอีกหลายบริษัท

ตารางที่ 18 กลุ่มบริษัทในเครือของบริษัทอิตัลไทย

ลำดับ	ชื่อบริษัท	กิจการ	%ของหุ้นส่วนที่อิตัลไทยถือ	ปีที่ก่อตั้งหรือปีที่เป็นเจ้าของ
1	Italthai Holding Co., Ltd.	ทำการลงทุนและถือหุ้นในบริษัทอื่น	100	2513
2	Italian Thai Development Corp. Ltd.	รับเหมาก่อสร้างทั่วไป	100	2501
3	Italthai Industrial Co., Ltd.	ตัวแทนจำหน่ายเครื่องจักร ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์เคมี,สุราจากต่างประเทศ	100	2498
4	Italthai Finance Corp. Ltd.	ให้เงินผู้เพื่อการจำหน่ายยานพาหนะและอุปกรณ์ประเภทต่าง ๆ	100	2512
5	Italthai Gas Co., Ltd.	ตัวแทนจำหน่ายแก๊ส แอลพีจี สำหรับใช้ในครัวเรือนและโรงงานอุตสาหกรรม	100	2510
6	Siam Sightseeing Co., Ltd.	เจ้าของและผู้ดำเนินการเรือโอเรียนเตลกวีน	100	2514
7	Siam Hotel Syndicate Co., Ltd.	โรงแรมโอเรียนเตล	51	2510
8	Nipa Lodge Co., Ltd.	ประกอบกิจการโรงแรม(พัทยา,เชียงใหม่)	62	2507
9	Orchid Lodge CO., Ltd.	ประกอบกิจการโรงแรม (พัทยา)	76	2514
10	Samila Hotel Co., Ltd.	ประกอบกิจการโรงแรม (สงขลา)	26	2516
11	Rincom Co., Ltd.	ประกอบกิจการโรงแรม(เชียงใหม่ โดยให้ บ.นิภาลีอด จก. เช่าไปดำเนินการเป็นเวลา 25 ปี)	26	2516
12	Siam Brick Products Co., Ltd.	ผลิตอิฐหินเขาชนิดกลวง รับปูพื้น	90	2510
13	Siam Machinery Equipment Co.,Ltd.	ผลิตเหล็กหล่อและประกอบเครื่องไฟฟ้า	51	2516
14	Medicthai Co., Ltd.	จำหน่ายเครื่องมือและอุปกรณ์การแพทย์	40	2517
15	Thai-Trac Co., Ltd.	ตัวแทนจำหน่ายผลิตภัณฑ์แต่ผู้เดียวในประเทศไทย	62	2517
16	World-Press Co., Ltd.	กิจการหนังสือพิมพ์บางกอกเวิร์ลและธุรกิจของบเอลลายด์นิวส์เพเพอร์	50	2510
17	Allied Newspapers Co., Ltd.	ประกอบกิจการหนังสือบางกอกโพสต์และจัดพิมพ์หนังสือธุรกิจการค้าต่าง ๆ	12.5	2514
18	Television Rental (Thailand) Ltd.	จำหน่ายโทรทัศน์ เครื่องใช้ในบ้านแบบผ่อนส่ง	20	2516
19	Ital-Lao Import Export Ltd. part.	ตัวแทนจำหน่ายตั๋วสายการบิน เค.แอล.เอ็ม. และผลิตภัณฑ์	100	2513
20	Brasseries et Glacieres	ผู้ผลิตและบรรจุขวดโคคา-โคล่า น้ำแข็ง	20	2515
21	Laos Co,, Ltd.(BGL)			
22	Societe Leng Hong Co., Ltd.	ตัวแทนจำหน่ายของ บ.ซีจีแอล จก. และผู้จำหน่ายเครื่องดื่มประเภทเบียร์และอื่น ๆ	30 30	2516 2516

ที่มา : ประชาชาติธุรกิจ ฉบับลงวันพุธที่ 12 ธันวาคม 2522 หน้า 7

ตารางที่ 19 กลุ่มธุรกิจเกี่ยวกับสินค้าอุตสาหกรรมเพื่อการบริโภคและการร่วมทุนกับต่างประเทศของครอบครัวโชควัฒนาและตารกานนท์

ครอบครัว		ชื่อบริษัท
โชควัฒนาและตารกานนท์	1	บริษัทโชควัฒนา จำกัด
	2	บริษัทตารกานนท์ จำกัด
	3	ธนาคารมหานคร จำกัด
	4	บริษัท สหพัฒนพิบูลย์ จำกัด
	5	บริษัทสัมพันธมิตร จำกัด
	6	Sahapattana Investment Co., Ltd.
	7	Investment Development Fund Co., Ltd.
	8	Lion Bangkok Co., Ltd.
	9	President Foods Co., Ltd.
	10	Cocksec Chemical Industrial Co., Ltd.
	11	Saha Marketing Co., Ltd.
	12	World Trading Co., Ltd.
	13	Lion Fat & Oil (Thailand) Co., Ltd.
	14	Lion Dentifrice (Thailand) Co., Ltd.
	15	New City (Bangkok) Co., Ltd.
	16	Batigue New City Co., Ltd.
	17	Union : lus KNitting Co., Ltd.
	18	Saha Union (Hong Kong) Ltd.
	19	Saha Union (Indonesia) Ltd.
	20	Saha Union (Singapore) Ltd.
	21	Union Kanebo Spinning Mill Co., Ltd.
	22	Union Plastic Mtg., Co., Ltd.
	23	Union Yoshida Industry Corp. Ltd.
	24	Union Internation Corp. Ltd.
	25	Saha Union Corp. Ltd.
	26	Thai Rubber Enterprise Co., Ltd.
	27	Bangkok Rubber Co., Ltd.

ที่มา : ประชาชาติธุรกิจ ฉบับลงวันพุธที่ 12 ธันวาคม 2522 หน้า 7

สินค้าและบริการของกลุ่มนี้เริ่มตั้งแต่ของใช้ประจำวันของทุกคน เช่น ยาสีฟัน สบู่ ซิปและเสื้อผ้า ด้าย ของใช้พลาสติค และขยายรวมถึงอุตสาหกรรมอื่น ๆ เช่น อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ อุตสาหกรรมสิ่งทอ อุตสาหกรรมยาง นอกจากนี้ก็ยังมีกิจการเกี่ยวกับธุรกิจเงินทุนและการสั่งสินค้าขาเข้าและการส่งสินค้าขาออกอีกด้วย

2.2 <u>กลุ่มธุรกิจของครอบครัวสิทธิอำนวย</u> (ก่อนแยกกับสุธี นพคุณ) กลุ่มธุรกิจที่สำคัญมีกลุ่มหนึ่งก็คือ กลุ่มของครอบครัวสิทธิอำนวย กิจการของกลุ่มนี้ที่ประชาชนรู้จักกันดีได้แก่ บริษัทในเครือของ พี.เอส.เอ. เช่น บริษัทแอดว้านซ์โปรดัก และแอดว้านซ์มีเดีย เป็นต้น

ธุรกิจของกลุ่มนี้เริ่มตั้งแต่การเป็นตัวแทนจำหน่ายสินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าและของใช้ในบ้านต่าง ๆ ธุรกิจเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์ธุรกิจเงินทุน ธุรกิจเกี่ยวกับการประกันชีวิต ธุรกิจรถยนต์ ธุรกิจโรงแรม และธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

การบริหารงานของกลุ่มนี้นับว่าทันสมัยมาก ส่วนใหญ่จะใช้วิธีการบริหารงานแบบของประเทศตะวันตก ซึ่งต่างกับกลุ่มของครอบครัวโอสถสภา ซึ่งก็ใช้วิธีการบริหารงานสมัยใหม่เหมือนกัน แต่ยังคงรักษาระบบการบริหารงานแบบธุรกิจชาวจีนส่วนใหญ่ไว้

2.3 <u>กลุ่มธุรกิจของครอบครัวเศียรวนนท์</u> กลุ่มธุรกิจของครอบครัวเศียรวนนท์คือบริษัทที่อยู่ในเครือของกลุ่มเจริญโภคภัณฑ์ เป็นกลุ่มธุรกิจที่ทำการขยายธุรกิจในแนวตั้ง (Vertical intregration) เริ่มตั้งแต่การผลิตอาหารสัตว์ จำหน่ายเมล็ดพันธุ์พืช วัสดุต่าง ๆ เกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์ และการเพาะปลูก ทำการผลิตลูกไก่ ทำการขายส่งเนื้อไก่และผลิตภัณฑ์จากไก่ในรูปต่าง ๆ บริษัทในเครือของกลุ่มนี้ได้แสดงไว้ในตารางที่ 20 ในหน้า 186

นอกจากกิจการเกี่ยวกับอาหารสัตว์และการเลี้ยงไก่แล้ว กลุ่มนี้ยังมีกิจการในด้านอื่น ๆ อีก เช่น สั่งสินค้าเข้าและการส่งสินค้าขาออก โรงงานทอกระสอบป่านและบริษัทของกลุ่มทำโครงการที่จะปลูกปอที่จังหวัดกำแพงเพชร เพื่อป้อนโรงงานทอกระสอบป่านของตน

ผู้ถือหุ้นในกลุ่มนี้คือ ครอบครัวเศียรวนนท์ โดยมีบริษัทเจริญโภคภัณฑ์อุตสาหกรรมจำกัดเป็นบริษัทแม่ของกลุ่มนี้ สำหรับหุ้นของบริษัทเจริญโภคภัณฑ์อุตสาหกรรมจำกัดนั้นมีอยู่ 59,990 หุ้น หุ้นซึ่งอยู่ในจำนวนดังกล่าวเป็นหุ้นที่ถือโดยบุคคลในครอบครัวเศียรวนนท์ถึง 34,870 หุ้น คิดเป็นร้อยละ 58 ของหุ้นทั้งหมด

ตารางที่ 20 กลุ่มธุรกิจในเครือของครอบครัวเจียรวนนท์

ชื่อบริษัท	ประเภทกิจการ
1 บริษัทเจียไต๋ล่งเล่ริมการเกษตร จำกัด	ผลิตและค้าปุ๋ย พันธุ์พืช
2 บริษัทเจริญโภคภัณฑ์อุตล่าหกรรม จำกัด	ผลิตและค้าอาหารสัตว์
3 บริษัทเจริญโภคภัณฑ์ อิมพ์-เอ็กซ์ เอนเตอร์ไพรส์	ค้ายาสัตว์และผลิตภัณฑ์สัตว์ระหว่างประเทศ
4 บริษัทเจริญอุตล่าหกรรมจักรกล จำกัด	ผลิตและค้าอุปกรณ์เครื่องจักร
5 บริษัทอาเบอร์เอเดอร์แห่งประเทศไทย จำกัด	ผลิตและค้าพันธุ์สัตว์
6 บริษัทฟาร์มท่าจามเกษตรกรรม จำกัด	ฟาร์มเลี้ยงสัตว์
7 บริษัทฟาร์มบางปะกง จำกัด	ฟาร์มเลี้ยงสัตว์
8 บริษัทฟาร์มกรุงเทพ จำกัด	ฟาร์มเลี้ยงสัตว์
9 บริษัทฟาร์มเจริญสุข จำกัด	ฟาร์มเลี้ยงสัตว์
10 บริษัทฟาร์มนครหลวง	ฟาร์มเลี้ยงสัตว์
11 บริษัทกรุงเทพค้าสัตว์ จำกัด	โรงฆ่าสัตว์ และฆ่าเนื้อย่านเหละ
12 บริษัทเกษตรภัณฑ์อุตล่าหกรรม จำกัด	ค้าอุปกรณ์การเลี้ยงสัตว์
13 บริษัทกรุงเทพการประมง จำกัด	จับสัตว์น้ำ ผลิตปลาป่น
14 บริษัทกรุงเทพอาหารสัตว์ จำกัด	ผลิตและค้าอาหารสัตว์
15 บริษัทแอดวานซ์ฟามา	ผลิตและค้ายาสัตว์
16 บริษัทวานนท์ จำกัด	ผลิตและค้ากระสอบ
17 บริษัท ซี.พี. เคมีอุตล่าหกรรม จำกัด	ผลิตและค้าเคมีภัณฑ์
18 บริษัทเจริญโภคภัณฑ์โปรดิ้วซ์ จำกัด	ค้าพืชผลส่งออกต่างประเทศ
19 บริษัทแอดวานซ์ทรานสปอร์ต จำกัด	บริการขนส่ง
20 บริษัทกรุงเทพ ซี.พี.ซัพพลาย จำกัด	ขายสินค้าผ่อนส่ง
21 บริษัทนิปปอน เพนท์ จำกัด (ร่วมทุนกับญี่ปุ่น)	ผลิตและค้าสี
22 บริษัทเอเชียจักรกล จำกัด	นำเข้าเครื่องจักรกล
23 ห้างหุ้นส่วนมนตรีและบุตร	ถือหุ้นบริษัทต่าง ๆ ของเจริญโภคภัณฑ์
ฯลฯ	

ที่มา : ประชาชาติธุรกิจ ฉบับลงวันพุธที่ 12 ธันวาคม 2522 หน้า 7

3. กลุ่มธุรกิจการค้าน้ำตาล ในอุตสาหกรรมน้ำตาลนั้น กลุ่มธุรกิจที่สำคัญได้แก่กลุ่มของไทยรุ่งเรืองอุตสาหกรรม ในกลุ่มนี้มีบริษัทที่ทำการผลิตน้ำตาลที่สำคัญอยู่ 5 บริษัท และมีโรงงานน้ำตาล 10 โรง เป็นกลุ่มของโรงงานน้ำตาลที่ใหญ่ที่สุด เมื่อพิจารณาจากยอดการขายน้ำตาลในปี 2519 แล้ว บริษัทของกลุ่มนี้มียอดขายรวมกันประมาณ 1,783 ล้านบาท คิดเป็นประมาณร้อยละ 34 ของอุตสาหกรรมน้ำตาล อย่างไรก็ตามเมื่อคิดถึงกำลังการผลิตแล้วกลุ่มไทยรุ่งเรืองมีกำลังการผลิตประมาณ 64,300 ตันต่อวัน ซึ่งคิดเป็นร้อยละประมาณ 26.19 ของกำลังการผลิตของประเทศ ในกลุ่มนี้นอกจากจะมีโรงงานผลิตน้ำตาลแล้วก็ยังมีบริษัทที่ทำการค้าน้ำตาลอยู่ด้วยอีกหลายบริษัท

สำหรับผู้ที่ถือหุ้นสำคัญของธุรกิจในกลุ่มนี้ได้แก่ ครอบครัวอัษฎาธร นอกนั้นได้แก่ ครอบครัววรวรรณประเสริฐ ครอบครัวมงคลเจริญ และครอบครัวลิ้มธวานรงค์ นอกจากกลุ่มของไทยรุ่งเรืองแล้วก็ยังมีกลุ่มการผลิตน้ำตาลที่สำคัญอีก 5 กลุ่ม

3.1 กลุ่มยืนธรรมมิตร หรือกลุ่มกว้างสุ้นหลี ครอบครัวของกลุ่มนี้มีโรงงานน้ำตาล 8 โรง มีกำลังการหีบอ้อยวันละ 50,100 ตัน ซึ่งคิดเป็นประมาณร้อยละ 20.40 ของกำลังการผลิตของประเทศ โรงงานน้ำตาลของกลุ่มนี้ เช่น บริษัทนิวกรุงไทย จำกัด บริษัทอ่างเวียน จำกัด บริษัทน้ำตาลท่ามะกา จำกัด และบริษัทน้ำตาลธนบุรี จำกัด เป็นต้น

3.2 กลุ่มวงศ์ลกิจหรือกลุ่มมิตรผล ครอบครัวของกลุ่มนี้มีโรงงานน้ำตาล 4 โรง มีกำลังการผลิต 28,700 ตันต่อวัน หรือประมาณร้อยละ 11.69 ของกำลังการผลิตของประเทศ โรงงานน้ำตาลของกลุ่มนี้ เช่น โรงงานมิตรผลที่ราชบุรี และโรงงานมิตรสยามที่กำแพงแพชร เป็นต้น

3.3 กลุ่มมหาคุณและพันธุโสภณ ครอบครัวของกลุ่มนี้มีโรงงานน้ำตาลอยู่ 2 โรง กำลังการหีบอ้อยวันละ 21,294 ตัน หรือประมาณร้อยละ 8.67 ของกำลังการผลิตของประเทศ

3.4 กลุ่มวงศ์วัฒนสิน ครอบครัวนี้มีโรงงานน้ำตาลอยู่ 2 โรงคือ โรงงานน้ำตาลไทยและมิตรเกษตร มีกำลังการหีบอ้อย 16,000 ตันต่อวัน หรือประมาณร้อยละ 6.52 ของกำลังการผลิตของประเทศ

4. ธุรกิจเกี่ยวกับการทำเหมืองแร่ สำหรับอุตสาหกรรมเหมืองแร่นั้น กลุ่มธุรกิจที่สำคัญที่สุดได้แก่กลุ่มของครอบครัวบุญสูง ธุรกิจของครอบครัวนี้ส่วนใหญ่เป็นการทำเหมืองแร่ดีบุก และมีการร่วมทุนกับชาวต่างประเทศด้วย บริษัทที่สำคัญในกลุ่มนี้มีประมาณ 14 บริษัท

ธุรกิจของกลุ่มนี้นอกจากกิจการเหมืองแร่แล้วก็ยังมีกิจการในธุรกิจอื่น ๆ ด้วย เช่น อุตสาหกรรมรถยนต์ อุตสาหกรรมผลิตยางรถยนต์ และธุรกิจแขนงอื่น ๆ อีก (รายละเอียดดูได้จากตารางที่ 21 ในหน้า 189) ฐานธุรกิจที่สำคัญของกลุ่มนี้อยู่ที่จังหวัดภูเก็ต และเป็นครอบครัวที่มีอิทธิพลมากครอบครัวหนึ่งในภาคใต้ของประเทศไทย

สำหรับธุรกิจที่เป็นการลงทุนร่วมระหว่างประเทศ (Joint Venture) ก็มีลักษณะเป็นบริษัทที่มีผู้ถือหุ้นน้อย (Closely Held Corporation) ผู้ถือหุ้นมักเป็นบริษัทที่อยู่ในเครือเดียวกันช่วยกันลงทุน ผู้ถือหุ้นฝ่ายไทยมักเป็นพ่อค้าในอุตสาหกรรมที่ลงทุน หรือกลุ่มพ่อค้าและเครือญาติ[1]

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าโครงสร้างทางธุรกิจของประเทศไทยยังเป็นโครงสร้างธุรกิจแบบครอบครัวและโดยมากจะเป็นธุรกิจขนาดเล็ก และปานกลางส่วนธุรกิจขนาดใหญ่มีน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับธุรกิจขนาดเล็กและปานกลาง ธุรกิจขนาดใหญ่ในปัจจุบันโดยมากจะเป็นธุรกิจที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศชาติ และเป็นธุรกิจที่ผูกขาดโดยอยู่ในความครอบครองของคนไม่กี่ตระกูล สำหรับในเรื่องขนาดของธุรกิจนั้นขนาดของธุรกิจมีส่วนสัมพันธ์กับการเพิ่มขึ้นของอุปทานของตราสาร กล่าวคือ ถ้าธุรกิจมีขนาดเล็ก ความจำเป็นต้องใช้เงินทุนจำนวนมากย่อมไม่มีหรือมีน้อย ความต้องการเงินทุนจากแหล่งภายนอกไม่สู้จำเป็น เพราะสามารถหาได้จากแหล่งภายในหรือจากเจ้าของกิจการได้ ส่วนธุรกิจขนาดกลางโอกาสที่จะใช้เงินทุนมีมากขึ้น ความจำเป็นที่ต้องหาแหล่งเงินทุนจากภายนอกก็มีมากขึ้น การหาเงินจากแหล่งภายนอกด้วยการออกตราสารเป็นวิธีหนึ่งที่ธุรกิจสามารถทำได้ ตราสารที่ธุรกิจจะออกที่เป็นไปได้มากที่สุดก็คือ ตราสารระยะสั้น เพราะการจำหน่ายตราสารระยะสั้นจะไม่ทำให้สัดส่วนของความเป็นเจ้าของต้องเสียไป ส่วนการออกตราสารระยะยาวเช่น หุ้นสามัญจำหน่ายนั้นคงจะเป็นไปได้ยาก เนื่องจากการออกหุ้นขายในตลาดมีผลต่อฐานะหรือสัดส่วนการเป็นเจ้าบริษัทของเจ้าของเดิม แต่อย่างไรก็ตามการออกตราสารจำหน่ายนั้น บริษัทที่จะออกตราสารต้องเป็นบริษัทที่มีชื่อเสียง มีฐานะทางการเงินและการดำเนินงานดี จึงจะก่อให้เกิดอุปสงค์ของตราสารได้ การที่จะทราบถึงฐานะการเงินและการดำเนินงานที่แท้จริงนั้น ธุรกิจจำต้อง

---

[1] ภูเบศวร์ ภูมิพันธ์ชล, ปัญหาการพัฒนาตลาดทุนในประเทศไทย, วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาการบัญชี, พ.ศ. 2517, หน้า 228

ตารางที่ 21 กลุ่มธุรกิจเกี่ยวกับการทำแร่ดีบุกและการร่วมทุนกับต่างประเทศของครอบครัวบุญสูง

ครอบครัว		ชื่อบริษัท	หุ้นที่ถือโดยประมาณ (ร้อยละ)
บุญสูง	1	บริษัทตรีเพชรอีอู่อู่ จำกัด	7.0
	2	บริษัทยางบริดล่โตน จำกัด	12.0
	3	Thai Pure Drinks Co., Ltd.	13.4
	4	Thai Trading and Investment Co., Ltd.	7.0
	5	Reynolds Aluminium (Thailand) Co., Ltd.	50.0
	6	Isuzu Motor (Thailand) Co., Ltd.	7.0
	7	Thai Kurabo Co., Ltd.	22.0
	8	Jootee Tin Dredging Co., Ltd.	100.0
	9	Boonsoong Tin Dredging Co., Ltd.	100.0
	10	J.B. Co., Ltd.	100.0
	11	G.S. Steel Co., Ltd.	5.0
	12	Cherng Talay Tin Dredging Co., Ltd.	50.0
	13	Jootee Trading Co., Ltd.	100.0
	14	Laem Thong Bank Ltd.	1.3

ที่มา : ประชาชาติธุรกิจ ฉบับลงวันพุธที่ 12 ธันวาคม 2522 หน้า 7

เปิดเผยงบการเงินที่แท้จริงต่อผู้ลงทุน เพื่อผู้ลงทุนจะใช้ประกอบพิจารณาในการซื้อตราสาร แต่การที่ธุรกิจจะเปิดเผยงบทางการเงินที่แท้จริงนั้นเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ยาก ทั้งนี้เพราะธุรกิจแบบครอบครัวจะเก็บรักษาความลับระหว่างสมาชิกในครอบครัว หรือหุ้นส่วนที่เป็นเครือญาติเท่านั้น จะไม่เปิดเผยข้อมูลใด ๆ ของธุรกิจต่อบุคคลภายนอก ทั้งนี้เพื่อผลประโยชน์ในด้านการเสียภาษี ด้านการแข่งขัน ดังนั้นหากการระดมทุนโดยออกตราสารจำหน่ายจำต้องบังคับให้ธุรกิจเปิดเผยความลับในการดำเนินงานแล้ว ธุรกิจก็จะเลี่ยงไปหาทุนโดยวิธีอื่นเช่น เล่นแชร์ กู้จากธนาคาร เป็นต้น สำหรับธุรกิจขนาดใหญ่นั้นการหาทุนโดยมากจะผ่านทางบริษัทในเครือ ซึ่งประกอบธุรกิจด้านเงินทุน หรือไม่ก็กู้จากธนาคาร ไม่นิยมออกตราสารจำหน่ายในตลาด ด้วยเหตุผลที่สำคัญคือไม่ต้องการเปิดเผยข้อมูลของธุรกิจสู่สาธารณชน และประกอบกับการออกตราสารจำหน่ายในท้องตลาดยังเป็นของใหม่ และยังไม่นิยมทำกันเนื่องจากขาดกลไกในด้านตลาด ด้วยเหตุนี้โครงสร้างทางธุรกิจที่เป็นอยู่ในปัจจุบันจึงเป็นอุปสรรคตัวหนึ่งต่อการพัฒนาตลาดเงินและตลาดทุนของประเทศไทยเรา

III <u>งบการเงิน</u> ในการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุนนั้น งบการเงินจะเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งที่เข้ามามีส่วนช่วยพิจารณาในการตัดสินใจของนักลงทุน งบการเงินจะสามารถแสดงถึงฐานะการเงินและการดำเนินงานของธุรกิจ ดังนั้นความถูกต้องของตัวเลข และรายละเอียดของรายการต่าง ๆ ในงบการเงินจึงเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึง แต่สำหรับประเทศไทย จากสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันธุรกิจโดยมากไม่ค่อยให้ความสนใจกับระบบบัญชีและไม่ยอมเปิดเผยงบการเงินที่แท้จริงแก่สาธารณชน ทั้งนี้ด้วยเหตุผลที่สำคัญ ๆ ดังจะกล่าวต่อไปนี้

1. ธุรกิจโดยมากเป็นธุรกิจขนาดเล็ก ไม่มีความจำเป็นที่ต้องใช้ระบบบัญชีที่มีความยุ่งยากซับซ้อน บัญชีที่ทำโดยมากจะทำแบบง่าย ๆ ไม่ค่อยมีหลักเกณฑ์ และทำเพื่อพอรู้ถึงรายรับรายจ่ายและกำไรก็เพียงพอสำหรับเจ้าของแล้ว

2. อัตรากำไรสำหรับธุรกิจยังอยู่ในระดับสูง ธุรกิจจึงไม่มีความจำเป็นที่ต้องใช้บัญชีในการช่วยควบคุมต้นทุน และสืบเนื่องจากธุรกิจเหล่านี้ได้รับสืบทอดมาจากชาวจีน การดำเนินงานต่าง ๆ ยังมีลักษณะของธุรกิจแบบชาวจีนหลงเหลืออยู่มาก การที่จะใช้บัญชีมาควบคุมการดำเนินงานของธุรกิจเหมือนธุรกิจแบบตะวันตกจึงมีน้อย และอีกประการหนึ่งธุรกิจชาวจีนส่วนมากแล้วมีขนาดเล็ก ผู้ที่เป็นเจ้าของกิจการสามารถควบคุมดูแลกิจการได้ทั่วถึง ซึ่งตรงข้ามกับธุรกิจแบบตะวันตก ซึ่ง

โดยมากมีขนาดใหญ่ ผู้เป็นเจ้าของโดยมากจะควบคุมไม่ทั่วถึงจึงต้องใช้ระบบบัญชีเข้าช่วย แต่อย่างไรก็ตามในปัจจุบันธุรกิจที่มีขนาดใหญ่ซึ่งเป็นธุรกิจเพียงกลุ่มน้อยของประเทศก็ได้มีการใช้ระบบบัญชีในการควบคุมผู้บริหาร แต่ก็ยังนับว่ามีน้อยอยู่เมื่อเทียบกับธุรกิจทั้งหมดของประเทศ

3. โครงสร้างทางธุรกิจของไทยโดยมากเป็นแบบครอบครัว มีผู้ถือหุ้นกันเพียงไม่กี่คน และโดยมากเป็นญาติพี่น้อง การที่จะใช้ระบบบัญชีควบคุมฝ่ายบริหารนั้นจึงไม่มีความจำเป็น

นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่นที่สำคัญที่มีส่วนทำให้งบการเงินที่ทำอยู่ไม่ได้มาตรฐาน ปัจจัยดังกล่าวมีดังต่อไปนี้ .-

ก. <u>ข้อกำหนดทางกฎหมาย</u> ข้อกำหนดทางกฎหมายนั้นมีกฎหมายฉบับแรกเกี่ยวกับการบัญชี ได้แก่ พระราชบัญญัติการบัญชี 2482 ซึ่งกำหนดให้ธุรกิจที่ตั้งขึ้นต้องมีสมุดบัญชี 5 เล่มคือ บัญชีสินทรัพย์ ซึ่งรวมถึงบัญชีสินค้าด้วย บัญชีเงินสด บัญชีลูกหนี้และเจ้าหนี้ บัญชีรายวันซื้อและรายวันขาย และบัญชีรายได้รายจ่าย สมุดทั้ง 5 เล่มนี้ต้องนำไปให้สารวัตรบัญชีทำการประทับตราก่อนจึงจะใช้ได้ พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดโทษปรับและจำยังแก่บุคคลที่ต้องรับผิดชอบในการทำบัญชีที่ตั้งใจไม่ลงรายการทำลายหรือซ่อนเร้นสมุดบัญชีหรือเอกสารในการลงบัญชี และต่อมาได้มี พระราชบัญญัติการบัญชี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2496 เพิ่มเติมจนกระทั่งปลายปี พ.ศ. 2514 ได้มีพระราชบัญญัติประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 285 ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการลงบัญชี พ.ศ. 2482 และพระราชบัญญัติการบัญชี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2496 และให้ใช้ประกาศคณะปฏิวัติฉบับนี้แทน ตามประกาศคณะปฏิวัติได้บังคับให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีต้องทำบัญชีเงินสด ส่วนบัญชีอื่น เช่น บัญชีกระแสรายวัน บัญชีแยกประเภท และบัญชีสินค้า แล้วแต่รัฐมนตรีเห็นสมควรจะกำหนดให้ธุรกิจทำ

นอกจากนี้ประกาศคณะปฏิวัติยังได้กำหนดว่างบดุลต้องจัดให้มีผู้สอบด้วย และงบกำไรขาดทุนต้องมีรายการย่อตามที่กำหนดในกฎกระทรวง อีกทั้งกำหนดโทษและจำยังไว้แก่ผู้ฝ่าฝืนที่ไม่ปฏิบัติตามประกาศนี้ด้วย

ต่อมาในปี 2519 ได้มีกฎกระทรวงฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2519) ออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 285 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 โดยกระทรวงพาณิชย์กำหนดรายการย่อมในงบดุลและงบกำไรขาดทุนของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน และบริษัทจำกัด ทั้งที่เป็นของชาวไทยและชาวต่างประเทศที่ต้องมีแสดงไว้ในงบการเงิน วัตถุประสงค์ของกฎกระทรวงฉบับนี้ก็เพื่อยกระดับมาตรฐานของงบการเงินในประเทศให้สูงขึ้นเท่าเทียมกับประเทศที่เจริญแล้ว แต่ผลที่

ตามมามากคืองบการเงินส่วนใหญ่ยังไม่อาจเป็นที่เชื่อถือของสาธารณชนได้ มาตรฐานของงบการเงินนั้นดีขึ้นก็จริงหลังจากกฎกระทรวงฉบับนี้ได้ประกาศใช้ แต่ถ้ามองถึงด้านคุณภาพแล้วอาจจะกล่าวได้ว่าไม่ดีขึ้นเท่าใดนักเนื่องจากตัวเลขในงบการเงินนั้นยังห่างไกลจากความเป็นจริงอยู่มาก ซึ่งสาเหตุใหญ่ก็มาจากการหลีกเลี่ยงภาษียังเป็นสิ่งที่ทำได้ง่าย

ข. ผู้สอบบัญชี ผู้สอบบัญชีนั้นนับว่าเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำให้บัญชีเป็นที่เชื่อถือของผู้ใช้ข้อมูล ดังนั้นจึงมีกฎหมายฉบับหนึ่งที่เกี่ยวกับการสอบบัญชีเรียกว่า "พระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505" วัตถุประสงค์ของการออกกฎหมายฉบับนี้ก็คือ เพื่อยกระดับมาตรฐานการบัญชีให้สูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งมุ่งไปสู่ผู้สอบบัญชี กำหนดให้ผู้ที่จะเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต้องมีคุณสมบัติตามที่พระราชบัญญัตินี้และกฎกระทรวงที่ได้ออกตามพระราชบัญญัตินี้กำหนดไว้ และต้องผ่านการทดสอบของคณะกรรมการที่ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ได้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีคุณสมบัติตามที่ต้องการ และเพื่อให้มีการปฏิบัติตามข้อกำหนดพระราชบัญญัตินี้ได้มีการตั้งคณะกรรมการชุดหนึ่งที่เรียกว่า "คณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี" เรียกโดยย่อว่า "ก.บ.ช." ขึ้นโดยทำหน้าที่รับขึ้นทะเบียนออกใบอนุญาตแก่ผู้ได้รับอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และทดสอบความรู้ของผู้ขอขึ้นทะเบียน นอกจากนี้ยังทำหน้าที่ติดตามและสอดส่องการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ลงโทษผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่ฝ่าฝืนพระราชบัญญัติและกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ ตลอดจนให้คำแนะนำแก่สถาบันการศึกษาที่ให้การศึกษาวิชาชีพสอบบัญชี ออกข้อบังคับกับกฎเกณฑ์การขอใบอนุญาต และการต่อใบอนุญาต และยังให้ความร่วมมือกับสมาคมบัญชีแห่งประเทศไทย จัดการประชุมนักบัญชีทั่วไป และจัดสัมมนาผู้สอบบัญชีรับอนุญาตอีกด้วย

ในปี พ.ศ. 2511 ก็มีกฎกระทรวงฉบับที่ 2 ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 กำหนดมารยาทผู้สอบบัญชีซึ่งมีอยู่ด้วยกัน 17 ข้อ วัตถุประสงค์ก็เพื่อควบคุมมารยาทของผู้สอบวิชาชีพสอบบัญชีให้อยู่ในมาตรฐานอันดี เกือบทั้งหมดของข้อกำหนดนั้นเลียนแบบมาจากมารยาทผู้สอบบัญชีของ American Institution of Certified Public Accountants (AICPA)

ในปี พ.ศ. 2523 ก็มีประกาศของอธิบดีกรมสรรพากร และคำสั่งของกรมสรรพากรออกมาอีก 2 ฉบับ เกี่ยวกับการตรวจสอบและรับรองบัญชี กับการรายงานพฤติกรรมของผู้สอบบัญชี สาระสำคัญของประกาศอธิบดีกรมสรรพากรก็คือ ต้องการเน้นให้ผู้สอบบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด และให้ใช้ความระมัดระวังและความรอบคอบในการปฏิบัติหน้าที่ และให้มีความสุจริตต่อหน้าที่ด้วย สำหรับสาระสำคัญของคำสั่งกรมสรรพากรก็คือ ต้องการให้เจ้าหน้าที่กรมสรรพากรรายงานพฤติกรรมที่มิชอบของผู้สอบบัญชีให้กรมสรรพากรทราบเพื่อลงโทษต่อไป

ในด้านการปฏิบัติเกี่ยวกับการสอบบัญชีในประเทศไทยเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่า ส่วนใหญ่ของการสอบบัญชีเพื่อรับรองงบการเงินนั้น เป็นการสอบบัญชีและรับรองงบการเงินเพื่อให้เป็นไปตามข้อบังคับของกฎหมาย มิใช่เป็นการสอบบัญชีเพื่อรับรองงบการเงินเหมือนอย่างสังคมธุรกิจของประเทศที่พัฒนาแล้ว แต่ก็มีอยู่บ้างเช่นธุรกิจขนาดใหญ่ บรรษัทนานาชาติ และธุรกิจที่อยู่ในลักษณะร่วมลงทุนกัน (Joint Venture) ระหว่างชาวไทยและชาวต่างประเทศ เป็นต้น ที่การสอบบัญชีต้องกระทำให้ได้มาตรฐานการสอบบัญชีที่แท้จริง

ดังนั้นข้อบังคับของกฎหมายโดยเฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับมารยาทของผู้สอบบัญชีจึงมีการปฏิบัติตามน้อยมาก ผลก็คือส่วนใหญ่ของงบการเงินแม้มีผู้สอบบัญชีอนุญาตลงลายมือชื่อรับรองก็ไม่ได้ทำให้งบการเงินนั้นเป็นที่เชื่อถือของบุคคลทั่วไปได้ ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดก็คือ การให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ไม่ได้ให้ความสนใจในงบการเงินกลับไปให้ความสนใจที่หลักทรัพย์ค้ำประกันมากกว่า

ถึงแม้ว่าในปัจจุบันจะมีกฎหมายควบคุมเกี่ยวกับผู้สอบบัญชีใช้อยู่ แต่เมื่อดูตัวบทของกฎหมายแล้วก็ไม่ปรากฏว่ามีข้อใดที่มีการระบุความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่มีต่อผู้ใช้ข้อมูลผู้ซึ่งเกิดความเสียหายจากการใช้งบการเงินที่ผู้สอบบัญชีเองรับรองไว้ การที่กฎหมายไม่ได้ระบุความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อผู้ใช้ข้อมูลนี้มีส่วนทำให้งบการเงินที่เป็นอยู่ในปัจจุบันไม่สามารถเป็นที่เชื่อถือของคนทั่วไป

ค. <u>เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติตามกฎหมาย</u> ทางเจ้าหน้าที่ที่จะคอยติดตามการทำบัญชีของธุรกิจนั้นมีน้อยและไม่เพียงพอและการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ก็มีประสิทธิภาพค่อนข้างต่ำ และนี่ก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้งบการเงินของธุรกิจยังไม่ได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป เมื่อประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานต่ำ การเก็บภาษีก็จะเกิดความไม่ยุติธรรมขึ้น เพราะธุรกิจใดที่เจ้าหน้าที่ติดตามอย่างใกล้ชิดการเสียภาษีก็ย่อมมีมากกว่าธุรกิจที่ขาดการติดตามจากเจ้าหน้าที่ โอกาสที่ธุรกิจที่ขาดการติดตามจากเจ้าหน้าที่จะหลีกเลี่ยงการเสียภาษีย่อมมีมาก ซึ่งก็มีส่วนทำให้งบการเงินไม่ได้มาตรฐานและขาดการเชื่อถือ

จากที่กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นได้ว่างบการเงินของธุรกิจในประเทศยังมีคุณภาพและมาตรฐานที่ต่ำไม่ได้ระดับมาตรฐานสากล ถึงแม้ว่างบการเงินของธุรกิจจะมีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตรับรองก็ตามก็ยังขาดความเชื่อถือ ทั้งนี้เนื่องจากข้อกำหนดทางกฎหมายยังไม่พอ การปฏิบัติหน้าที่ของผู้สอบบัญชียังมีความโน้มเอียงไปทางรักษาผลประโยชน์ของธุรกิจ และการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่มีประสิทธิภาพต่ำมีส่วนทำให้ตัวเลขและรายการต่าง ๆ ของงบการเงินขาดความละเอียดและความเชื่อถือ และเป็นสาเหตุที่สำคัญที่ทำให้ผู้ลงทุนไม่มีข้อมูลขั้นพื้นฐานในการพิจารณาตัดสินใจลงทุนซื้อตราสารหรือหลักทรัพย์ และทำให้ผู้ลงทุนไม่นิยมลงทุนในตราสารหรือหลักทรัพย์ ดังนั้นปัจจัยทางด้านงบการเงินจึงเป็นอุปสรรคที่สำคัญอันหนึ่งของการพัฒนาตลาดเงิน

IV <u>ลักษณะการหาเงินทุน (Finance) ของธุรกิจ</u> ธุรกิจในประเทศไทยตามที่เคยกล่าวมาแล้วว่ามีลักษณะแบบครอบครัว และมีพื้นฐานมาจากธุรกิจค้าขาย ดังนั้นแหล่งที่มาของเงินทุนในการเริ่มกิจการจะมาจากผู้ประกอบการ (ใช้เงินของตัวเอง) เป็นส่วนใหญ่ ส่วนที่ขาดไปจะหาจากแหล่งเงินทุนภายนอก ส่วนเงินทุนหมุนเวียนนั้นจะมาจากแหล่งเงินทุนภายนอกเป็นส่วนใหญ่ ที่มาจากแหล่งเงินทุนภายในก็มีแต่ไม่มากนัก

การศึกษาลักษณะโครงสร้างของเงินทุนมีการทำมานานแล้ว และมีอยู่เพียงชิ้นเดียวเท่านั้นที่ศึกษาถึงโครงสร้างทางการเงินของธุรกิจในเขตชุมชน ซึ่งทำการศึกษาโดย Alek A. Rozental นักเศรษฐศาสตร์ชาวอเมริกา โดยได้รับการสนับสนุนจากธนาคารแห่งประเทศไทย และคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ การศึกษาได้ทำกันในปี พ.ศ. 2509 สมัย ดร.บวย อิ๋งภากรณ์ เป็นผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย และคณบดีคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ถึงแม้ว่าการศึกษานี้

ได้ผ่านมาเป็นเวลา 10 ปี แต่ผลของการศึกษายังมีประโยชน์น้อยมาก โครงสร้างต่าง ๆ ยังไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก โดยเฉพาะโครงสร้างของตลาดเงินนอกระบบในเขตชุมชน (การศึกษาในเขตชุมชนทำการศึกษาควบคุมถึงธุรกิจในเขตกรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ หาดใหญ่ ประมาณ 65,000 ธุรกิจ) และการดำเนินงานยังไม่เปลี่ยนแปลงจากเดิมมากนักเช่นกัน[1]

ก. <u>ลักษณะการหาเงินทุนของธุรกิจตอนเริ่มกิจการ</u> ตอนเริ่มกิจการนั้นธุรกิจมีวิธีการหาเงินมาใช้ก่อตั้งธุรกิจดังนี้

1. จากแหล่งเงินทุนภายใน
2. จากแหล่งเงินทุนภายนอก

1. <u>จากแหล่งเงินทุนภายใน</u> ธุรกิจในประเทศไทยได้อาศัยเงินทุนของตัวเองในการก่อตั้งกิจการเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้โดยดูได้จากตาราง 22 ในหน้า 196

จากตารางที่ 22 จะพบว่าธุรกิจทั้งหลายไม่ว่าจะใหญ่หรือเล็กที่อยู่ในเขตชุมชนจะใช้เงินตัวเองเกินกว่าร้อยละ 50 ในการริเริ่มกิจการ สัดส่วนของเงินตัวเองในเงินทุนริเริ่มกิจการทั้งหมดผันแปรจากประมาณร้อยละ 56 สำหรับอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ไปจนถึงร้อยละ 96.54 สำหรับอุตสาหกรรมขนาดเล็ก

หากไม่นับอุตสาหกรรมขนาดใหญ่แล้ว ธุรกิจในเขตชุมชนประเภทอื่น ๆ ใช้เงินออมของตัวเองในการริเริ่มกิจการกว่าร้อยละ 80 ของเงินทุนที่ต้องการทั้งหมด ซึ่งนับว่าเป็นอัตราที่สูงมาก

2. <u>จากแหล่งเงินทุนภายนอก</u> การหาเงินทุนจากแหล่งภายนอกนั้นสามารถแบ่งออกเป็น

2.1 <u>กู้จากตลาดเงินทุนในระบบ</u> การกู้จากตลาดเงินทุนในระบบนั้นก็คือกู้จากธนาคารพาณิชย์ และสถาบันการเงินอื่น ๆ แต่เมื่อเปรียบเทียบอัตราส่วนที่ธุรกิจกู้จากแหล่งเงินทุน 2 แหล่งนี้จะพบว่าธนาคารพาณิชย์จะเป็นแหล่งที่ให้กู้ที่ใหญ่ที่สุด (ดูได้จากตารางที่ 22) แต่อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนจากธนาคารพาณิชย์กับแหล่งเงินทุนริเริ่มกิจการทั้งหมดแล้ว ธนาคารพาณิชย์ยังมีความสำคัญค่อนข้างน้อยอยู่ ธนาคารพาณิชย์เลือกการสนับสนุนธุรกิจประเภทต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ .-

---

[1] นิมิตร นนทพันธาวาทย์, บริษัทเงินแช่ร์, (ม.ป.พ.) 2522 หน้า 4

ตารางที่ 22 การสำรวจสินเชื่อธุรกิจในเขตชุมชน : แหล่งที่มาของเงินทุนริเริ่มกิจการตามประเภทของธุรกิจ (คิดเป็นร้อยละ)

ประเภทของธุรกิจ	เจ้าของกิจการ	นายทุนเงินกู้	ธนาคารพาณิชย์	วงแชร์	สถาบันการเงินอื่น ๆ	อื่น ๆ
อุตสาหกรรมขนาดใหญ่	56.02	0.67	20.21	-	0.79	22.19
อุตสาหกรรมขนาดกลาง	81.08	5.39	12.28	1.29	-	-
อุตสาหกรรมขนาดเล็ก	96.54	1.38	1.63	0.44	-	-
ค้าส่ง	83.46	1.40	15.13	-	-	-
ค้าปลีกขนาดใหญ่	88.26	6.74	2.18	2.82	-	-
ค้าปลีกขนาดเล็ก	89.26	6.22	-	4.52	-	-
บริการชุมชนเมือง	92.51	7.49	-	-	-	-
ธุรกิจทั้งหมด	87.60	3.42	5.74	1.46	0.06	1.72

ที่มา : AA. Rozental, Finance and Development in Thailand (Frager 1970) Table 7.7 Page 261

- อุตสาหกรรมขนาดใหญ่และธุรกิจค้าส่งจะได้รับการสนับสนุนด้านเงินทุนจากธนาคารพาณิชย์มากกว่าธุรกิจประเภทอื่น สินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์ในการริเริ่มกิจการมีเพียงร้อยละ 20 และร้อยละ 15 ตามลำดับ ความสำคัญของเงินทุนจากธนาคารพาณิชย์ในการริเริ่มกิจการของอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ยังมีน้อยกว่าเงินทุนจากแหล่งอื่น ๆ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเงินทุนจากต่างประเทศ

- อุตสาหกรรมขนาดเล็กจะได้รับการสนับสนุนด้านเงินทุนจากธนาคารพาณิชย์น้อยมาก กล่าวคือได้รับเพียงร้อยละ 1.63 ของเงินทุนที่ต้องการ

- ร้านค้าปลีก ร้านค้าปลีกขนาดใหญ่เท่านั้นที่จะได้รับการสนับสนุนจากธนาคารพาณิชย์ซึ่งได้รับเพียงร้อยละ 2.18 ส่วนร้านค้าปลีกขนาดเล็กจะไม่ได้รับความช่วยเหลือทางการเงินจากธนาคารพาณิชย์เลย

2.2 <u>กู้จากตลาดเงินทุนนอกระบบ</u> ตลาดเงินทุนนอกระบบมี 2 แหล่งด้วยกันคือ นายทุนเงินกู้กับการเล่นแชร์ ความสำคัญของเงินทุนที่กู้จากนายทุนและการเล่นแชร์แตกต่างไปตามธุรกิจประเภทต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- อุตสาหกรรมขนาดใหญ่และธุรกิจค้าส่งไม่ได้อาศัยเงินทุนจากการเล่นแชร์ แต่อาศัยเงินทุนจากนายทุนเงินกู้ ซึ่งมีเพียงร้อยละ 0.67
- อุตสาหกรรมขนาดกลาง ซึ่งถือว่าเป็นธุรกิจขนาดใหญ่พอสมควรยังอาศัยเงินทุนจากการเล่นแชร์ร้อยละ 1.29 และจากนายทุนเงินกู้ร้อยละ 5.39 ของทุนริเริ่มกิจการทั้งหมด
- ธุรกิจขายปลีกขนาดใหญ่และเล็ก การเล่นแชร์มีความสำคัญมาก โดยการเล่นแชร์เป็นแหล่งเงินทุนริเริ่มกิจการคิดเป็นร้อยละ 4.52 และ 2.8 ของทุนริเริ่มกิจการในธุรกิจขายปลีก ขนาดเล็กและใหญ่ตามลำดับ ส่วนนายทุนเงินกู้ก็เป็นแหล่งสำคัญของบริการฟุ่มเฟือย ธุรกิจค้าปลีกขนาดใหญ่และขนาดเล็กโดยคิดเป็นร้อยละ 7.49, 6.74 และ 6.22 ของทุนริเริ่มกิจการทั้งหมดตามลำดับ

การหาแหล่งเงินทุนจากภายนอกเพื่อใช้ในการริเริ่มกิจการของธุรกิจ จากตาราง 23 จะพบว่าแหล่งเงินกู้นอกระบบจะมีความสำคัญต่อธุรกิจประเภทค้าปลีกทั้งที่เป็นขนาดใหญ่และเล็กมากที่สุด กล่าวคือธุรกิจค้าปลีกขนาดเล็กและขนาดกลางต้องพึ่งเงินทุนจากตลาดเงินทุนนอกระบบถึงร้อยละ 10.74 และ 9.56 ตามลำดับ เปรียบเทียบกับตลาดเงินทุนในระบบมีเพียงร้อยละ 0 กับ 2.18 ตามลำดับ ตลาดเงินทุนนอกระบบมีความสำคัญต่อธุรกิจรองลงไปคือ บริการฟุ่มเฟือยและอุตสาหกรรมขนาดกลาง ซึ่งพึ่งเงินทุนจากตลาดเงินทุนนอกระบบร้อยละ 7.49 และ 6.68 ของทุนริเริ่มกิจการทั้งหมด

ง. <u>ลักษณะการหาเงินทุนที่เป็นเงินทุนหมุนเวียน</u> แหล่งที่มาของเงินทุนหมุนเวียนสามารถหามาจาก

1. จากแหล่งเงินทุนภายใน
2. จากแหล่งเงินทุนภายนอก

ตารางที่ 23 การสำรวจสินเชื่อธุรกิจในเขตชุมชน : แหล่งที่มาของเงินทุนริเริ่มกิจการตามประเภทของธุรกิจและตามประเภทของแหล่งที่มา (คิดเป็นร้อยละ)

ประเภทของธุรกิจ	เงินทุนภายใน	แหล่งเงินทุนภายนอก		อื่น ๆ
	เจ้าของกิจการ	ในระบบ[1]	นอกระบบ[2]	
อุตสาหกรรมขนาดใหญ่	56.02	21	0.67	22.19
อุตสาหกรรมขนาดกลาง	81.03	12.28	6.68	-
อุตสาหกรรมขนาดเล็ก	96.54	1.63	1.82	-
ค้าส่ง	83.46	15.13	1.40	-
ค้าปลีกขนาดใหญ่	88.26	2.18	9.56	-
ค้าปลีกขนาดเล็ก	89.26	-	10.14	-
บริการฟุ่มเฟือย	92.51	-	7.49	-
ธุรกิจทั้งหมด	87.60	5.8	4.88	1.72

หมายเหตุ 1. ในระบบ = ธนาคารพาณิชย์ + สถาบันการเงินอื่น

2. นอกระบบ = นายทุนเงินกู้ + วงแชร์

ที่มา : คำนวณมาจากตารางที่ 22

1. <u>จากแหล่งเงินทุนภายใน</u> แหล่งเงินทุนภายในนั้นได้มาจากส่วนของเจ้าของกิจการ อัตราส่วนของเงินทุนหมุนเวียนที่มาจากส่วนของเจ้าของ หากไม่นับธุรกิจค้าปลีกขนาดใหญ่ ซึ่งมีถึงร้อยละ 20.13 แล้วจะอยู่ในอัตราระหว่างร้อยละ 1.29 - 1.68 ซึ่งนับว่ายังต่ำอยู่เมื่อเปรียบเทียบกับการหาเงินทุนหมุนเวียนจากแหล่งภายนอก (ดูตารางที่ 24 หรือตารางที่ 25 ในหน้า 200 และ 201

2. <u>จากแหล่งเงินทุนภายนอก</u> แหล่งเงินทุนภายนอกสามารถแบ่งออกได้เป็น

2.1 <u>ตลาดเงินในระบบ</u> แหล่งเงินกู้ในตลาดเงินในระบบนั้นมี 2 แหล่ง คือจากธนาคารพาณิชย์ และสถาบันการเงินอื่น ซึ่งโดยมากจะเป็นบริษัทเงินทุน การกู้สามารถกระทำได้โดยทำสัญญากู้ระยะสั้นจากธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทเงินทุน ขายลดเช็คหรือขายลดตั๋วแลกเงิน (ซึ่งโดยมากเป็นตั๋วการค้าที่เกิดขึ้นระหว่างประเทศในประเทศก็มีบ้าง) กับธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทเงินทุนและจากตาราง 24 จะพบว่าธนาคารพาณิชย์จะมีบทบาทในการให้กู้ยืมมากกว่าสถาบันการเงินอื่น ๆ ทั้งนี้โดยดูจากอัตราส่วนของแหล่งที่มาของเงินทุนหมุนเวียนของธุรกิจ

ตลาดเงินในระบบมีความสำคัญมากกว่าตลาดเงินนอกระบบ ในฐานะเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียน สำหรับธุรกิจในเขตชุมชนเฉพาะในกรณีของธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดใหญ่และค้าส่ง (ดูตาราง 25) มีข้อน่าสังเกตอยู่ข้อหนึ่งว่า อุตสาหกรรมขนาดใหญ่อาศัยแหล่งเงินทุนในระบบน้อยกว่าอุตสาหกรรมขนาดกลาง และค้าส่ง กล่าวคืออุตสาหกรรมขนาดใหญ่อาศัยแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในระบบเพียงร้อยละ 20.78 เปรียบเทียบกับอุตสาหกรรมขนาดกลางและค้าส่งใช้เงินทุนหมุนเวียนในระบบถึงร้อยละ 62.97 และ 90.70 ของทุนหมุนเวียนทั้งหมด ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าอุตสาหกรรมขนาดใหญ่มีความสามารถในการขอกู้เงินจากต่างประเทศ และการกู้เงินจากต่างประเทศอัตราดอกเบี้ยก็ถูกกว่ากู้ภายในประเทศ ดังนั้นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่จึงนิยมกู้จากต่างประเทศ ซึ่งดูได้จากตาราง 25 ในช่องอื่น ๆ มีถึงร้อยละ 77.03 ของเงินทุนหมุนเวียนทั้งหมด นอกจากนี้อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดเล็กก็มีการกู้จากต่างประเทศ แต่ก็มีปริมาณน้อยมาก ทั้งนี้เพราะความสามารถในการกู้ไม่ดีเหมือนอุตสาหกรรมขนาดใหญ่

ตารางที่ 24 การสำรวจสินเชื่อธุรกิจในเขตชุมชน : แหล่งที่มาของเงินทุนหมุนเวียนตามประเภทของธุรกิจ (คิดเป็นร้อยละตามจำนวนเงิน)

ประเภทของธุรกิจ	เจ้าของกิจการ	นายทุนเงินกู้	ธนาคารพาณิชย์	วงแชร์	สถาบันการเงินอื่น ๆ	อื่น ๆ
อุตสาหกรรมขนาดใหญ่	1.29	0.88	20.50	-	0.20	77.03
อุตสาหกรรมขนาดกลาง	1.65	6.12	62.64	9.91	0.33	19.34
อุตสาหกรรมขนาดเล็ก	5.97	43.28	34.33	16.42	-	0.19
ค้าส่ง	4.43	4.29	89.41	0.57	1.29	-
ค้าปลีกขนาดใหญ่	20.13	35.26	22.63	1.97	0.01	-
ค้าปลีกขนาดเล็ก	2.06	59.79	-	31.44	6.70	-
บริการทุ่มเทอย	9.68	32.26	58.06	1.45	-	-
ธุรกิจทั้งหมด	5.85	17.56	39.61	4.16	0.69	32.11

ที่มา : A.A. ROZENTAL, FINANCE AND DEVELOPMENT IN THAILAND (FRAGER 1970) TABLE 7.9 PAGE 266

ตารางที่ 25 การสำรวจสินเชื่อธุรกิจในเขตชุมชน : แหล่งที่มาของเงินทุนหมุนเวียนตามประเภทของธุรกิจ และตามประเภทของแหล่งที่มา (คิดเป็นร้อยละตามจำนวนเงิน)

ประเภทของธุรกิจ	แหล่งเงินทุนภายใน (เจ้าของกิจการ)	แหล่งเงินทุนภายนอก		อื่น ๆ
		ในระบบ[1]	นอกระบบ[2]	
อุตสาหกรรมขนาดใหญ่	1.29	20.78	0.88	77.03
อุตสาหกรรมขนาดกลาง	1.65	62.97	16.03	19.34
อุตสาหกรรมขนาดเล็ก	5.97	34.33	59.7	0.19
ค้าส่ง	4.43	90.70	4.85	-
ค้าปลีกขนาดใหญ่	20.13	22.64	57.23	-
ค้าปลีกขนาดเล็ก	2.06	6.70	91.23	-
บริการชุมชน	9.68	58.06	33.71	-
ธุรกิจทั้งหมด	5.85	40.30	21.70	32.11

หมายเหตุ 1. ในระบบ = ธนาคารพาณิชย์ + สถาบันการเงินอื่น ๆ

2. นอกระบบ = นายทุนเงินกู้ + วงแชร์

ที่มา : คำนวณมาจากตารางที่ 24

2.2 ตลาดเงินนอกระบบ ตลาดเงินนอกระบบนั้นมีแหล่งที่มา 2 แหล่ง ด้วยกันคือ จากนายทุนเงินกู้และการเล่นแชร์ ตลาดนอกระบบมีความสำคัญต่อธุรกิจแต่ละประเภท ดังนี้ .-

- ธุรกิจขนาดเล็ก เช่น อุตสาหกรรมขนาดเล็ก ร้านค้าปลีกขนาดใหญ่และขนาดเล็ก ธุรกิจดังที่กล่าวมาได้อาศัยเงินทุนหมุนเวียนจากตลาดเงินนอกระบบถึงร้อยละ 59.7, 57.23 และ 91.23 ตามลำดับ (ดูได้จากตาราง 25)

- เงินทุนหมุนเวียนที่ได้จากการเล่นแชร์มีความสำคัญค่อนข้างมากสำหรับธุรกิจค้าปลีกขนาดเล็กและอุตสาหกรรมขนาดเล็ก กล่าวคือ ธุรกิจค้าปลีกขนาดเล็กและอุตสาหกรรมขนาดเล็กอาศัยเงินทุนหมุนเวียนจากการเล่นแชร์ถึงร้อยละ 31.44 และ 16.42 ตามลำดับสำหรับอุตสาหกรรมขนาดกลางก็ได้อาศัยทุนหมุนเวียนจากการเล่นแชร์เกือบร้อยละ 10 ของเงินทุนหมุนเวียนทั้งหมด (ดูได้จากตาราง 24)

- นายทุนเงินกู้ในฐานะที่เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนของธุรกิจในเขตชุมชนมีความสำคัญมากกว่าวงแชร์ในเกือบธุรกิจ ยกเว้นอุตสาหกรรมขนาดกลาง

จากแหล่งเงินทุนหมุนเวียนภายนอกกิจการจากตาราง 25 จะพบว่าตลาดเงินในระบบมีความสำคัญมากกว่าตลาดเงินนอกระบบในฐานะเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับกรณีของธุรกิจ อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ กลาง และค้าส่ง แต่สำหรับอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ค้าปลีก ตลาดเงินนอกระบบจะมีความสำคัญกว่าตลาดเงินในระบบ อุตสาหกรรมขนาดเล็ก ธุรกิจค้าปลีกขนาดเล็กและขนาดใหญ่อาศัยแหล่งเงินทุนหมุนเวียนจากตลาดเงินนอกระบบคิดเป็นร้อยละ 59.7, 91.23 และ 59.7 ของเงินทุนหมุนเวียนทั้งหมดตามลำดับ เทียบกับแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในระบบซึ่งมีเพียงร้อยละ 34.33, 6.70 และ 22.64 ของเงินทุนหมุนเวียนทั้งหมดตามลำดับ

สาเหตุที่ตลาดเงินนอกระบบมีความสำคัญกว่าตลาดเงินในระบบนั้นมีดังนี้ .-

2.2.1 ธุรกิจขนาดเล็กขาดหลักทรัพย์ที่จะนำมาวางเป็นหลักประกัน

2.2.2 วงเงินที่ต้องการกู้ต่ำไม่คุ้มกับความเสี่ยงที่ต้องนำหลักทรัพย์ที่มีค่าสูง เช่น ที่ดิน หรือบ้านมาวางค้ำประกัน และความยุ่งยากเสียเวลาในการขอกู้จากธนาคารพาณิชย์ไม่เหมือนกับการกู้เงินจากตลาดเงินนอกระบบที่สามารถเอาทอง หรือเพชร หรือของมีค่าอย่างอื่นวางเป็นหลักประกันได้

2.2.3 ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็กส่วนใหญ่อยู่ในสังคมซึ่งยังมองว่าการต้องการเงินกู้แสดงถึงความไม่มั่นคงของธุรกิจของตน ไม่เหมือนกับผู้ประกอบธุรกิจขนาดใหญ่ซึ่งอยู่ในสังคมที่ยอมรับว่าการกู้เงินมาประกอบธุรกิจเป็นของธรรมดา

วิธีการกู้เงิน เงินทุนหมุนเวียนของธุรกิจในตลาดเงินนอกระบบนั้นวิธีที่นิยมมากที่สุดคือ การเล่นแชร์ การเล่นแชร์นั้นมีต้นกำเนิดมาจากชาวจีน และในปัจจุบันมีการเล่นอยู่ 2 แบบด้วยกันคือ

ก. ตั้งวงแชร์และเล่นระหว่างคนที่รู้จักและเชื่อถือได้

ข. เล่นกับบริษัทแชร์

ก. ตั้งวงแชร์และเล่นระหว่างคนที่รู้จักและเชื่อถือได้ วิธีนี้เป็นวิธีเก่าแก่ของการเล่นแชร์และในปัจจุบันก็ยังนิยมเล่นอยู่เช่นกัน

วิธีการเล่นแชร์หรือเปียหวย การเล่นแชร์นั้นโดยปกติจะต้องมีผู้นำกลุ่มอยู่หนึ่งคนเป็นหัวหน้าหรือที่ชาวจีนเรียกว่า "เถ้าแชร์" หัวหน้าแชร์นี้จะเป็นบุคคลที่ต้องการใช้เงิน ดังนั้นหัวหน้าแชร์จะเป็นผู้ที่ไปชักชวนสมาชิกมาเล่นแชร์ สมาชิกที่จะมาร่วมเล่นแชร์นั้น หัวหน้าแชร์จะคัดเลือกจากคนที่รู้จักและเชื่อถือได้ ทั้งนี้เพื่อเป็นมาตรการหนึ่งในการป้องกันสมาชิกหรือลูกแชร์ที่ประมูล (ชาวจีนเรียกว่า "เปีย") ได้หนี และหากเกิดกรณีลูกแชร์ที่ประมูลได้ไปแล้วหนี โดยทั่วไปผู้ที่เป็นหัวหน้าแชร์มักจะต้องรับผิดชอบในการชำระหนี้ที่เหลือของลูกแชร์ที่หนีไป หัวหน้าแชร์จะได้รับสิทธิพิเศษในการตั้งวงแชร์ โดยจะได้รับเงินงวดแรกจากสมาชิกทุกคนโดยไม่ต้องเสียดอกเบี้ย และการประมูลครั้งต่อไประหว่างลูกแชร์ ผู้ใดที่ให้ส่วนลดหรืออัตราดอกเบี้ยสูงสุดจะเป็นผู้ประมูลได้ ผู้ที่ประมูลได้จะไม่มีสิทธิประมูลอีก จำนวนครั้งที่จะประมูลนั้นขึ้นอยู่กับจำนวนสมาชิก แต่โดยทั่วไปแล้วมักจะไม่เกิน 12 คน และการประมูลที่นิยมทำกันคือเดือนละครั้ง

ชนิดของการเล่นวงแชร์ ชนิดของการเล่นวงแชร์สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ชนิดคือ .-

1. แชร์ดอกตาม เป็นแชร์ที่ผู้เปียได้ไม่ต้องถูกหักดอกเบี้ยแชร์ในงวดนั้นแต่ต้องชำระดอกเบี้ยแชร์ที่ตนประมูลได้ในงวดต่อไป

2. แชร์ดอกหัก เป็นแชร์ที่ผู้เปียได้ต้องถูกหักดอกเบี้ยแชร์ในงวดนั้นทันที

แชร์ชนิดที่ 2 คือ แชร์ดอกหักจะเป็นชนิดที่นิยมเล่นกันมากกว่าแชร์ดอกตาม ทั้งนี้เพราะความเสี่ยงของแชร์ดอกหักมีน้อยกว่าแชร์ดอกตาม โอกาสที่ผู้เปียได้จะคิดหนีนั้นมีมาก เนื่องจากผู้เปียสามารถให้ดอกเบี้ยสูงและเมื่อเปียได้จะได้รับเงินตามมูลค่าหุ้นโดยไม่ต้องถูกหักดอกเบี้ยแชร์ในงวดนั้น เงินที่ได้รับจึงมีปริมาณมาก โอกาสที่ผู้เปียได้คิดหนีจึงมีมากตามไปด้วย

<u>การชำระเงิน</u> การชำระเงินของวงแชร์แต่ละชนิดมีดังต่อไปนี้ .-

1. <u>แชร์ดอกตาม</u> แชร์งวดแรกจะไม่มีดอกเบี้ย เพราะเถ้าแชร์ได้รับสิทธิพิเศษเปียงวดแรกโดยไม่ต้องเสียดอกเบี้ยและการชำระเงินในงวดต่อ ๆ ไปก็คงจ่ายเฉพาะเงินตามมูลค่าหุ้น ส่วนผู้เปียงวด 2 และงวดต่อ ๆ ไปเมื่อผู้เปีย เปียได้ในงวดใดงวดต่อไปต้องจ่ายเงินตามมูลค่าหุ้นบวกกับอัตราดอกเบี้ยตามที่ตนเป็นผู้เล่นอไว้ รายละเอียดการชำระเงินนั้นดูได้จากตารางที่ 26

ตารางที่ 26 จำนวนเงินที่ผู้ประมูลจะได้รับและจำนวนเงินที่ผู้ประมูลได้จะต้องส่งค่าแชร์

งวดที่	ประมูลเป็น %	ผู้ประมูลได้รับเงิน			ค่าส่งแชร์ในงวดต่อไป
		ตามมูลค่าหุ้น	อัตราดอกเบี้ยของแชร์งวดก่อน	รวม	
		(1)	(2)	(1)+(2)	
1	-	12,000	-	12,000	1,000
2	30	12,000	-	12,000	1,030
3	28	12,000	30	12,030	1,028
4	28	12,000	58	12,058	1,028
5	25	12,000	86	12,086	1,025
6	23	12,000	111	12,111	1,023
7	20	12,000	134	12,134	1,020
8	14	12,000	154	12,154	1,014
9	9	12,000	168	12,168	1,009
10	6	12,000	177	12,177	1,006
11	4	12,000	183	12,183	1,004
12	-	12,000	187	12,187	-

2. <u>แชร์ตอกหัก</u> เมื่อมีผู้ประมูลได้ สมมุติเป็นงวดที่ 2 (ดูตารางที่ 27 ในหน้า 206) นาย ก. เป็นผู้ประมูลได้ด้วยการเล่นอัตราดอกเบี้ย 30% ซึ่งเป็นอัตราดอกเบี้ยสูงสุดในการประมูล หัวหน้าแชร์จะให้นาย ก. ออกเช็คล่วงหน้าฉบับละ 1,000 บาท 10 ฉบับ เหตุที่ให้ออกเช็คเพียง 10 ฉบับก็เพราะไม่ได้นับหุ้นของนาย ก. เองรวมลงไปด้วย เมื่อหัวหน้าแชร์ได้เช็คจาก นาย ก. แล้วก็จะไปเรียกเก็บเงินจากลูกแชร์อีก 10 คน โดยวิธีการแลกเช็ค ลูกแชร์จะออกเช็คตามมูลค่าหุ้นแชร์ หักด้วยดอกเบี้ยที่ผู้ประมูลเล่นอให้สูงสุดในงวดนั้น หรือที่ชาวบ้านเรียกว่าแชร์ตอกหัก คือ ดอกเบี้ยจะถูกหักล่วงหน้าก่อน ในที่นี้ลูกแชร์จะออกเช็คมูลค่า 700 บาทเพื่อแลกกับเช็คมูลค่า 1,000 บาท เมื่อหัวหน้าแชร์รวบรวมเช็คครบหมดแล้วก็จะส่งให้นาย ข. ไปขึ้นเงินต่อไป สำหรับการเล่นแชร์วงเล็ก การชำระเงินอาจไม่ใช้เช็คก็ได้จะชำระด้วยเงินสด กล่าวคือแทนที่นาย ก. จะออกเช็คล่วงหน้า 10 ฉบับให้กับวงแชร์ไป นาย ก. ก็ไม่จำเป็นต้องทำ นาย ก. มีหน้าที่ส่งค่าแชร์งวดต่อไปงวดละ 1,000 บาทให้กับหัวหน้าแชร์

ตารางที่ 27 ตารางแสดงถึงจำนวนเงินที่ผู้ประมูลจะได้รับและผู้ซึ่งไม่เคยประมูลได้ต้องส่งค่าแฮร์

(สมมุติให้แฮร์มีมูลค่าหุ้นละ 1,000 บาทเป็นจำนวน 12 หุ้น)

งวดที่	ประมูลเป็น%	ผู้ประมูลได้รับเงิน	ค่าส่งแฮร์คนละ	หมายเหตุ
1	-	11,000	1,000	ไม่ได้นับรวมของตัวเองอีก 1,000 และงวดต่อ ๆ ไปก็ไม่รวมนับของตัวเอง
2	30	8,000	700	เฮ็คฉบับละ 700 10 ฉบับ ๆ ละ 1,000 บาท 1 ฉบับของงวดที่ 1
3	28	8,400	720	เฮ็คฉบับละ 720 9 ฉบับ ๆ ละ 1,000 บาท 2 ฉบับของ 2 งวดที่แล้ว
4	28	8,760	720	เฮ็คฉบับละ 720 8 ฉบับ ๆ ละ 1,000 บาท 3 ฉบับของ 3 งวดที่แล้ว
5	25	9,250	750	เฮ็คฉบับละ 750 7 ฉบับ ๆ ละ 1,000 บาท 4 ฉบับของ 4 งวดที่แล้ว
6	23	9,620	770	เฮ็คฉบับละ 770 6 ฉบับ ๆ ละ 1,000 บาท 5 ฉบับของ 5 งวดที่แล้ว
7	20	10,000	800	เฮ็คฉบับละ 800 5 ฉบับ ๆ ละ 1,000 บาท 6 ฉบับของ 6 งวดที่แล้ว
8	14	10,440	860	เฮ็คฉบับละ 860 4 ฉบับ ๆ ละ 1,000 บาท 7 ฉบับของ 7 งวดที่แล้ว
9	9	10,730	910	เฮ็คฉบับละ 910 3 ฉบับ ๆ ละ 1,000 บาท 8 ฉบับของ 8 งวดที่แล้ว
10	6	10,880	940	เฮ็คฉบับละ 940 2 ฉบับ ๆ ละ 1,000 บาท 9 ฉบับของ 9 งวดที่แล้ว
11	4	10,960	960	เฮ็คฉบับละ 960 1 ฉบับ ๆ ละ 1,000 บาท 10 ฉบับของ 10 งวดที่แล้ว
12	-	11,000	1,000	ฉบับละ 1,000 บาท 11 ฉบับของ 11 งวดที่แล้ว

การเล่นแชร์แบบแรกนี้เป็นการตั้งวงกันเล่นระหว่างคนที่รู้จักกันและเชื่อถือได้ การเล่นเป็นไปอย่างง่าย ๆ ไม่มีระเบียบหรือกฎเกณฑ์อะไร และการเล่นนี้ก็ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเชื่อถือ (Honor System) ซึ่งการเล่นสมัยแรกก็ไม่ค่อยมีปัญหา แต่ต่อมาเนื่องจากความผิดเพี้ยงด้านเศรษฐกิจและความเสื่อมโทรมทางคีลธรรมของบุคคล การเล่นแชร์แบบวิธีแรกนี้จึงมีความเสี่ยงมาก เพราะนับวันจะหาผู้เล่นที่เชื่อถือและซื่อสัตย์ยากขึ้นทุกที ด้วยเหตุนี้จึงได้มีบริษัทที่ตั้งขึ้นเพื่อเล่นแชร์โดยเฉพาะ และพยายามจัดระเบียบกฎเกณฑ์ในการเล่นแชร์เพื่อลดความเสี่ยงของผู้เล่น และในปัจจุบันการเล่นแชร์กับบริษัทก็กำลังได้รับความนิยม ส่วนการเล่นแชร์แบบตั้งวงกันก็ยังมีการเล่นอยู่ต่อไป

ข. <u>เล่นกับบริษัทแชร์</u> การเล่นแชร์กับบริษัทเงินแชร์นั้นกำลังเป็นที่นิยมของประชาชน ดังนั้น ความรู้เกี่ยวกับบริษัทเงินแชร์จึงเป็นเรื่องที่น่าศึกษา สำหรับรายละเอียดมีดังต่อไปนี้ .-

<u>บริษัทเงินแชร์</u>[1]

1. <u>วิวัฒนาการของบริษัทเงินแชร์</u> วิวัฒนาการของบริษัทเงินแชร์เป็นตัวอย่างของความพยายามของผู้ที่เกี่ยวข้องในธุรกิจการเงินในตลาดเงินนอกระบบที่จะปรับปรุงระเบียบวิธีการและกฎเกณฑ์ของการเล่นแชร์ ซึ่งเป็นวิธีการหมุนเวียนเงินจากผู้ที่มีเงินมากกว่าที่ตัวเองต้องการใช้ไปยังผู้ที่มีความจำเป็นต้องใช้เงินมากกว่าที่ตัวเองมีอยู่ในขณะใดขณะหนึ่งที่แพร่หลายมากที่สุดในตลาดเงินนอกระบบของประเทศไทย เพื่อให้ความสะดวกปลอดภัยแก่ผู้ที่เล่นแชร์มากขึ้น โดยนายวงแชร์ริเริ่มจัดตั้งองค์กรในรูปของบริษัทที่มีการจดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย บางบริษัทมีประกาศออกมาอย่างชัดแจ้งว่าบริษัทรับประกันให้แก่ผู้ร่วมวงเล่นแชร์ทุกคนว่าจะได้รับเงินที่ตนลงไปคืนพร้อมทั้งดอกเบี้ยอัตราต่ำสุดแล้วแต่จะตกลงกัน แทนที่จะใช้ระบบไว้เนื้อเชื่อใจกันเหมือนแต่ก่อน การจัดตั้งบริษัทเงินแชร์ของนายวงแชร์ในระยะแรก ๆ เป็นความพยายามของนายวงแชร์ที่จะใช้กฎหมายให้เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินกิจการของตนในรูปของการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้เล่น และเชื่อว่าการกระทำดังกล่าวจะทำให้ตนสามารถขยายขอบเขตการระดมเงินออกไปสู่กลุ่มชนในวงกว้างยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหมู่ผู้ที่มีการศึกษาที่มีระดับรายได้ปานกลางจนถึงระดับรายได้ค่อนข้างสูง เช่น แพทย์ วิศวกร อาจารย์ตามสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ข้าราชการชั้นกลาง และชั้นผู้ใหญ่ ฯลฯ

---

[1] ณิมิตร นนทพันธาวาทย์, บริษัทเงินแชร์, (ม.ป.พ.) 2522, หน้า 14-32

1.1 ความล้มเหลวของบริษัทเงินแช่รั้นในระยะแรก

บริษัทเงินแช่รั้นไม่ค่อยประสบผลสำเร็จในการดึงเงินออมจากกลุ่มชนที่กล่าวถึงข้างบนนี้ได้ในระยะแรกเพราะ

1.1.1 ผลตอบแทนที่ได้รับจากการเล่นแช่รั้กับบริษัทไม่สูงเท่าที่ผู้เล่นคาดว่าตนควรจะได้เพราะบริษัทหักเงินไว้ถึงร้อยละ 5 ของวงเงินทุกครั้งที่มีการเปียเป็นค่าตอบแทนความเสี่ยงในการค้ำประกันวงแช่รั้ และผู้ที่มีระดับรายได้ปานกลางถึงสูงมักจะไม่ค่อยเป็นผู้ที่เดือดร้อนทางด้านการเงินมากนัก ดอกเบี้ยที่ผู้เปียเล่นอในการเปียแต่ละครั้งจึงไม่สูงเหมือนอย่างวงเงินแช่รั้ที่ผู้เล่นส่วนใหญ่เป็นผู้มีรายได้อยู่ในระดับต่ำ

1.1.2 การลงทุนในวงเงินแช่รั้แม้ว่าจะให้ผลตอบแทนสูงกว่าการฝากเงินในสถาบันการเงินในระบบ แต่ผู้ลงทุนต้องเสียเวลาในการติดตามมากกว่าผู้ลงทุนในกลุ่มที่กล่าวมาข้างบนนี้ส่วนใหญ่แล้วเป็นผู้มีงานรัดตัวไม่ค่อยมีเวลาติดตาม ผู้ลงทุนส่วนใหญ่มีความเห็นว่าดอกเบี้ยที่ได้จากการเล่นแช่รั้สูงกว่าการฝากเงินกับสถาบันการเงินในระบบก็จริง แต่ไม่คุ้มกับเวลาที่ต้องเสียไป

1.1.3 บริษัทเงินแช่รั้บางบริษัทไม่ซื่อตรงต่อลูกค้า หวังกำไร ใช้วิธีพลิกแพลงโกงลูกค้าด้วยการส่งคนของตนเข้าเล่นและเปียในอัตราดอกเบี้ยต่ำ ๆ หรือไม่ปฏิบัติตามสัญญาที่ให้ไว้กับลูกค้าเมื่อเกิดกรณีหนีแช่รั้

1.1.4 การเลือกลูกค้าเข้ามาร่วมเล่นแช่รั้ไม่พิถีพิถันพอทำให้การหนีแช่รั้เกิดขึ้นบ่อย บริษัทต้องประสบกับการขาดทุน

1.2 การขยายตัวของบริษัทเงินแช่รั้ในปัจจุบัน

แม้ว่าจะไม่มีตัวเลขมาประกอบการอธิบาย เนื่องจากบริษัทเงินแช่รั้ส่วนใหญ่เพิ่งจัดตั้งขึ้นมาไม่นาน และบริษัทมักจะประกอบธุรกิจอย่างอื่น เช่น ธุรกิจส่งออก นำเข้า และค้าโภคภัณฑ์ประเภทคงทน เช่น ทีวี ตู้เย็น เครื่องเล่นสเตริโอ และรับจำนองจำนำควบคู่กันไปด้วย แต่จากการพูดคุยกับผู้ประกอบธุรกิจเงินแช่รั้พอจะสรุปได้ว่าธุรกิจบริษัทเงินแช่รั้กำลังดำเนินการไปได้ดีและมีโอกาสที่จะก้าวหน้าไปได้มากในอนาคตที่เป็นเช่นนี้เพราะ

1.2.1 บริษัทได้แก้ไขจุดบกพร่องที่ได้เรียนรู้จากการประกอบการในระยะแรก เช่น

- ปรับปรุงการดำเนินงานให้ลูกค้าได้รับความสะดวกและเสียเวลาน้อยที่สุดในการเล่นแชร์กับบริษัท

- บริษัทประกันอัตราดอกเบี้ยขั้นต่ำสุดที่ผู้เล่นจะได้รับ

- จัดให้มีผู้ลงนามรับรองในหนังสือสัญญาประกันก่อนที่บริษัทจะรับบุคคลใดบุคคลหนึ่งเข้าร่วมในวงแชร์

- จัดออกเอกสารหนังสือวารสารลงข่าวคราวเกี่ยวกับบุคคลที่เล่นแชร์กับบริษัททั้งทางด้านสังคมและธุรกิจ โดยอาศัยผู้จัดทำวารสารติดตามการเคลื่อนไหวของผู้เล่นแชร์กับบริษัทเพื่อป้องกันการหนีแชร์และให้ความมั่นใจกับผู้เล่นแชร์ว่าบริษัทดำเนินกิจการด้วยดี เอาใจใส่ต่อลูกค้า

- จัดการทัศนาจรใน Long Weekend เพื่อให้ผู้เล่นแชร์กับบริษัทคุ้นเคยกันและเป็นทางทำรายได้ให้แก่บริษัทอีกทางหนึ่งด้วย

1.2.2 ภาวะการณ์ของตลาดเงินในระบบอำนวยให้

- การควบคุมสินเชื่อให้เช่าซื้อไม่ให้เพิ่มขึ้นเกินกว่าร้อยละ 5 ต่อปี ของธนาคารแห่งประเทศไทย ตั้งแต่ปี 2520 ทำให้บริษัทค้าโภคภัณฑ์ประเภทคงทนหลายบริษัทขาดเงินทุนหมุนเวียนต้องหันมาตั้งบริษัทเงินแชร์หรือตั้งวงเงินแชร์เพื่อหาเงินมาดำเนินกิจการ

- ภาวะราคาสินค้าเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วส่งเสริมให้ประชาชนรีบซื้อหาสินค้าคงทนมาใช้หรือทดแทนของเก่าที่ชำรุดทรุดโทรมไป ในกรณีที่ผู้ต้องการซื้อไม่มีเงินส่งมาซื้อผู้ขายซึ่งมีบริษัทเงินแชร์หรือเป็นนายวงแชร์อยู่ก่อนก็จะจัดตั้งวงแชร์ให้ เช่น จัดตั้งวงแชร์เพื่อจูงใจประสงค์ให้ผู้ร่วมเล่นซื้อตู้เย็นมูลค่า 12,000 บาท บริษัทจะพยายามหาลูกค้าที่ต้องการซื้อตู้เย็นมาจำนวนหนึ่ง เช่น 12 คน แต่ละคนจะเอาเงินมาลงขันกันคนละ 1,000 บาทต่อเดือนเป็นเวลา 12 เดือนทุกเดือน เงินที่เอามาลงขันจะเพียงพอสำหรับการซื้อตู้เย็น 1 เครื่องจากบริษัท บริษัทจะจัดให้มีการจับฉลากทุกเดือนยกเว้นเดือนสุดท้าย ผู้โชคดีอาจจะได้ตู้เย็นไปใช้ก่อน คนโชคไม่ดีก็ต้องรอนานหน่อย แต่เมื่อครบ 1 ปีทุกคนจะได้ตู้เย็นไปใช้หนึ่งเครื่องโดยไม่ต้องเสียดอกเบี้ย ในกรณีนี้บริษัทอาจจะไม่เรียกเงินค่าประกันการหนีแชร์เลยก็ได้ เพราะกำไรจากการขายก็ตกประมาณร้อยละ 40 ของราคาขายอยู่แล้ว มากกว่าร้อยละ 5 ของวงเงินแชร์ในแต่ละเดือนเสียอีก

- ภาวะเงินฝืดตั้งแต่ปลายปี 2521 เป็นต้นมาทำให้สินเชื่อที่ธุรกิจได้รับจากธนาคารพาณิชย์ไม่เพียงพอ เจ้าของธุรกิจบางคนต้องหันไปพึ่งการเล่นแชร์มาเสริมสินเชื่อที่ได้รับจากธนาคารพาณิชย์

1.3 อุตสาหกรรมบริษัทเงินแชร์ในปัจจุบัน

1.3.1 จำนวนบริษัทเงินแชร์

ปัจจุบันนี้มีบริษัทเงินแชร์จดทะเบียนกับกระทรวงพาณิชย์แล้ว 64 บริษัทในจำนวนนี้เป็น

ประเภทที่จดทะเบียนก่อนปี 2520 เพียง	4 บริษัท
จดทะเบียนในปี 2520	9 บริษัท
จดทะเบียนในปี 2521	30 บริษัท
จดทะเบียนในปี 2522	21 บริษัท

(ดูตารางที่ 29 หน้า 226)

ไม่สามารถที่จะทราบได้ว่าบริษัทเงินแชร์ที่จดทะเบียนกับกระทรวงพาณิชย์ 64 บริษัท เปิดดำเนินการแล้วกี่บริษัท ทราบได้แน่นอนแต่เพียงว่า

- ในจำนวนบริษัทที่จดทะเบียนไว้มีอยู่ 2 บริษัทไม่ได้ประกอบกิจการเงินแชร์ คือ บริษัทเงินแชร์ จำกัด และบริษัทบางกอกคอมเมอร์เชียลแชร์ และเครดิต จำกัด

- คาดว่าบริษัทที่จดทะเบียนในครึ่งหลังของปี 2521 และในปี 2522 ทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดยังไม่ได้เปิดดำเนินกิจการเป็นทางการ

- ในจำนวนบริษัทเงินแชร์ 64 บริษัทที่จดทะเบียนมีอยู่จำนวนหนึ่งที่ผู้จดทะเบียนไม่ได้มีความตั้งใจที่จะเปิดดำเนินกิจการจริง ๆ ในตอนนี้ แต่รีบไปขอจดทะเบียนไว้เพราะทราบข่าวว่ากระทรวงพาณิชย์จะเข้าไปควบคุมการจัดตั้งและการดำเนินการของบริษัทเงินแชร์ โดยการให้บริษัทเงินแชร์เป็นกิจการที่อาจกระทบกระเทือนต่อความผาสุกของประชาชนตามประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 58 ซึ่งจะทำให้การขอจดทะเบียนก่อตั้งบริษัทเงินแชร์ทำได้ลำบากมากยิ่งขึ้น เพราะเป็นที่แน่นอนว่ากระทรวงพาณิชย์จะต้องกำหนดเงินทุนจดทะเบียนขั้นต่ำและกฎเกณฑ์อื่นในการขอจัดตั้งอีกหลายอย่างเหมือนอย่างที่เกิดขึ้นมาแล้วในกรณีของบริษัทเงินทุน ผู้ไปขอจดทะเบียนตั้งบริษัทเงินแชร์ในครึ่งหลังของปี 2521 และในปี 2522 ส่วนใหญ่แล้วขอไว้เพียงเพื่อหวังขายในทะเบียนประกอบ

กิจการบริษัทเงินแช่รั้โดยคาดว่าอุตสาหกรรมบริษัทเงินแช่รั้จะเฟื่องฟูขึ้นมาในอนาคต เหมือนอุตสาหกรรมบริษัทเงินทุนในอดีต หรือมิฉะนั้นก็จะเข้าดำเนินกิจการเสียเองเมื่อโอกาสอำนวยให้ (ดูตารางที่ 29 ในหน้า 226 ประกอบ)

1.3.2 <u>เงินทุนจดทะเบียนและเงินทุนที่ชำระแล้วของบริษัทเงินแช่รั้</u>

ก. <u>เงินทุนจดทะเบียน</u>

เงินทุนจดทะเบียนของบริษัทเงินแช่รั้ทั้ง 64 บริษัทพอจะแบ่งออกได้เป็นกลุ่มดังนี้

เงินทุนจดทะเบียนสูงสุดของบริษัทเงินแช่รั้คือ 25 ล้านบาท

บริษัทที่มีเงินทุนจดทะเบียน 5 ล้านบาทหรือมากกว่ามี 8 บริษัท

บริษัทที่มีเงินทุนจดทะเบียนตั้งแต่ 1-4 ล้านบาทมี 49 บริษัท

บริษัทที่มีเงินทุนจดทะเบียน 5 แสนบาทมี 5 บริษัท

บริษัทที่มีเงินทุนจดทะเบียนต่ำกว่า 5 แสนบาทมี 2 บริษัท

เงินทุนจดทะเบียนต่ำสุดของบริษัทเงินแช่รั้คือ 100,000 บาท

ข. <u>เงินทุนที่ชำระแล้ว</u>

เงินทุนที่ชำระแล้วสูงสุดของบริษัทเงินแช่รั้คือ 25 ล้านบาท

บริษัทที่มีเงินทุนชำระแล้วตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไปมี 6 บริษัท

บริษัทที่มีทุนชำระแล้วตั้งแต่ 1-4 ล้านบาทมี 11 บริษัท

บริษัทที่มีทุนชำระแล้ว 5 แสนบาทมี 10 บริษัท

บริษัทที่มีทุนชำระแล้วตั้งแต่ 1 แสนบาทแต่ไม่ถึง 5 แสนบาทมี 35 บริษัท

บริษัทที่มีทุนชำระแล้วต่ำกว่า 1 แสนบาทมี 2 บริษัท

เงินทุนชำระแล้วต่ำสุดของบริษัทเงินแช่รั้คือ 25,000 บาท

จากการพิจารณาหนังสือบริคณห์สนธิของบริษัทเงินแช่รั้ทั้ง 64 บริษัท พอจะสรุปได้ว่า

- จากบริษัทที่จดทะเบียนทั้งหมด 64 บริษัทมีเพียง 28 บริษัทที่แจ้งว่าการเล่นแช่รั้เบียหวยเป็นวัตถุประสงค์หลักของการจัดตั้งบริษัทมี 10 บริษัทที่ไม่ได้ระบุการเล่นแช่รั้

เปียหวยว่าเป็นวัตถุประสงค์หลัก บริษัทที่เหลือระบุธุรกิจเล่นแชร์เปียหวยและธุรกิจอย่างอื่น เช่น ค้าสินค้าคงทน, นำเข้า, ให้กู้ยืม, ค้ำประกัน, รับจำนำจำนอง และซื้อขายที่ดิน ตัวแทนซื้อขายเงินตราต่างประเทศและอื่น ๆ ว่าเป็นวัตถุประสงค์หลักของการจัดตั้งบริษัท

- จากบริษัทที่มีเงินทุนจดทะเบียน 5 ล้านบาทขึ้นไป 8 บริษัทมีอยู่เพียง 2 บริษัทที่ระบุว่าการเล่นแชร์เปียหวยเป็นวัตถุประสงค์หลักของบริษัทเพียงอย่างเดียว มีอยู่ 3 บริษัทไม่ระบุว่าการเล่นแชร์เปียหวยเป็นธุรกิจหลัก นอกจากนั้นระบุธุรกิจเล่นแชร์เปียหวยเป็นธุรกิจหลักร่วมกับธุรกิจอย่างอื่น

- มีหลักฐานแน่ชัดว่าสถาบันการเงินในระบบเข้าไปดำเนินธุรกิจเล่นแชร์เปียหวยด้วยเพียงสองบริษัทเท่านั้น คือ ลีกวงมิ้งทรัสต์ ได้จดทะเบียนจัดตั้งลีกวงมิ้งเซ็ตพันต์ และธีรยัยทรัสต์คอร์ปอเรชั่น จำกัด หรือบริษัทธนกิจสหการ ได้จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทธีรยัยบอนด์แอนด์แชร์ จำกัด

- พิจารณาดูจากนามสกุลของผู้ขอจัดตั้งบริษัทเงินแชร์มีหลายคนที่มาจากตระกูลที่ดำเนินธุรกิจทางด้านบริษัทเงินทุน และหลายคนที่มาจากตระกูลระดับเศรษฐีและหรือมีอำนาจทางด้านการเมืองอยู่

- มีคนในตระกูลครูพิพัฒน์ ศรีสุขนันทน์ และรุจิระมานนท์ ร่วมกันจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทเงินแชร์กันไว้ถึง 5 บริษัทจาก 64 บริษัท และคนในตระกูลครูพิพัฒน์ยังร่วมกับบุคคลในตระกูลอื่นจดทะเบียนไว้อีก 1 บริษัท

- ถึงแม้ว่าบริษัทเงินแชร์จดทะเบียนจะมีชื่อคล้ายหรือเหมือนกับบริษัทเงินทุนและสถาบันการเงินอื่นอยู่หลายบริษัท เช่น มหานครแชร์และเครดิต, สยามเงินแชร์ อาคเนย์การเงิน เมืองทองเงินแชร์ บูรพาเงินแชร์ อาคเนย์เงินแชร์และเครดิต ตะวันออกแชร์และการลงทุน บริษัทอินเตอร์เวสเม้นท์แอนด์เครดิต นครหลวงเงินทุน เมื่อตรวจสอบดูแล้วไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัดว่าบริษัทเงินแชร์ที่กล่าวนามมาข้างบนนี้มีความเกี่ยวพันกับบริษัทการเงินอื่นที่มีชื่อคล้ายคลึงกัน

เป็นที่รู้กันว่าผู้จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทพยายามจะตั้งชื่อบริษัทของตนตามชื่อที่ติดปากประชาชนอยู่แล้ว เพราะได้ประโยชน์ในแง่ที่ไม่ต้องโฆษณามาก และอาจจะมีผลทำให้ประชาชนคิดว่าบริษัทมีความเกี่ยวพันกับบริษัทการเงินที่มั่นคงแล้ว

2. <u>ลักษณะการดำเนินงานของบริษัทเงินแช่ร์</u>

บริษัทเงินแช่ร์ก็เหมือนกับบริษัทที่พึ่งเริ่มดำเนินกิจการทั้งหลาย คือต้องเป็นฝ่ายนำบริการไปเสนอต่อลูกค้า ความสำเร็จของธุรกิจเงินแช่ร์จึงขึ้นอยู่กับการตลาดและการคัดเลือกลูกค้าที่เข้ามาร่วมวงแช่ร์เป็นสำคัญ ในระยะแรกการตลาดอาศัยเพื่อนฝูงและญาติพี่น้องที่ทำงานอยู่ในสถานที่ราชการและบริษัทใหญ่ ๆ เป็นสำคัญ การคัดเลือกลูกค้าทำกันไม่ค่อยรัดกุมนัก ปัญหาการหนีแช่ร์จึงมีอยู่เป็นประจำ บริษัทจำเป็นต้องหักค่าบริการสูงถึงร้อยละ 5 ของวงเงินทุกครั้งที่มีการเปีย เพื่อให้คุ้มกับความเสี่ยงที่ต้องให้ประกันแก่ผู้เล่น ทำให้ผู้เล่นแช่ร์กับบริษัทได้รับผลตอบแทนไม่สูงเท่ากับที่คาดเอาไว้เมื่อเทียบกับความยุ่งยากและการเสียเวลา และความเสี่ยงที่มีมากกว่าการฝากเงินกับสถาบันการเงินในระบบ การขยายตัวและธุรกิจประเภทนี้จึงไม่ดีเท่าที่ควร แต่ในระยะหลังนี้ได้มีการปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดที่ได้เรียนรู้มาดังที่ได้อธิบายมาแล้วในตอนต้น และมีหลายบริษัทที่มีลู่ทางว่าจะดำเนินการไปได้ด้วยดี

2.1 <u>ขั้นตอนของการเข้าร่วมเล่นแช่ร์กับบริษัท</u> หลังจากที่ลูกค้าตกลงเข้าร่วมในวงเงินแช่ร์ของบริษัทแล้ว บริษัทจะจัดการให้ลูกค้ากรอกรายการในใบสมัครเป็นสมาชิกกองทุนเงินแช่ร์ (ดังตัวอย่างในหน้า 214) จะเห็นได้จากรายการในใบสมัครว่าผู้เล่นต้องให้ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะความเป็นอยู่ ทรัพย์สินหน้าที่การงานแก่บริษัท และต้องยอมให้บริษัทสอบถามความเป็นจริงจากผู้บังคับบัญชาได้ด้วย เมื่อบริษัทตกลงรับบุคคลที่สมัครเข้าร่วมในบริษัทเงินแช่ร์แล้ว ผู้เข้าร่วมก็จะต้องเข้าทำสัญญากับบริษัทโดยยอมรับว่าจะปฏิบัติตามระเบียบวิธีการเล่นทุกประการ นอกจากนี้บางบริษัทยังให้มีการทำหนังสือค้ำประกันดังตัวอย่างในหน้า 215)

2.2 <u>วิธีการเล่นแช่ร์ที่บริษัทเงินแช่ร์นิยมใช้</u> วิธีการเล่นแช่ร์ที่บริษัทเงินแช่ร์นิยมคือ วิธีที่มีการประมูลกันเป็นรายเดือนและหักดอกเบี้ยล่วงหน้า วงเงินแช่ร์วงหนึ่งจะมีกี่คนก็ได้ แต่ที่นิยมกันมากคือ 12 คน

วิธีการเล่นตามระบบนี้พอจะสรุปได้จากตารางที่ 28 ในหน้า 216 ซึ่งเป็นวงเงินแช่ร์ ๆ ละ 1,000 บาท มีผู้เล่น 12 มือดังนี้

ชื่อบริษัท

ใบสมัครสมาชิกกองทุนเงินแชร์

รหัส .....
เลขที่เอกสาร .....
ผู้เสนอบริการ .....
ผู้ทำสัญญา ..... วันที่ .....
การชำระเงิน .....

ชื่อ (นาย, นาง, นางสาว) ..... นามสกุล ..... อายุ ..... ปี

ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ ..... ตรอก/ซอย ..... ถนน .....
ตำบล ..... อำเภอ ..... จังหวัด .....
โทร. ..... อยู่ประมาณ ..... ปี ☐ เป็นบ้านของตนเอง
☐ เช่าเดือนละ ..... บาท ☐ อาศัยอยู่กับ ..... ☐ กำลังผ่อนซื้อกับบริษัท .....
เดือนละ ..... บาท

ทะเบียนบ้าน เลขที่ ..... ตรอก/ซอย ..... ถนน .....
ตำบล ..... อำเภอ ..... จังหวัด .....
โทร. ..... เป็นบ้านของ .....

บัตรประจำตัว ☐ ประชาชน ☐ ข้าราชการ เลขที่ ..... ออกให้วันที่ .....
สิ้นอายุ ..... ออกให้ ณ .....
ที่อยู่ (หากแตกต่างจากที่อยู่ปัจจุบัน) .....

ครอบครัว ☐ โสด ☐ สมรส ☐ หม้าย
ชื่อ สามี/ภรรยา ..... บุตร ..... คน กำลังศึกษาอยู่ ..... คน
ทำงานแล้ว ..... คน ยังไม่ศึกษา ..... คน

อาชีพ สถานที่ทำงานปัจจุบัน ..... ตำแหน่ง ..... หน่วย .....
แผนก ..... กอง ..... ฝ่าย .....
ที่ตั้ง ..... โทร. ..... ทำมาประมาณ ..... ปี
เงินเดือน ..... รายได้พิเศษ .....
สถานที่ทำงานสามี/ภรรยา ..... โทร. ..... เงินเดือน .....
ที่ตั้ง .....

อื่น ๆ ☐ รถยนต์ยี่ห้อ ..... รุ่นปี ..... เลขทะเบียนรถ .....
☐ เป็นของตนเอง ☐ เช่าซื้อจาก ..... ค่างวดเดือนละ ..... บาท
☐ เคยใช้บริการเงินแชร์ของบริษัท ..... โดยเป็นสมาชิกถือหุ้นละ ..... บาท
จำนวนงวด ..... งวด

บัญชีเงินฝากธนาคาร ชื่อธนาคาร ..... สาขา .....
เงินฝากประเภท ..... บัญชีเลขที่ ..... เปิดบัญชีมานาน ..... ปี ..... เดือน

วิธีชำระเงิน ☐ ชำระเองที่บริษัท ☐ ส่งเช็ค ☐ ส่งธนาณัติ ☐ หักบัญชีธนาคาร

ผู้สมัครยินยอมให้ทางบริษัทสอบถามรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้สมัครได้จากผู้ที่เกี่ยวข้อง และ/หรือบุคคลภายนอก ตลอดจน ผู้สมัครเอง และบริษัทจะเก็บรักษาข้อความข้างบนนี้เป็นความลับเฉพาะบริษัทเท่านั้น
ผู้สมัครสามารถจะให้ผู้บังคับบัญชา/ผู้จัดการ รับรองข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการทำงาน โดยสอบถามโดยตรงกับ

ชื่อนามสกุล ..... ตำแหน่ง ..... โทร. .....

ลงชื่อ ..... ผู้สมัคร

* การสมัครนี้ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมใด ๆ และจะไม่มีการผูกมัดใด ๆ ทั้งสิ้น

ชื่อบริษัท

ผู้ค้ำประกัน

ชื่อ (นาย, นาง, นางสาว).....

นามสกุล.....อายุ.....ปี

ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....

ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....โทร.....

อยู่ประมาณ.....ปี

☐ เป็นบ้านของตนเอง ☐ เช่า ☐ อาศัย

☐ กำลังผ่อนลั่ง ☐ เช่าที่ดิน

ทะเบียนบ้าน เลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

บัตรประจำตัว ☐ ประชาชน ☐ ข้าราชการ ☐ เลขที่.....

ออกให้วันที่.....สิ้นอายุ.....ออกให้ ณ.....

ที่อยู่ (หากแตกต่างจากที่อยู่ปัจจุบัน).....

ครอบครัว ☐ โสด ☐ สมรส ☐ หม้าย ชื่อสามี/ภรรยา.....

บุตร.....คน กำลังศึกษาอยู่.....คน ทำงานแล้ว.....คน ยังไม่ศึกษา .....คน

อาชีพ สถานที่ทำงาน.....ตำแหน่ง.....

แผนก.....กอง.....หน่วย.....ฝ่าย.....

ที่อยู่.....โทร.....ทำมาประมาณ.....ปี

เงินเดือน.....รายได้พิเศษ.....

สถานที่ทำงานสามี/ภรรยา.....โทร.....เงินเดือน.....

ที่ตั้ง.....

ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ค้ำประกันและผู้สมัคร.....

ชื่อผู้สมัคร.....

.....

วงเงิน.....

ค่าหุ้น ๆ ละ.....

.....

<u>รายชื่อบุคคลที่สนใจเป็นสมาชิกกองทุนเงินแช่ร์</u>

1. ชื่อสกุล.....

ที่อยู่.....โทร.....

สถานที่ทำงาน.....โทร.....

2. ชื่อสกุล.....

ที่อยู่.....โทร.....

สถานที่ทำงาน.....โทร.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความสนใจในบริการของกองทุนเงินแช่ร์

ตารางที่ 28 เปรียบเทียบผลตอบแทนการถือหุ้นแฮร์ 1,000.- บาท 12 หุ้น ยอดเงิน 12,000.- บาท

งวดที่	ประมูลเป็น%	หักค่าบริการ		ผู้ประมูลได้รับเงิน	ได้รับส่วนแบ่งผลตอบแทน	รวมส่งค่าแฮร์คนละ	สถาบันการเงินให้ผลตอบแทน 15% หักภาษี 10% สุทธิ 13.5%	บริษัทประกัน 20% จากเปอร์เซ็นต์การประมูล	หมายเหตุ
		จำนวนเงิน	ร้อยละ						
1	30	3,600	-	(70%) 8,400	-	1,000	123.75	183.33	1.ผู้ประมูลแฮร์งวดแรกจะได้รับเงิน 8,400.00 บาท ชำระค่าแฮร์โดยแบ่งชำระ 12 งวดรวมเป็นเงินทั้งสิ้น 10,530.00 บาท ดังนั้นเสียผลตอบแทน 2,130.00 บาท คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ต่อเดือน 1.69%
2	30	600	5	(70%) 8,400	(25%) 250	750	84.38	125.00	
3	28	600	5	(72%) 8,640	(23%) 230	770	77.96	115.50	
4	28	600	5	(72%) 8,640	(23%) 230	770	69.30	102.67	
5	25	600	5	(75%) 9,000	(20%) 200	800	63.00	93.33	
6	23	600	5	(77%) 9,240	(18%) 180	820	55.35	82.00	2.ผู้ประมูลแฮร์งวดสุดท้ายจะได้รับเงิน 12,000.00 บาท ชำระค่าแฮร์โดยแบ่งชำระ 12 งวดรวมเป็นเงินทั้งสิ้น 10,530.00 บาท ดังนั้นได้รับผลตอบแทนจากการถือหุ้นแฮร์ 1,470.00 บาท
7	20	600	5	(80%) 9,600	(15%) 150	850	47.81	70.83	
8	14	480		(86%) 10,320	(10%) 100	900	40.50	60.00	
9	9	360	3	(91%) 10,920	(6%) 60	940	31.73	47.00	
10	6	240	2	(94%) 11,280	(4%) 40	960	21.60	32.00	
11	4	120	1	(96%) 11,520	(3%) 30	970	10.91	16.17	ผลตอบแทนจากสถาบันการเงิน 626.29 บาทคิดเป็นเปอร์เซ็นต์13.5% ต่อปี ผลตอบแทนจากการถือหุ้นแฮร์ 1,470.- บาทคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ 31.7% ต่อปี
12	-	-	-	(100%) 12,000	- -	1,000	-	-	
		8,400	-		1,470	10,530	626.29	927.83	

2.2.1 ในการเปียแช่ร์งวดแรกผู้เล่นทุกคนจะต้องจ่ายเงินเต็มตามวงเงิน ในกรณีนี้คือ 1,000 บาท ส่วนต่างระหว่างวงเงินที่ผู้ประมูลได้รับกับยอดเงินรวมตกเป็นของบริษัทเงินแช่ร์ ผู้ประมูลได้คือผู้ที่ให้ดอกเบี้ยสูงสุด ในตารางผู้ประมูลได้ในงวดแรกคือผู้ที่ให้ดอกเบี้ยร้อยละ 30 เนื่องจากการเล่นใช้ระบบตอกหัก ผู้ประมูลได้จึงได้รับเงินไปเพียงร้อยละ 70 ของวงเงินแช่ร์ทั้งหมด คือ 8,400 บาท ที่เหลือ 3,600 บาทตกเป็นของบริษัทเงินแช่ร์

2.2.2 ในงวดที่ 2 ผู้ที่ประมูลได้เงินไปในงวดแรกจะไม่มีสิทธิประมูลอีกต่อไป ในตารางผู้ประมูลได้ในงวดที่ 2 ให้ดอกเบี้ยร้อยละ 30 เช่นกัน บริษัทเงินแช่ร์หักค่าบริการร้อยละ 5 ผู้เล่นทุกคนจึงต้องจ่ายเงินลงขันคนละ 750 บาท โดยแต่ละคนจ่ายให้แก่ผู้ประมูลได้ 700 บาท หรือร้อยละ 70 ของหุ้นแช่ร์และจ่ายให้แก่บริษัท 50 บาทหรือร้อยละ 5 ของหุ้นแช่ร์

2.2.3 ในการเปียงวดต่อ ๆ มาจนถึงงวดที่ 11 วิธีการเป็นแบบเดียวกันคือ ผู้ที่เคยประมูลได้เงินไปแล้วในงวดก่อนจะไม่มีสิทธิประมูลอีกต่อไป และผู้ประมูลได้คือผู้ที่เสนอให้ดอกเบี้ยสูงสุด และบริษัทเงินแช่ร์จะหักเงินไว้จำนวนหนึ่งเป็นค่าบริการ

2.2.4 ในงวดสุดท้ายคืองวดที่ 12 จะไม่มีการประมูล ผู้ได้เงินไปเต็มจำนวน 12,000 บาทคือผู้ที่ไม่เคยประมูลได้มาก่อนซึ่งเหลืออยู่เพียงคนเดียว

2.2.5 การหักค่าบริการของบริษัทเงินแช่ร์ไม่ได้ตั้งเป็นกฎเกณฑ์แน่นอนแตกต่างกันไปในแต่ละบริษัท และมีแนวโน้มว่าบริษัทจะเรียกเก็บแตกต่างกันไปในแต่ละวงด้วย ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่าความเสี่ยงของบริษัทในการค้ำประกันวงแช่ร์แต่ละวงไม่เท่ากัน แต่หลักเกณฑ์ที่ทุกบริษัทปฏิบัติเหมือนกันคือจะหักค่าบริการในอัตราสูงในการเปียงวดต้น ๆ และในอัตราที่ต่ำลงในการเปียงวดหลัง ๆ ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่า

(1) ภาระในการค้ำประกันของบริษัทในงวดต้น ๆ สูงมากและลดลงในงวดท้าย ๆ จนกระทั่งเกือบไม่มีเลยในงวดสุดท้าย ในตารางจะเห็นได้ว่าในงวดแรกบริษัทหักค่าบริการไว้ถึง 3,600 บาท หรือร้อยละ 30 ของวงเงินทั้งหมดที่บริษัททำเช่นนี้ก็เพราะถ้าหากว่าผู้ประมูลได้ในงวดแรกได้เงินไปแล้วหายสาบสูญไปเลย บริษัทจะต้องรับผิดชอบจ่ายเงินให้แก่ผู้ร่วมวงคนอื่น ๆ ถึง 11,000 บาท บริษัทจึงจำเป็นต้องหักค่าบริการในงวดที่ 2 ถึงงวดที่ 7 ในเกณฑ์สูงเพราะความเสี่ยงในการค้ำประกันของบริษัทยังไม่ลดลง เนื่องจากวงเงินที่ผู้ร่วมวงแช่ร์เอามาลงขัน

ที่บริษัทมีภาระรับผิดชอบเพิ่มมากกว่าเงินที่ผู้ประมูลในงวดก่อน ๆ ได้นำมาชำระหนี้ของตน และจำนวนผู้ประมูลได้เงินไปแล้ว และสามารถกลายเป็นผู้หนีแชร์ได้มีเพิ่มขึ้น แต่ภายหลังการเปียงวดที่ 7 ไปแล้ว ภาระค้ำประกันของบริษัทลดลงอย่างเห็นได้ชัดเพราะผู้ประมูลได้ในงวดแรก ๆ ได้ใช้เงินที่ตนประมูลได้คืนไปมากแล้ว และแรงจูงใจที่ผู้ประมูลได้ในงวดหลัง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังงวดที่ 5 ไปแล้วจะกลายเป็นผู้หนีแชร์มีน้อยลง เพราะผู้ประมูลได้หลังงวดที่ 5 ได้นำเงินมาลงชั้นหลายงวดแล้ว เงินที่ตัวประมูลได้ไปเป็นเงินของตนเองเสียมากกว่าเงินของคนอื่น ผู้ที่ประมูลได้ในการเปียงวดแรกก็ใช้เงินคืนไปมากแล้วหลังการเปียงวดที่ 7 ไปแล้ว บริษัทจึงมีสามารถลดค่าบริการลงไปได้

(2) ผู้ที่พยายามเอาชนะการประมูลในงวดแรก ๆ เป็นผู้ที่เข้าไปเล่นแชร์เพื่อหวังกู้เงิน ส่วนผู้ที่ประมูลในงวดหลัง ๆ หรือรอจนกระทั่งตนเป็นมือสุดท้ายเป็นผู้ที่เข้าไปเล่นแชร์ในฐานะผู้ให้กู้ จึงเป็นของธรรมดาที่ดอกเบี้ยที่ผู้ประมูลได้เสนอให้อยู่ในอัตราสูงมากในงวดแรก ๆ และมีแนวโน้มว่าจะลดลงตามลำดับจนเหลือศูนย์ในงวดหลัง การหักค่าบริการในอัตราสูงในงวดหลังจะทำให้ผู้เล่นเห็นว่าบริษัทเป็นผู้ได้แต่เพียงผู้เดียวในการเปียแชร์

ในการเข้าร่วมประมูลผู้ประมูลจะทำหนังสือถึงผู้จัดการบริษัทเงินแชร์เพื่อเสนอผลตอบแทนตามตัวอย่างรายละเอียดที่แสดงไว้ในหน้า 219

3. <u>ผลตอบแทนที่บริษัทเงินแชร์และผู้เล่นแชร์ได้รับ</u>

ข้อสังเกตเกี่ยวกับผลตอบแทนที่บริษัทเงินแชร์และผู้เล่นแชร์ได้รับจากตารางที่ 27 ผลตอบแทนจากการจัดวงแชร์หุ้นละ 1,000 บาท 12 มือของบริษัทเงินแชร์ คือ 8,400 บาท แต่เนื่องจากผลตอบแทนที่ได้รับอยู่ในรูปของเงินที่ไหลเข้ามาเรื่อย ๆ และบริษัทหักค่าบริการถึงร้อยละ 30 ในการเปียงวดแรก ผลตอบแทนที่แท้จริงใกล้เคียงกับ 9,000 บาท มองจากรายได้ที่บริษัทเงินแชร์ได้รับอาจจะทำให้คนจำนวนมากคิดว่าบริษัทเงินแชร์เป็นธุรกิจที่กำไรงาม เพราะเงิน 9,000 บาทที่บริษัทได้รับมาบริษัทไม่ต้องลงทุนเลย แม้ว่าจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานค่อนข้างสูง แต่เมื่อเรานำเอาความเสี่ยงของบริษัทเข้ามาร่วมพิจารณาแล้วเงิน 9,000 บาทที่ได้รับมาจะคุ้มกับความเสี่ยงหรือไม่เป็นสิ่งที่ตอบได้ยาก เพราะผู้เข้าเล่นแชร์เพื่อกู้ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่กำลังเดือดร้อนทางด้านการเงิน และหรือเป็นผู้ที่มี Credit Worthiness ต่ำ ความสามารถในการผ่อนชำระมีน้อย และผู้เล่นก็ไม่ได้ทำสัญญากับบริษัทในรูปที่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน ความสำเร็จของธุรกิจจึงอยู่ที่ความสามารถในการคัดเลือกผู้เข้าร่วมเล่นแชร์เป็นสำคัญ

ตัวอย่างหนังสือเข้าร่วมประมูล

ชื่อบริษัท

วันที่.....เดือน.....พ.ศ....

เรื่อง ขอประมูลแชร์

เรียน ผู้จัดการ....(ชื่อบริษัท).....จำกัด

ข้าพเจ้ามีความประสงค์ที่จะประมูลกองทุนเงินแชร์ กลุ่มที่.....หุ้นละ.....
งวดที่.....ซึ่งบริษัทจัดให้มีการประมูลในวันที่.....
โดยยินดีให้อัตราผลตอบแทน.....เปอร์เซ็นต์ของยอดเงินกองทุนเงินแชร์

ข้าพเจ้ารับทราบระเบียบวิธีการประมูลและข้อปฏิบัติหลังการประมูลดีแล้ว และยินดีปฏิบัติตามทุกประการ

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

หมายเหตุ กรุณาเขียนชื่อสกุลด้วยตัวบรรจงในวงเล็บ แล้วพลิกดูระเบียบปฏิบัติด้านหลัง

ระเบียบวิธีการประมูลแชร์

1. วิธีประมูลให้สมาชิกเสนอเป็นเปอร์เซ็นต์ของยอดเงินกองทุน โดยทางบริษัทได้กำหนดอัตราขั้นต่ำของแต่ละงวดไว้ดังนี้ .-

งวดที่ 1 อัตราขั้นต่ำ 22%	งวดที่ 7 อัตราขั้นต่ำ 13%
งวดที่ 2 อัตราขั้นต่ำ 20%	งวดที่ 8 อัตราขั้นต่ำ 10%
งวดที่ 3 อัตราขั้นต่ำ 19%	งวดที่ 9 อัตราขั้นต่ำ 8%
งวดที่ 4 อัตราขั้นต่ำ 17%	งวดที่ 10 อัตราขั้นต่ำ 5%
งวดที่ 5 อัตราขั้นต่ำ 16%	งวดที่ 11 อัตราขั้นต่ำ 3%
งวดที่ 6 อัตราขั้นต่ำ 14%	งวดที่ 12 ไม่มีการประมูล

2. บริษัทกำหนดอัตราประมูลสูงสุด 40% ในกรณีสมาชิกประมูลสูงสุดเท่ากัน บริษัทจะตัดสินใจโดยวิธีจับสลาก แต่ในกรณีสมาชิกประมูลเท่ากัน แต่ประมูลยังไม่สูงสุด สมาชิกผู้ประมูลเท่ากันต้องประมูลกันใหม่ เพื่อให้ได้ผลประมูลสูงกว่าเดิม

3. สมาชิกที่ประมูลได้ สามารถทำสัญญารับเงินกองทุนเงินแชร์ได้ทันที ถ้าสมาชิกสามารถนำผู้ค้ำประกัน (ซึ่งแจ้งมาในวันสมัคร) พร้อมด้วยเอกสารต่อไปนี้มาพร้อมในวันประมูล

ก. บัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรข้าราชการของสมาชิกและผู้ค้ำประกัน

ข. ทะเบียนสำมะโนครัวของสมาชิกและผู้ค้ำประกัน

ค. เช็คสั่งจ่ายโดยลงวันที่ล่วงหน้าเป็นงวด ๆ เพื่อชำระค่าหุ้นแชร์เดือนต่อ ๆ ไป จนครบตามกำหนด เช็คที่สั่งจ่ายต้องเป็นเช็คของธนาคารที่มีที่ตั้งในเขตกรุงเทพมหานคร และเป็นเช็คของสมาชิกผู้ประมูลได้โดยมีผู้ค้ำประกันเป็นต้นสักหลัง

4. ในกรณีสมาชิกประมูลได้กองทุนเงินแชร์ แต่ปฏิเสธสิทธิที่ได้ภายหลังอันทำให้เกิดความเสียหายต่อบริษัท บริษัทจะเรียกค่าเสียหายต่อผู้ประมูลได้ตามมูลค่าความเสียหาย โดยผู้ประมูลได้จะไม่คัดค้านใด ๆ ทั้งสิ้น

5. สมาชิกที่ประมูลได้แต่ไม่ได้แจ้งชื่อผู้ค้ำประกันไว้ในวันสมัคร จะสามารถรับเงินกองทุนเงินแชร์ได้ภายใน 4 วัน

บริษัทเงินแช่รัประสบปัญหาที่แก้ไม่ตกในการคัดเลือกผู้เข้าร่วมเล่นแช่รักับบริษัท คือถ้าบริษัทคัดเลือกแต่ผู้มีฐานะดี เชื่อถือได้ เข้าร่วมเล่นแช่ร ผลตอบแทนที่ผู้ร่วมเล่นแช่รักับบริษัทได้รับจะอยู่ในเกณฑ์ต่ำ เพราะบุคคลพวกนี้ส่วนใหญ่ ๆ ไม่ค่อยเดือดร้อนทางด้านการเงินและไม่มีความจำเป็นต้องประมูลในอัตราดอกเบี้ยสูง ๆ ทำให้ผู้เข้าเล่นแช่รักับบริษัทที่หวังได้ดอกเบี้ยตอบแทนในอัตราสูงผิดหวังและเลิกเป็นลูกค้าบริษัท แต่ถ้าบริษัทไม่พิถีพิถันในการคัดเลือกลูกค้าความเสี่ยงของบริษัทจะสูงมาก อาจจะไม่คุ้มกับผลตอบแทนที่ได้

บางบริษัทแก้ปัญหานี้ด้วยการกำหนดอัตราดอกเบี้ยต่ำสุดที่ผู้ประมูลจะเสนอให้ในแต่ละงวดหรือรับประกันอัตราดอกเบี้ยต่ำสุดที่ผู้เล่นแช่รัจะได้รับ (ส่วนใหญ่ร้อยละ 20 ต่อปี) แต่บริษัทที่ทำเช่นนี้ได้ส่วนใหญ่จะเป็นบริษัทที่ทำธุรกิจอย่างอื่นด้วย เมื่อผู้เล่นแช่รักับบริษัทไม่ยอมประมูลในอัตราที่บริษัทกำหนด บริษัทจะเข้าไปประมูลเอาเงินมาใช้ในกิจการเสียเองหรือเอาไปให้กู้ต่อ

ผลประโยชน์ที่ผู้เข้าเล่นแช่รักับบริษัทได้รับ ผู้เล่นแช่รแบ่งออกเป็น 2 พวก พวกหนึ่งหวังกู้เงิน อีกพวกหนึ่งหวังผลตอบแทนจากการให้กู้ พวกที่เล่นเพื่อหวังกู้เงินจะเป็นพวกที่พยายามประมูลให้ได้ในงวดต้น ๆ ส่วนผู้ที่หวังผลตอบแทนจากการให้กู้จะประมูลในงวดหลัง ๆ หรือไม่ประมูลเลยรอรับเงินงวดสุดท้ายเท่านั้น

อัตราดอกเบี้ยที่ผู้เล่นแช่รัได้รับหรือต้องเสียคำนวณให้ถูกต้องจริง ๆ ยากมาก เนื่องจากการเล่นแช่รัเป็นลักษณะของ Revolving Credit อัตราดอกเบี้ยที่ผู้ประมูลงวดแรกต้องเสียตามที่บริษัทคำนวณออกมา คือร้อยละ 1.7 ต่อเดือน ต่ำกว่าความเป็นจริง เพราะผู้ประมูลได้งวดแรกต้องจ่ายดอกเบี้ยทันทีที่ได้รับไม่ใช่ชำระตอนสิ้นงวดสุดท้ายและต้องเอาเงินมาลงขัน ซึ่งเปรียบเสมือนการใช้คืนเงินกู้ทุกเดือน ไม่ได้ชำระเงินกู้ทั้งหมดครั้งเดียวในงวดสุดท้าย

ตารางที่ยกมาเป็นเพียงตัวเลขที่บริษัทเงินแช่รัใช้ในการชักชวนลูกค้าตามความเป็นจริงอัตราดอกเบี้ยที่ผู้กู้ต้องเสียและผู้ให้กู้ได้รับอาจจะสูงกว่าหรือต่ำกว่าก็ได้ ปกติแล้ววงเงินแช่รัที่มีมูลค่าหุ้นต่ำอัตราผลตอบแทนจะสูง เพราะผู้เล่นส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีรายได้น้อย ส่วนวงแช่รัที่มีมูลค่าหุ้นสูงอัตราผลตอบแทนต่ำ เพราะผู้เล่นอยู่ในกลุ่มผู้มีรายได้ดี แต่จากการสอบถามจากเพื่อนฝูงที่เคยเล่นแช่รักับบริษัทมูลค่าหุ้นละ 1,000 บาท ผลตอบแทนจะใกล้เคียงกับร้อยละ 30 ต่อปี

4. อนาคตของอุตสาหกรรมบริษัทเงินแช่รั

พิจารณาดูจากสภาวะเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน คือ ระดับราคาเพิ่มขึ้นในเกณฑ์สูง การเงินฝืดเคือง และอัตราดอกเบี้ยในประเทศถูกกดให้ต่ำกว่าระดับที่ควรจะเป็นมาก และมีแนวโน้มว่าสภาพเช่นนี้จะคงอยู่ต่อไปในอนาคต อุตสาหกรรมบริษัทเงินแช่รั่มีโอกาสที่จะพัฒนาไปได้ไกล ที่เป็นเช่นนี้เพราะ

4.1 อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในบริษัทเงินแช่รั่ไม่ถูกควบคุมโดยอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่กฎหมายกำหนดไว้ สามารถขึ้นลงได้ตามอุปสงค์และอุปทาน การเล่นแช่รั่จึงเป็นการลงทุนที่ผู้ลงทุนมีโอกาสที่จะได้รับอัตราผลตอบแทนที่สูงกว่าอัตราเงินเฟ้อได้ตลอดเวลา

4.2 ผลตอบแทนที่ได้รับไม่ต้องนำไปคำนวณเสียภาษีรายได้ เพราะไม่มีกฎหมายฉบับใดกำหนดเอาไว้ สมมุติว่ารัฐบาลพยายามจะเก็บภาษีในทำนองเดียวกับภาษีดอกเบี้ยเงินฝาก ผู้เล่นด้วยความร่วมมือของบริษัทก็จะหาวิธีหลีกเลี่ยงได้ง่าย เพราะในวงเงินแช่รั่ผลตอบแทนที่ผู้เล่นแช่รั่กลุ่มหนึ่งได้รับก็คือดอกเบี้ยที่ผู้เล่นแช่รั่อีกกลุ่มหนึ่งในวงเดียวกันต้องเสีย ผู้เล่นทั้งสองกลุ่มและบริษัทมีผลประโยชน์ร่วมกันในการหลบเลี่ยงภาษี

4.3 ในภาวะการเงินฝืดเคือง ผู้ประกอบการรายย่อยซึ่งปกติได้รับสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์น้อยอยู่แล้วจะยิ่งมีโอกาสได้รับสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์น้อยลงไปอีก การเล่นแช่รั่จึงอาจจะเป็นทางออกที่ดีของผู้ประกอบการกลุ่มนี้

4.4 การเล่นแช่รั่โดยผู้เล่นจัดตั้งวงกันขึ้นเองแพร่หลายมากในเขตชุมชนและวงเงินที่เกี่ยวข้องมีสูงกว่าที่เล่นกับบริษัทอย่างเทียบกันไม่ได้ แต่เนื่องจากความฝืดเคืองทางด้านเศรษฐกิจและความเสื่อมโทรมทางศีลธรรมของบุคคล การเล่นแช่รั่ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของ honor system จึงมีความเสี่ยงมากขึ้น เพราะนับวันจะหาผู้เล่นที่มี honor ยากขึ้นทุกที วงเงินแช่รั่ที่เล่นกันอยู่ในปัจจุบันที่มีความปลอดภัยสูงมากคือวงเงินแช่รั่ที่ผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานทั้งในภาคเอกชนและภาครัฐบาลทำตัวเป็นนายวงเอง เพราะโอกาสที่ผู้ร่วมเล่นจะหนีแช่รั่หรือบ่ายเบี่ยงไม่จ่ายเกือบจะไม่มีเลย เพราะมีการหักเงินเดือนล่วงหน้าและการหนีแช่รั่หมายถึงการตกงาน คิดว่าบริษัทเงินแช่รั่จะดึงบุคคลกลุ่มนี้มาเล่นแช่รั่กับบริษัทได้ยากมาก เพราะการเล่นแช่รั่ในลักษณะนี้มีความปลอดภัยสูง สะดวกกว่าการเล่นกับบริษัท เพราะผู้เล่นทำงานอยู่ที่เดียวกัน และยังไม่ต้องเสียค่าบริการ

ให้แก่บริษัทอีกด้วย แต่ก็อีกนั่นแหละหัวหน้าหน่วยงานรุ่นใหม่ที่มีการศึกษาสูงไม่ค่อยยอมรับเป็นนายวงแชร์ หรือแม้แต่ร่วมเล่นด้วย เพราะเสียภาพพจน์และทนความรู้สึกที่เกิดขึ้นในจิตใจว่าตนกำลังทำตัวเป็นนายทุนหน้าเลือดของผู้ใต้บังคับบัญชา และเป็นผู้ส่งเสริมให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาใช้เงินฟุ่มเฟือยไม่ได้ ในระยะยาวบริษัทเงินแชร์อาจจะสามารถขยายการดำเนินงานของตนเข้าไปในกลุ่มข้นพวกนี้ได้

ถ้าหากว่าบริษัทเงินแชร์ประสบผลสำเร็จในการดึงข้าราชการและผู้ทำงานในบริษัทใหญ่ ๆ และผู้ประกอบการรายย่อยให้เข้ามาเป็นลูกค้าของบริษัทได้ อุตสาหกรรมบริษัทเงินแชร์จะเป็นแหล่งระดมและกระจายเงินออมในตัวของมันเองที่สำคัญไม่น้อยทีเดียว

4.5 อุปสรรคที่สำคัญต่อการขยายตัวของบริษัทเงินแชร์ คือ การให้กู้ยืมโดยให้เช็คลงวันที่ล่วงหน้าเป็นประกัน เพราะในปัจจุบันนี้ผู้มีเงินเกินห้าหมื่นบาทสามารถที่จะให้กู้ในอัตราร้อยละ 2-4 ต่อเดือนได้ โดยผู้กู้ออกเช็คล่วงหน้าให้ไว้เป็นประกัน ผู้ที่มีฐานะดีมีหน้าที่การงานน่าเชื่อถือและมีธุรกิจเกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการรายย่อยเป็นจำนวนไม่น้อยที่ทำตัวเป็นคนกลางระหว่างผู้กู้กับผู้ให้กู้ในตลาดนี้ โดยออกเช็คล่วงหน้าของตนเป็นประกันในการกู้เงินในอัตราร้อยละ 2-2.5 ต่อเดือนแล้วนำเงินออกให้ผู้ประกอบการรายย่อยหรือผู้เก็งกำไรในตลาดสินค้ากู้ต่อไปในอัตราร้อยละ 3-4 ต่อเดือน การให้กู้โดยการรับเช็คล่วงหน้าให้ไว้เป็นประกันแม้ว่าจะมีแนวโน้มที่จะให้ผลตอบแทนต่ำกว่าการเล่นแชร์กับบริษัทเล็กน้อย แต่สะดวกและมีความปลอดภัยสูงกว่าถ้าให้กู้ผ่านทางคนกลาง

ในภาวะที่เศรษฐกิจมีอัตราเงินเฟ้อสูงและการเงินฝืดเคือง ความเชื่อที่ว่าการยกเลิกกฎหมายเกี่ยวกับเช็คที่กำหนดให้การกระทำความผิดเกี่ยวกับเช็คเป็นคดีอาญา จะดึงเงินจากตลาดเงินนอกระบบเข้าสู่ตลาดเงินในระบบอาจจะไม่ถูกต้องนัก จะเป็นไปได้มากทีเดียวที่ผู้ให้กู้โดยรับเช็คล่วงหน้าเป็นประกันซึ่งเคยยืนกับอัตราดอกเบี้ยสูง ๆ จะหันไปเล่นแชร์กับบริษัทเงินแชร์แทน

4.6 กระทรวงพาณิชย์ได้ร่างกฎหมายควบคุมบริษัทเงินแชร์โดยเฉพาะขึ้นแล้ว แต่ร่างดังกล่าวยังไม่ได้เข้าสู่สภาฯ และยังถือเป็นความลับอยู่ การขยายตัวเองของธุรกิจบริษัทเงินแชร์จึงขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์การควบคุมในกฎหมายฉบับนี้ด้วย แต่อย่างที่กล่าวมาแล้วลักษณะของธุรกิจเงินแชร์เป็นธุรกิจการเงินที่ควบคุมยาก เพราะการเล่นแชร์มีลักษณะเป็นสมาคมหรือชมรม ถึงแม้ว่าจะได้มีการจัดตั้งในรูปของบริษัท ขอบเขตความสามารถของบริษัทในการควบคุมความเป็นไปในวงเงินแชร์ก็ยังคงมีอยู่จำกัด ลักษณะธุรกิจที่เป็นอยู่ในปัจจุบันบริษัทเป็นแต่เพียงผู้คัดเลือกและเป็นตัวประสาน

ระหว่างผู้เล่นแชร์กับบริษัทมากกว่าเป็นผู้กู้หรือผู้ให้กู้โดยตรง แม้ในบางครั้งบริษัทจะเข้าไปร่วมในวงแชร์ในฐานะผู้เล่นด้วย บริษัทก็มีฐานะเทียบเท่ากับผู้เล่นคนอื่น ๆ

4.7 ถ้ากฎหมายออกมาเข้มงวดมาก การเล่นแชร์ก็สามารถทำกันโดยไม่ให้ทางการล่วงรู้ได้ เพราะการเล่นแชร์เป็นลักษณะของกองทุนหมุนเวียนไม่ได้เป็นลักษณะเอาเงินของลูกแชร์ไปให้คนอื่นกู้ จึงไม่จำเป็นต้องมีหลักฐานไว้เป็นทางการก็ได้

5. <u>บริษัทเงินแชร์ในฐานะคู่แข่งของธนาคารพาณิชย์</u>

การวิเคราะห์การแข่งขันระหว่างธนาคารพาณิชย์กับบริษัทเงินแชร์ที่จะเกิดขึ้นควรแยกออกเป็นสองด้าน คือด้านการระดมเงินออม กับด้านการกระจายสินเชื่อ

5.1 <u>ด้านการระดมเงินออม</u>

ถ้าหากว่าอัตราเงินเฟ้อยังอยู่ในเกณฑ์สูงและสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก บริษัทเงินแชร์จะเป็นคู่แข่งที่สำคัญของธนาคารพาณิชย์ในการระดมเงินออมจากผู้มีรายได้น้อยจนถึงระดับปานกลาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบัญชีเงินฝากประเภทสะสมทรัพย์ซึ่งเป็นแหล่งที่มาของเงินฝากต้นทุนต่ำของธนาคารพาณิชย์ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่า

5.1.1 เงินฝากสะสมทรัพย์มีสภาพคล่องสูงสามารถถอนได้ทุกเวลาและวงเงินฝากในแต่ละบัญชีต่ำ มีลักษณะคล้ายกับวงเงินแชร์ส่วนใหญ่ซึ่งเป็นการลงทุนที่มีสภาพคล่องสูงและวงเงินไม่มาก และผู้เล่นสามารถที่จะเลือกว่าจะเป็นผู้กู้หรือผู้ให้กู้ได้ในแต่ละรอบของการเล่น การเล่นแชร์ยังได้เปรียบการฝากประเภทสะสมทรัพย์ตรงที่เมื่อผู้เล่นเลือกเป็นผู้กู้สามารถกู้เกินวงเงินที่ตนลงไปได้ ซึ่งเข้าลักษณะของการเบิกเงินเกินบัญชีของธนาคารพาณิชย์ ในกรณีที่ผู้เล่นแบบผู้ให้กู้ก็ได้ดอกเบี้ยงามกว่า

5.1.2 ผู้ฝากเงินประเภทสะสมทรัพย์ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่มีเวลาว่างมาก เพราะบัญชีสะสมทรัพย์เป็นบัญชีที่ผู้ฝากจะต้องมาเบิกมาถอนด้วยตนเองที่ธนาคาร และผู้ฝากฝากไว้ในรูปของเงินฝากสะสมทรัพย์ก็เพราะไม่แน่ใจว่าจะต้องใช้เงินนั้นหรือไม่ในอนาคต ผู้ฝากประเภทนี้จึงไม่มีความรู้สึกว่าการเล่นแชร์กับบริษัททำให้เสียเวลา เพราะการไปฝากและไปถอนเงินสำหรับผู้เปิดบัญชีสะสมทรัพย์เสียเวลาพอ ๆ กันและจากสถิติเงินฝากประเภทสะสมทรัพย์แต่ละบัญชีมีการฝากการถอนมากในแต่ละรอบปี

5.1.3 การฝากประเภทสะสมทรัพย์กับการเล่นแชร์มีจุดประสงค์อย่างเดียวกันคือ ต้องการให้ได้มาซึ่งเงินจำนวนหนึ่งในวงเงินไม่มากนักในอนาคตอันใกล้ การเล่นแชร์ได้เปรียบกว่าการฝากเงินประเภทสะสมทรัพย์ตรงที่ผู้เล่นสามารถเลือกเวลาที่จะได้เงินจำนวนนี้มา ณ เวลาที่เหมาะสมกับสภาวะการเงินของตน ไม่เหมือนกับการฝากเงินประเภทสะสมทรัพย์ ซึ่งต้องรอจนกระทั่งรวบรวมเงินฝากได้ครบ พูดง่าย ๆ ก็คือ "การเล่นแชร์กับบริษัทเหมือนกับการเปิดบัญชีสะสมทรัพย์และบัญชีเบิกเงินเกินบัญชีไปในตัว เพียงแต่ว่าการเบิกเกินบัญชีเบิกได้เพียงครั้งเดียวในหนึ่งรอบของการเล่น"

5.1.4 ผู้ฝากเงินประเภทสะสมทรัพย์ไม่ได้ฝากเงินกับธนาคารเพื่อหวังใช้บริการอย่างอื่นของธนาคารเหมือนผู้ฝากกระแสรายวันหรือผู้ฝากประจำรายใหญ่

5.1.5 ผู้ฝากประจำรายย่อยที่มีวงเงินต่ำกว่า 100,000 บาท ซึ่งมีอยู่ประมาณร้อยละ 93 ของบัญชีทั้งหมดมีโอกาสที่จะถูกดึงไปได้เช่นกัน ถ้าผลตอบแทนที่ได้รับจากการเล่นแชร์สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากมากพอ สำหรับผู้ฝากประจำรายใหญ่โอกาสที่จะถูกดึงไปทั้งบัญชีคงจะยากเพราะส่วนใหญ่เป็นผู้ฝากเพื่อหวังใช้บริการของธนาคาร หรือมุ่งความปลอดภัยเป็นสำคัญ ผู้ฝากรายใหญ่ส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบธุรกิจไม่ค่อยมีเวลาให้กับการเล่นแชร์ หรือเป็นคนแก่ที่หวังอาศัยดอกเบี้ยจากเงินออมที่สะสมมาในอดีตโดยไม่ต้องเสี่ยงและเสียแรงกายมากนัก การเล่นแชร์ในวงที่หุ้นแชร์มีมูลค่าสูงนอกจากดอกเบี้ยไม่งามแล้วยังมีความเสี่ยงสูงมากด้วยเพราะผู้เล่นไม่ได้เอาหลักทรัพย์มาวางประกันและแรงจูงใจที่จะทำให้มีการหนีแชร์มีมากขึ้นตามวงเงินด้วย พิจารณาดูจากเงินทุนจดทะเบียนของบริษัทเงินแชร์ในตารางที่ 29 บริษัทสามารถที่จะรับภาระค้ำประกันวงเงินแชร์สูงมาก ๆ เช่นหุ้นละ 100,000.- ถึง 300,000.- บาท จะมีอยู่ก็เพียงไม่กี่บริษัท

5.2 <u>ด้านการกระจายสินเชื่อ</u>

ความสามารถในการแข่งขันทางด้านการกระจายสินเชื่อของบริษัทเงินแชร์มีอยู่ค่อนข้างสูง ทางด้านสินเชื่อบริโภคส่วนบุคคลและสินเชื่อธุรกิจขนาดเล็กที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่า

5.2.1 ผู้ประกอบการบริษัทเงินแชร์ส่วนใหญ่มีธุรกิจเกี่ยวข้องกับผู้บริโภคหรือผู้ประกอบธุรกิจขนาดเล็กอยู่แล้ว

ตารางที่ 29 ข้อมูลสำคัญของบริษัทเงินแชร์

ชื่อบริษัท	วันจดทะเบียน	ทุนจดทะเบียน	ทุนชำระแล้ว	รายชื่อผู้ถือหุ้นรายใหญ่	จำนวนหุ้น	ธนาคารที่ติดต่อ	วัตถุประสงค์
๑. บริษัทศิริธนาการ จำกัด	๒๙ ธค. ๒๐	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	๑.นายอภินันท์ ศิริบันดาล ๒.น.ส.มาลี ผลภิภพ ๓.นายอนันต์ ศิริบันดาล ๔.นายไพโรจน์ ศิริบันดาล ๕.นายสมชาติ ฉันทะวิบูลย์	๕๐,๐๐๐ ๑๐,๐๐๐ ๑๐,๐๐๐ ๑๐,๐๐๐ ๑๒๐,๐๐๐	ธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขาบุคคโล ธนาคารนครหลวงไทย สาขาลาดพร้าว	-เล่นแชร์ เปียหวย
๒. บริษัทพับลิกแชร์และเครดิต จำกัด	๑๑ ตค. ๒๑	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๑.นายสงวน เชาว์สงวน ๒.นายเชียร ไวโรจน์กิจ ๓.นายอนันต์ ธรรมสมบัติดี ๔.นายรณชัย ธำรงวรมร ๕.นายสมชาย ชูชาญชัย	๑๐,๐๐๐ ๑๐,๐๐๐ ๔,๐๐๐ ๔,๐๐๐ ๔,๐๐๐	ธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขาสี่พระยา	-ประกอบกิจการซื้อขาย แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศทุกสกุล
๓. บริษัทสีกวงมิ้ง ชิตพันต์ จำกัด	๕ ตค. ๑๗	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๑.นายเกียรติพงศ์ เชนศรี ๒.นายตันชิง ๓.นายตระการ เชนศรี ๔.นางชิ้วเชียง เชนศรี ๕.น.ส.ยุทิน กรณปกรณ์	๔๐,๐๐๐ ๑๔,๐๖๐ ๑๑,๐๐๐ ๒,๐๐๐ ๒,๐๐๐	ไม่ระบุ	-จดทะเบียนเปลี่ยนดวงตราสำคัญเมื่อ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๒๐ -เปลี่ยนแปลงกรรมการ -เพิ่มทุนเมื่อ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ -เปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์เมื่อ ๑ ภพ.๒๒
๔. บริษัทแชร์ จำกัด	๑๒ พย. ๑๙	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑.นายวิบูลย์ ผาณิตวงศ์ ๒.นายชัชวาล สัมพันธารักษ์ ๓.นายไชยรัตน์ ผาณิตพิเชฐวงศ์ ๔.นายไกรยิ่ง เลอมานุวรรัตน์ ๕.นายสมชัย เจริญชัยฤทธิ์	๔๐,๐๐๐ ๓๐,๐๐๐ ๒๐,๐๐๐ ๖๘๐ ๖๖๐	ธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขาสุรวงศ์	-ซื้อขาย แลกเปลี่ยน เช่า ให้เช่า ให้เช่าซื้อ สั่งเข้ามา และส่งออกไปในลักษณะการค้าระหว่างประเทศ
๕. บริษัทจิตต์ทวีโชติ จำกัด	๗ มีค. ๒๒	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๑.นายสามารถ ระฆังวงศ์ ๒.นางจัตรา วุฒิพงษ์วรโชค ๓.นายจักรกฤษณ์ วุฒิพงษ์วรโชค ๔.นางบุญทวี กุศลศักดิ์ ๕.นายอุทัย กุศลศักดิ์	๑,๒๕๐ ๑,๒๔๙ ๑,๒๔๙ ๑,๒๔๙ ๑	ธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขาอินทรามระ	-เล่นแชร์ เปียหวย
๖. บริษัทอเนกวณิชเงินแชร์ จำกัด	๑ มีค. ๒๑	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๑.บริษัทอเนกวณิช จำกัด (โดยนายสุปรีชา อเนกวณิช) ๒.นายสุปรีชา อเนกวณิช ๓.นายขจัด รักษ์ชัตวัน ๔.นายชูจิต อเนกวณิช ๕.นางอร รักษ์ชัตวัน	๒๕,๐๐๐ ๒๔,๙๓๙ ๑๐ ๑๐ ๑๐	ธนาคารกสิกรไทยจำกัด สาขาบางกะปิ	-การเล่นเงินแชร์ นายหน้าตัวแทนซื้อขายที่ดินและอาคารที่อยู่อาศัย

ชื่อบริษัท	วันจดทะเบียน	ทุนจดทะเบียน	ทุนชำระแล้ว	รายชื่อผู้ถือหุ้นรายใหญ่	จำนวนหุ้น	ธนาคารที่ติดต่อ	วัตถุประสงค์
๗. บริษัทเงินแชร์เพื่อการพาณิชย์ จำกัด	๔ พค. ๒๒	๕,๐๐๐,๐๐๐	๑,๒๕๐,๐๐๐	๑.น.ส.ทิพย์วรรณ สุคสงค์ ๒.นายชัฐชัย โกลัยศิริกุล ๓.น.ส.นพวรรณ สุคสงค์	- - -	ธนาคารกสิกรไทยจำกัด สาขาปทุมวัน	-
๘. บริษัทเงินแชร์กุรกิจ จำกัด	๒๖ กพ. ๒๒	๕,๐๐๐,๐๐๐	๑,๒๕๐,๐๐๐	๑.นายหนู กุลเศรษฐศิริ ๒.นางวรรัตน์ กุลเศรษฐศิริ ๓.น.ส.ศุลีพร กุลเศรษฐศิริ ๔.น.ส.พันสนีย์ กุลเศรษฐศิริ	- - - -	ธนาคารนครหลวงไทย สาขาสีพระยา	-
๙. บริษัทอรพินท์กุรแชร์ จำกัด	๔ พค. ๒๒	๔,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑.นางอรพินท์ เชาวนปรีชา ๒.พ.ต.ต.วิศิษฐ์ เชาวนปรีชา ๓.นางวิชุตา เชาวนปรีชา ๔.นายชาญชัย วัฒนากุลชัย ๕.นายสุรชาติ วัฒนากุลชัย	๒๐,๐๐๐ ๘,๐๐๐ ๓,๔๔๔ ๓,๐๐๐ ๔,๐๐๐	ธนาคารกรุงเทพจำกัด สาขาท่าเตียน	- กู้ และให้กู้ยืมเงิน ซื้อขายและแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
๑๐. บริษัทไทยเงินแชร์ จำกัด	๙ กย. ๒๐	๔,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๑.นายอวิชชัย เศขาติวงศ์ ณ อยุธยา ๒.นายไกรวุฒิ กาญจนภูมิชัย ๓.น.ส.อมรรัตน์ จิตโสภีพงษ์ ๔.นางชุจิต วาสนะสมสิทธิ์ ๕.น.พ.เฉก ธนสิริ	๓,๑๐๐ ๓,๑๐๐ ๑,๕๐๐ ๕๐๐ ๕๐๐	ธนาคารกรุงเทพจำกัด สาขาสีลม	- เล่นแชร์ เปิดหวย
๑๑. บริษัทอินเตอร์อินเวสท์เมนต์แอนด์เทรดดิ้ง จำกัด	๖ กย. ๒๑	๓,๐๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑.นายเสงี่ยม นาควัชระ ๒.นายยิ่งพร ตั้งตรงจิตร ๓.นายฤชา เกษมรัชตาภิรักษ์ ๔.นายสุบศักดิ์ จันทพฤกษ์ ๕.นายอดินันท์ แสงหิรัญ	- - - - -	ธนาคารเอเชียทรัสต์ สาขาสี่แยกพระยาศรี	- ไม่มีหนังสือบริคณห์สนธิ
๑๒. บริษัทนครหลวงเงินทุน จำกัด	๓๑ พค. ๑๕	๒,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑.นางสุรีย์ ยิ้มศิริ ๒.นายอนันต์ ศุภกุษฎานนท์ ๓.น.ส.สุนีย์ ตั้งไตรรัตน์ ๔.นายอภิชัย กิจเวคิน ๕.นายสุรัตน์ สังวรวงษ์นาท	๗๐๐ ๕๐๐ ๕๐๐ ๗๐ ๕๐	ไม่ระบุ	- ให้กู้ยืมเงิน
๑๓. บริษัทเคาดิดเอ้าส์ จำกัด	๒๔ กย. ๑๖	๒,๐๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๑.นายวุ่งเรือง สุวรรณมาศ ๒.นายพิชิต ประกอบสันติสุข ๓.นางดวงใจ ยู่พานิช	๔,๕๐๐ - ๒,๐๐๐	ไม่ระบุ	- ทำการค้าสุราต่างประเทศและในประเทศแทบทุกชนิด - เครื่องกระป๋อง เครื่องดื่ม อาหารสำเร็จรูป - เครื่องบริโภคอื่น ๆ

ชื่อบริษัท	วันจดทะเบียน	ทุนจดทะเบียน	ทุนชำระแล้ว	รายชื่อผู้ถือหุ้นรายใหญ่	จำนวนหุ้น	ธนาคารที่ติดต่อ	วัตถุประสงค์
๑๔. บริษัทสยามเงินแชร์ จำกัด	๔ ธค. ๒๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๑.น.ส.กุลศิริ ศรีมาก ๒.นายธนวัท ลิปิสุนทร ๓.นางสมใจ คงสมบูรณ์เวช ๔.นางพรรณี สายทอง ๕.นายกำจร โกศลโชติชโลธร	๒,๕๐๐ ๒,๐๐๐ ๑,๕๐๐ ๑,๐๐๐ ๑,๐๐๐	ธนาคารสหธนาคาร สาขาวัดไทร	-เล่นแชร์ เปียหวย ทำการกู้ยืมเงิน เบิกเกินบัญชี ให้กู้ยืมเงิน รับแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
๑๕. บริษัทกองทุนเงินแชร์ จำกัด	๓ กพ. ๒๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๑.นายวรรโณทัย อมาตยกุล ๒.นายนิกร ส.กิตติการ ๓.นายสุวิทย์ กิตติการ ๔.นางจินตนา วรสีหะ ๕.นายพัฒน์ สุทธิวิริยะ	๑,๓๓๐ ๔๑๘ ๔๐๐ ๔๐๐ ๒๐๐	ธนาคารนครหลวงไทย สาขาตลาดหมอชิต	-ตัวแทน นายหน้า ตัวแทนค้าต่างธุรกิจการค้าทุกชนิด -เล่นแชร์ เปียหวย -กู้ ให้กู้ หรือให้เครดิต
๑๖. บริษัทมหาชัยเงินแชร์ จำกัด	๑๔ กพ. ๒๒	๒,๐๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๑.นายไกรวุฒิ กาญจนภูมิชัย ๒.นายสุรพงษ์ สาคะรัง ๓.ร.ต.อ.สุรินทร์ ชัยพานิช ๔.นายสมเกียรติ ศรีศรัณยกุล ๕.น.ส.ลัดดาพร เชียรชัยชาญ	- - - - -	ธนาคารเอเชียทรัสต์ สาขาบางจาก	—
๑๗. บริษัทเอกนครเงินแชร์ จำกัด	๑๔ ธค. ๒๑	๒,๐๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๑.นายบุญลาภ หรือโอภาส ๒.นายสมวงศ์ อ่ำแหวว ๓.นายเพ็ชร มิลินทจินดา ๔.นายนุกูล สุวรรณรัตน์	- - - -	ธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขาบางยี่ขัน	-เล่นแชร์ เปียหวย
๑๘. บริษัทมหาธนะกิจแชร์และเครดิต จำกัด	๒๘ กพ. ๒๒	๒,๐๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๑.นายชวลิต ชวลิตานนท์ ๒.นายศักดา มีลุกุล ๓.นายศิริวัตน์ โอสถานุเคราะห์ ๔.นายธวัชชัย เพ่งศรี ๕.นายชาญชัย ศิริอุทัยกร	- - - - -	ธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขาซอยอารี	-เล่นแชร์ เปียหวย
๑๙. บริษัทธุรกิจเงินแชร์และที่ดิน จำกัด	๒๖ กย. ๒๑	๒,๐๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๑.นายกัณฑ์เอนก ปัจฉิมสวัสดิ์ ๒.นางกฤติกา สุนทรศารทูล ๓.พ.ต.ต.ไมตรี สุนทรศารทูล ๔.พ.ต.ต.เกื้อกอนันต์ ปัจฉิมสวัสดิ์ ๕.ร.ต.อ.บรรสิทธิ์ เจริญพานิช	๓๙๙,๔๐๐ ๑๐๐ ๑๐๐ ๑๐๐ ๑๐๐	ธนาคารทหารไทย จำกัด สำนักงานใหญ่	-เล่นแชร์ เปียหวย
๒๐. บริษัทณรงค์ทุนแชร์ จำกัด	๒๒ กย. ๒๑	๒,๐๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๑.นายณรงค์ คิ้วไพศาล ๒.น.ส.อรุณี สภาสกุลวนิช ๓.นายสมาน แสงสว่างศรี ๔.นายวิรัช จูงสัมพันกุล ๕.น.ส.เสาวคนธ์ คิ้วไพศาล	๑๐,๐๐๐ ๘,๐๐๐ ๑,๐๐๐ ๕๐๐ ๓๐๐	ธนาคารกรุงไทย จำกัด สาขาคลองเตย	-ประกอบกิจการให้กู้ยืมเงิน หรือให้เครดิต จัดหาเงินกู้ ค้ำประกันการกู้เงิน

ชื่อบริษัท	วันจดทะเบียน	ทุนจดทะเบียน	ทุนชำระแล้ว	รายชื่อผู้ถือหุ้นรายใหญ่	จำนวนหุ้น	ธนาคารที่ติดต่อ	วัตถุประสงค์
๑. บริษัทตะวันออกแชร์และการลงทุน จำกัด	๑๕ มิ.ย. ๒๑	๒,๐๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๑.ร.ต.ท.ชาญ มนูธรรม ๒.นายไพโรจน์ ไชยพร ๓.นางชนิษฐา กิติศักดิ์กุล ๔.น.ส.อังสนา ศิริจรรยากุล ๕.นายอุดม แก้วตตยะศิริ	๕,๖๐๐ ๕,๕๐๐ ๕,๐๐๐ ๓,๐๐๐ ๒,๐๐๐	ธนาคารเอเชียทรัสต์	-เล่นแชร์ เปียหวย -ทำการกู้ยืมเงิน และให้กู้ยืมเงิน รับแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ รับจำนำ ขายฝากซึ่งสังหาริมทรัพย์ การค้าประกันบรรดาหนี้สินต่าง ๆ
๒. บริษัทสหมิตรกองทุนเงินแชร์ จำกัด	๑๔ กย. ๒๑	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๑.นางศิริพร อนุเคราะห์ศิลก ๒.นายสกุล ตั้งคงจิตร ๓.นายพจน์ จิรจริยะเวช ๔.นางจินตนา วัชรเนตร ๕.นายเชียรชัย เปรมศิรินิรันดร์	๖,๐๐๐ ๖,๐๐๐ ๒,๐๐๐ ๒,๐๐๐ ๑,๙๙๙	ธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขาตลาดน้อย	-เล่นแชร์ เปียหวย -กู้ยืม หรือให้กู้ยืมเงินทุกประเภท
๓. บริษัทเอกสยามเงินแชร์ จำกัด	๖ กย. ๒๑	๒,๐๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๑.นายธนวัท ลิมปิสุนทร ๒.นางสมใจ คงสมบูรณ์เวช ๓.นางสมพร ลิมปิกิป ๔.น.ส.มาลุตดา คงสมบูรณ์เวช ๕.นายปฏิพันท์ ขวกุล	๓,๐๐๐ ๒,๔๐๐ ๑,๔๐๐ ๑,๔๐๐ ๑,๔๐๐	ธนาคารกสิกรไทยจำกัด สาขาบางปะอิน	-เล่นแชร์ เปียหวย
๔. บริษัทกองทุนลินเพิ่มพูน จำกัด	๔ ตค. ๒๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑.น.ส.ไพริน สารเศรษฐศิริ ๒.นายชาย ศรีสงวนสกุล ๓.นางอรุณี ประชาจำรัง ๔.น.ส.วันทนีย์ วุจิราวรรณกร ๕.นายทำเนาว์ วิสิษนท์	๓๓๕ ๒๓๕ ๒๓๕ ๒๓๕ ๒๓๕	ธนาคารศรีนคร จำกัด สาขาคลองเตย	-ซื้อขาย เช่า ให้เช่า ขายฝาก จำนองอสังหาริมทรัพย์ต่าง ๆ -เล่นแชร์ เปียหวย
๕. บริษัทอาเซียนการลงทุนเงินแชร์ จำกัด	๒๒ พค. ๒๒.	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๑.นายชาติ ปโยนิธิการ ๒.นายอาคม ศุภนิมิตร ๓.นายเดชา เจียมไมปกรณ์ ๔.นายบุญธรรม ผลานันตพงศ์ ๕.นางมณี สวนใจเย็น	๒๐ ๒๐ ๒๐ ๑๐ ๑๐	ธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขาหัวดำโพง	-
๖. บริษัทแชร์เศรษฐกิจการลงทุน จำกัด	๔ พค. ๒๑	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๑.นายประไชย บุนนาค ๒.นายไชยา วงศ์พิมพ์ ๓.นายชัยวัฒน์ พละหาญ ๔.นายโฉว ปานบางพงศ์ ๕.พ.ต.ท.ทำพล วงศ์พิมล	๒๐๐ ๕๐ ๕๐ ๒๕ ๒๕	ธนาคารกรุงเทพพาณิชยการ จำกัด สาขาราชปรารภ	-ทำการเล่นแชร์ เปียหวย ประกอบกิจการซื้อขาย ขายผ่อน
๗. บริษัทเศรษฐีเงินแชร์และเครดิต จำกัด	๔ มีค. ๒๑	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๑.นายสุวรรณ ศรีบุลน้อย ๒.นายเดชา วิบูลยชาติ ๓.น.ส.สุณิสา รัตนา ๔.นายนฤทธิ์ เลิศประเสริฐภากร ๕.น.ส.นิภา ปานจันทร์	๒๐๐ ๑๕๔ ๑๒๐ ๑๒๐ ๘๐	ธนาคารเอเชียทรัสต์	-เล่นแชร์ เปียหวย

ชื่อบริษัท	วันจดทะเบียน	ทุนจดทะเบียน	ทุนชำระแล้ว	รายชื่อผู้ถือหุ้นรายใหญ่	จำนวนหุ้น	ธนาคารที่ติดต่อ	วัตถุประสงค์
๒๘. บริษัทกองทุนสิลม จำกัด	๑๓ กย. ๒๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๑.นายชินพร เตียนศรี ๒.น.ส.นวลอนงค์ เตียนศรี ๓.น.ส.ลุไร ศิริกิจกุล ๔.นายอุทัย พัฒนาประทีป ๕.นายอุเทน ศิริกิจกุล	๒๐๐ ๒๐๐ ๒๐๐ ๑๐๐ ๕๐	ธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขาถนนตะนาว	-เล่นแชร์ เปียหวย
๒๙. บริษัทพัฒนาเครดิตการเกษตรและเงินแชร์ จำกัด	๑๔ เมย ๒๑	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๑.น.ส.นิลศรี มณีรักนก ๒.นายวสันต์ มณีรักนก ๓.นายสุคม เสนามนตรี ๔.นายประเวศ จิตธนานันท์ ๕.นายไพโรจน์ สังข์ทิพย์	๔๙๐ ๒๐๐ ๑๐๐ ๑๐๐ ๕๕	ธนาคารชาร์เตอร์	-ทำการค้าอุปกรณ์และเครื่องมือในการก่อสร้าง และการประปา
๓๐. บริษัทมหานครเจริญกิจการทุนจำกัด	๑๑ มค. ๒๑	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๑.นายอนันต์ เสริมสุวรรณ ๒.นายสมบัติ จันทรวงศ์ ๓.นายสัมฤทธิ์ เตมียบุตร ๔.นายกมล คุณวิศาล ๕.นางลัดดา ณ นคร	๑๐๐ ๑๐๐ ๑๐๐ ๑๐๐ ๑๐๐	ธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขาอุรุพงษ์	-นายหน้า ตัวแทน ตัวแทนค้าต่างธุรกิจทุกประเภท -เล่นแชร์ เปียหวย
๓๑. บริษัทมหานครแชร์และเครดิตจำกัด	๒๔ มีค. ๒๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๑.นายเอนก สิงห์โตไรจน์ ๒.นายประไชยิ บุบนาค ๓.นายประไมห์ ศิวัญวิวัฒน์กุล ๔.น.ส.วัตนากรณ์ ตันเวทศิยานนท์ ๕.น.ส.สมจิตต์ คงใหญ่	๒๐๐ ๒๐๐ ๒๐๐ ๒๐๐ ๙๙	ธนาคารกสิกรไทยจำกัด สาขาเสาชิงช้า	-เล่นแชร์ เปียหวย
๓๒. บริษัทตอนเมืองกองทุน จำกัด	๒๗ เมย ๒๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๑.นายเดช แสงนาค ๒.นายแผ้ว น้อยกรณ์ ๓.นายสว่าง คชฤทธิพงษ์ ๔.นางเลื่อน พูลสวัสดิ์ ๕.นางบุญส่ง วิหกเหิร	๑๐๐ ๑๕๐ ๑๐๐ ๑๐๐ ๙๙	ธนาคารศรีอยุธยาจำกัด สาขาสะพานใหม่ตอน-เมือง	-เล่นแชร์ เปียหวย
๓๓. บริษัทศรีภรรายเงินแชร์และเครดิต จำกัด	๘ มิย. ๒๒	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑.นายวิเชียร กลิ่นสุคนธ์ ๒.นางฉอึ้งมาศ กลิ่นสุคนธ์ ๓.น.ส.จันทราภา กลิ่นสุคนธ์	-	ธนาคารทหารไทยจำกัด สาขาถนนประดิพัทธ์	-เล่นแชร์ เปียหวย -ซื้อขายที่ดิน อาคาร สิ่งปลูกสร้าง -กู้ยืมเงินให้กู้ยืมในประเทศและต่างประเท
๓๔. บริษัทเฟอร์แชร์ จำกัด	๒๑ กพ. ๒๒	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๑.นายไพบูลย์ พินิตกาญจนพันธ์ ๒.นายประสงค์ศักดิ์ ไชยาคำ ๓.นายอภิชัย จึงเจริญพาณิชย์	-	ธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขาสะพานเหลือง	-

รายชื่อบริษัท	วันจดทะเบียน	ทุนจดทะเบียน	ทุนชำระแล้ว	รายชื่อผู้ถือหุ้นรายใหญ่	จำนวนหุ้น	ธนาคารที่ติดต่อ	วัตถุประสงค์
๔๕. บริษัทศิริชัยบอนด์แอนด์แชร์ จำกัด	๕ มิย. ๒๒	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑.นายวรวิทย์ ศุภชัย ๒.นายวราพร ศุภชัย ๓.นายหนัม แซ่ยิ้ง	- - -	ธนาคารทหารไทย จำกัด สาขาเล่งเน่ยยี่	-เล่นแชร์ เปียหวย
๔๖. บริษัทเจ็นแชร์ จำกัด	๑๐ มค. ๒๒	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๑.นายตนุช กิติวัฒนจิรายส ๒.น.ส.อำไพ ทรัพย์ถาวร ๓.นายสุชเทียน กิติวัฒนจิรายส	- - -	ธนาคารกรุงไทย จำกัด สาขาคลองเตย	-เล่นแชร์ เปียหวย -ซื้อขาย ฝากขาย
๔๗. บริษัทไพบูลย์แชร์แอนด์เครดิตจำกัด	๒๐ มีค. ๒๒	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๑.นายชวลิศ หล่อไพบูลย์ ๒.นางจันดา หล่อไพบูลย์ ๓.นายสมชัย หล่อไพบูลย์ ๔.นายจุลชัย ไกรฤกษ ๕.นายประยูร จิระโกรโสธร	- - - - -	ธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขาตรอกจันทร์	—
๔๘. บริษัทชัยพัฒน์เจ็นแชร์ จำกัด	๘ มีค. ๒๒	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๑.นายสุนทร โภคาชัยพัฒน์ ๒.นายศิริ อาบนิพย์ ๓.นายไทย สุพานิชวรภาชน์ ๔.นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย ๕.น.ส.มาลี ดวงสี	๑ ๑ ๑ ๑ -	ธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขาถนนตะนาว	—
๔๙. บริษัทชินเวศแชร์ จำกัด	๖ มีค. ๒๒	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๑.นายชินเวศ สารสาน์ ๒.นายรณชัย ตันตระกูล ๓.นายวนิช ประชาบาล	- - -	ธนาคารไทยพาณิชย์จำกัด สาขาศิริราช	-เล่นแชร์ เปียหวย
๕๐. บริษัทไทยแหลมทองแชร์เจ็นทุนจำกัด	๒๖ ตค. ๒๑	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๑.นายประสงค์ ไทยแหลมทอง ๒.นางมาริน่า ไทยแหลมทอง ๓.นายประยงค์ ไทยแหลมทอง ๔.นายลิขิต ไทยแหลมทอง ๕.นายทิมเม้ง แซ่ตั้ง	๔๐๐ ๑๐๐ ๑๐๐ ๑๐๐ ๑๐๐	ธนาคารกรุงศรีอยุธยา สาขาสี่แยกอโศก	-เล่นแชร์ เปียหวย
๕๑. บริษัทสยามอินเตอร์คอมมอดิตี้ส์ แอนด์แชร์ จำกัด	๒๓ มีค. ๒๒	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๑.นางประภา วิริยะประไพกิจ ๒.นายถิระธรรม ลีละยุวพันธ์ ๓.นายณรงค์ กองบุญมา ๔.น.ส.จันทรา ลีละยุวพันธ์ ๕.น.ส.สุนันท์ ตุลยฟิสิฐพงศ์	๒,๕๐๐ ๒,๕๐๐ ๒,๕๐๐ ๑,๐๐๐ ๑๐๐	ธนาคารกรุงศรีอยุธยา สาขานางลิ้นจี่	-ทำการเป็นตัวแทน ตัวแทนค้าต่าง หรือนายหน้าในการจัดหาธุรกิจทั้งภายในและภายนอกประเทศ
๕๒. บริษัทสินสังคมแชร์และเครดิตจำกัด	๑๕ กพ. ๒๒	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๑.นายไชรัตน์ เชียวบริบูรณ์ ๒.นายปรีดา เชียวบริบูรณ์ ๓.นายประมวล สังคมกำแหง ๔.นายประสงค์ กีรติสิน ๕.นายวิโรจน์ ไปสาคีรัตน์	๒,๐๐๐ ๒,๐๐๐ ๒,๐๐๐ ๑,๐๐๐ ๑,๐๐๐	ธนาคารกสิกรไทยจำกัด สาขาเสือป่า	-ทำการเป็นตัวแทน ตัวแทนค้าต่าง หรือนายหน้าในกิจการค้าทุกประเภททั้งภายในและนอกราชอาณาจักร

ชื่อบริษัท	วันจดทะเบียน	ทุนจดทะเบียน	ทุนชำระแล้ว	รายชื่อผู้ถือหุ้นรายใหญ่	จำนวนหุ้น	ธนาคารที่ติดต่อ	วัตถุประสงค์
๓. บริษัทสินแหลมทองเงินแชร์จำกัด	๑๙ กพ. ๒๒	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๑.นายประยงค์ ไทยแหลมทอง ๒.นายสิปิด ไทยแหลมทอง ๓.นายกิมเม้ง แซ่ตั้ง ๔.นายชาญชงค์ ไทยแหลมทอง ๕.นางเบญจมาศ ไทยแหลมทอง	๒๐๐ ๒๐๐ ๑๕๐ ๑๕๐ ๑๐๐	ธนาคารกรุงศรีอยุธยา สาขาอโศก	-เล่นแชร์ เบียหวย
๔. บริษัทประชาเงินแชร์ จำกัด	๑๒ ธค. ๒๑	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๑.นายมนตรี ครุฑิพัฒน์ ๒.นายเกรียงไกร ครุฑิพัฒน์ ๓.ร.อ.พงศ์เลิศ ศรีสุขันทน์ ๔.น.ส.ลายสุมี บุญพิพย์ภานนท์ ๕.นายสมชาย พิทยากษาศิ	๓,๒๔๗ ๓,๐๐๐ ๕๐๐ ๒๕ ๒๕	ธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขาราชเทวี	-กิจการตั้งวงแชร์ เบียหวย
๕. บริษัท วี.ซี.เงินแชร์ และการลงทุน จำกัด	๒๑ กย. ๒๑	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๑.นายวราเลิศ วานิชประภา ๒.นายวิชัย ประเทืองสิทธิ์ ๓.นายธงชัย เกียรติการุณ ๔.นายเดชา ไชยิตสกุล ๕.นายเกษม ฉันทไกรวัฒน์	๑,๒๕๐ ๑,๒๕๐ ๑,๒๕๐ ๑,๒๕๐ ๑,๒๕๐	ธนาคารศรีนคร จำกัด สาขาคลองตัน	-เล่นแชร์ เบียหวย
๖. บริษัทอมพัคน์อินเวสท์เมนต์ และแชร์ จำกัด	๑๔ มีค. ๒๒	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๑.นายภูริพัคน์ พูนพานิช ๒.นายประสิทธิ์ เอื้อทวีกุล ๓.นายวัฒนชัย เอื้อทวีกุล ๔.น.ส.พัชรนันท์ วิชญาโนพัย ๕.นางจันทรา เอื้อทวีกุล	๔,๐๐๐ ๔,๐๐๖ ๕๕๐ ๕๕๐ ๕๕๐	ธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขาตลาดน้อย	-เล่นแชร์ เบียหวย
๗. บริษัทพระนครเงินแชร์และการลงทุนจำกัด	๒๐ ตค. ๒๑	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๑.นายวราเลิศ วานิชประภา ๒.นายวิชัย ประเทืองสิทธิ์ ๓.นายธงชัย เกียรติการุณ ๔.นายเกษม ฉันทไกรวัฒน์ ๕.นายณรงค์ จรัญวัฒนกิจ	๑,๒๕๐ ๑,๒๕๐ ๑,๒๕๐ ๑,๒๕๐ ๑,๒๕๐	ธนาคารศรีนคร จำกัด สาขาคลองตัน	-เล่นแชร์ เบียหวย
๘. บริษัทแชร์แอนด์เครดิต จำกัด	๑๕ กย. ๒๑	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๑.นายสุรพงษ์ ไพสิฐพัฒนพงษ์ ๒.น.ส.มยุรี ภูตระกูล ๓.น.ส.ศิริพร ไพสิฐพัฒนพงษ์ ๔.นายชวลิต จิตเกื้อ ๕.นายสุนิน ณรงค์ชัยกุล	๔,๙๒๐ ๓,๐๐๐ ๒,๐๐๐ ๕๐ ๑๐	ธนาคารกสิกรไทยจำกัด สาขามหาพฤฒาราม	-เล่นแชร์เบียหวย -กู้ยืมเงิน และให้กู้ยืมเงิน -ซื้อขาย แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
๙. บริษัทกรุงเทพกองทุนเครดิต จำกัด	๔ พย. ๒๑	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๑.นางศิริพร อนุเคราะห์สิลก ๒.นางนวลนิตย์ ศรีพัทยากร ๓.นายเชียรชัย เปรมศิรินิวันตร์ ๔.นายบุรินทร์ ตั้งประพันธ์วงศ์ ๕.นางนิตยา ตั้งประพันธ์วงศ์	๖,๐๐๐ ๑,๐๐๐ ๑,๐๐๐ ๑,๐๐๐ ๓๐๐	ธนาคารเอเชีย จำกัด สาขาบรรทัดทอง	-เล่นแชร์ เบียหวย -กู้ยืมเงิน หรือให้กู้ยืมเงินทุกประเภท -บริการทางด้านบริหาร กฎหมาย รับจ้างทำบัญชี

ชื่อบริษัท	วันจดทะเบียน	ทุนจดทะเบียน	ทุนชำระแล้ว	รายชื่อผู้ถือหุ้นรายใหญ่	จำนวนหุ้น	ธนาคารที่ติดต่อ	วัตถุประสงค์
๔๑. บริษัทบูรพาเงินแชร์ จำกัด	๑๓ ต.ค. ๒๑	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๑.นายมนตรี ครูพิพัฒน์ ๒.น.ส.จิตรา วุจิระมานนท์ ๓.ร.อ.พงศ์เลิศ ศรีสุขนันทน์ ๔.นายสถาพร สุวจนกร ๕.น.ส.ทัศนีย์ ชัยสุวรรณ	๔,๔๔๔ ๔,๔๐๐ ๕๐๐ ๑๐๐ ๒๕	ธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขาราชเทวี	-กิจการตั้งวงแชร์
๔๑. บริษัทกองทุนธนกิจ จำกัด	๒ พย. ๒๑	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๑.นายหาญ ประชาอำรุง ๒.นายภักดี ศรีสงวนสกุล ๓.นายวุฒิพงษ์ อนุรัตน์พานิช ๔.นางดวงใจ ประไพพิชิต ๕.น.ส.บุปผา นิมมิต	๑,๐๐๐ ๑,๐๐๐ ๑,๐๐๐ ๑,๐๐๐ ๑,๐๐๐	ธนาคารศรีนคร จำกัด สาขาคลองเตย	-นายหน้า ตัวแทน ตัวแทนค้าต่างใน ธุรกิจการค้าทุกชนิด
๔๒. บริษัทอาคเนย์เงินแชร์และเครดิต จำกัด	๒๙ ต.ค. ๒๑	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๑.นายลิ่มเกียง แซ่ตั้ง ๒.นายสุรัตน์ คงมานนท์ ๓.นายจิ่มเม้ง แซ่แต้ ๔.นายสมชัย บูรณะจรูรยาภูล ๕.นายมนตรี ครูพิพัฒน์	๒,๐๐๐ ๒,๐๐๐ ๒,๐๐๐ ๒,๐๐๐ ๑,๔๔๔	ธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขาราชเทวี	-กิจการตั้งวงแชร์
๔๓. บริษัทเทพทวีพิทักษ์เงินแชร์ จำกัด	๕ กย. ๒๑	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๑.นายไพโรจน์ โล่ห์สุนทร ๒.นายฉวีลด์ เทพทวีพิทักษ์ ๓.นางศรีสมร เทพทวีพิทักษ์ ๔.นายสมศักดิ์ กิติอรากุล ๕.นายสุรชัย เทพทวีพิทักษ์	๒๐๐ ๒๐๐ ๑๕๐ ๑๐๐ ๑๐๐	ธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขาราชเทวี	-เล่นแชร์ เบี้ยหวย
๔๔. บริษัทแชร์เซ็นเตอร์ จำกัด	๒๕ ต.ค. ๒๑	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๑.นายมนตรี ครูพิพัฒน์ ๒.ร.อ.พงษ์เลิศ ศรีสุขนันทน์ ๓.น.ส.จิตรา วุจิระมานนท์	- - -	ธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขาราชเทวี	-ประกอบกิจการตั้งวงแชร์
๔๕. บริษัทเมืองทองเงินแชร์ จำกัด	๒๖ กย. ๒๑	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๑.นายมนตรี ครูพิพัฒน์ ๒.น.ส.จิตรา วุจิระมานนท์ ๓.นายเกรียงไกร ครูพิพัฒน์ ๔.ร.อ.พงศ์เลิศ ศรีสุขนันทน์ ๕.นายศิริชัย ครูพิพัฒน์	๕,๔๐๐ ๓,๔๐๐ ๑,๔๔๖ ๑๐๐ ๑	ธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขาราชเทวี	-ประกอบกิจการตั้งวงแชร์
๔๖. บริษัทเอเชียแชร์และเครดิตจำกัด	๒๑ กย. ๒๑	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๑.นายมนตรี ครูพิพัฒน์ ๒.น.ส.จิตรา วุจิระมานนท์ ๓.นายเกรียงไกร ครูพิพัฒน์ ๔.นายประภาส ครูพิพัฒน์ ๕.นายสุรชัย สุริยจักร	๔,๔๐๐ ๒,๓๐๐ ๑,๔๐๐ ๑,๓๙๙ ๑๐๐	ธนาคารศรีอยุธยา จำกัด สาขาโปรษณียกลาง	-กิจการตั้งวงแชร์

ชื่อบริษัท	วันจดทะเบียน	ทุนจดทะเบียน	ทุนชำระแล้ว	รายชื่อผู้ถือหุ้นรายใหญ่	จำนวนหุ้น	ธนาคารที่ติดต่อ	วัตถุประสงค์
๔๗. บริษัทอาหเนย์การเงิน จำกัด	๓๐ ธค. ๒๑	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๑.นางศิริวรรณ อัศวเนตรมณี ๒.น.ส.กาญจนา แซ่ฉั่น ๓.นายประสิทธิ์ อัศวเนตรมณี ๔.น.ส.รุ่งนภา แซ่เบ้ ๕.นางสวย แซ่แต้	๓,๒๐๐ ๓,๒๐๐ ๓,๒๐๐ ๑๐๐ ๑๐๐	ธนาคารมหานคร จำกัด สาขาหัวลำโพง	-เล่นแชร์ เปียหวย
๔๘. บริษัทเบิกกิจเครดิต จำกัด	๑๔ ตค. ๒๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๑.บริษัทฟิฟิลด์ดีเวลลอปเมนท์ จำกัด ๒.นางสุรีพันธ์ สุรภาพวงศ์ ๓.นายลิม เซ็งไล ๔.นายจำรูญ บุณยอุดมศาสตร์ ๕.นายเลนะ พวงกลิ่น	๑,๔๔๓ ๑,๐๐๐ ๑,๐๐๐ ๑,๐๐๐ ๑	ธนาคารสหมาลายันจำกัด	-ซื้อขายสินค้า เครื่องใช้ไฟฟ้า
๔๙. บริษัทรัฐเศรษฐเงินแชร์ จำกัด	๒๘ ธค. ๒๑	๕๐๐,๐๐๐	๑๒๕,๐๐๐	๑.นายสิทธิชัย วรเตชะคงคา ๒.นายศิริพงษ์ พงษ์เลาหะพันธ์ ๓.นายไชยวัฒน์ ชูครุวงศ์ ๔.นายเฉลิม สร้อยทอง ๕.นายสุพจน์ แซ่เอี๊ยว	- - - - -	ธนาคารกสิกรไทย จำกัด สาขาเอกมัย	-เล่นแชร์ เปียหวย
๖๐. บริษัทสุรศักดิ์แชร์และเครดิตจำกัด	๑๘ เมย ๒๒	๕๐๐,๐๐๐	๑๒๕,๐๐๐	๑.นายสุรศักดิ์ ศรีตั้งรัตนกุล ๒.นายสุรพล ศรีตั้งรัตนกุล	- -	ธนาคารกสิกรไทย จำกัด สาขาคลองเตย	-เล่นแชร์ เปียหวย -ประกอบกิจการทางบัญชี กฎหมาย ทางสถาปัตยกรรมและวิศวกรรม -รับเหมาก่อสร้างอาคาร สถานที่ ราชการ สะพาน อุโมงค์ ถนน เขื่อน
๖๑. บริษัทบริการธุรกิจแชร์ จำกัด	๔ พค. ๒๒	๕๐๐,๐๐๐	๑๒๕,๐๐๐	๑.นายดำรงสุข อมาตยกุล ๒.นางจุรี อมาตยกุล ๓.นางบุญเสริม วรรณรัตน์ ๔.น.ส.เสริมสุข สุเกียรติกุล	๑ ๑ - -	ธนาคารไทยพาณิชย์จำกัด สาขาอโศก	-เล่นแชร์ เปียหวย
๖๒. บริษัทบางกอกคอมเมอร์เชียลแชร์ และเครดิต จำกัด	๒๕ ธค. ๒๑	๕๐๐,๐๐๐	๑๒๕,๐๐๐	๑.นายธรรมดี หมอใจบุญ ๒.นายสิทธิเดช ทาระคำ ๓.นายศรายุทธ ทาระคำ ๔.นายศักดา ทาระคำ ๕.นางอารีย์ หมอใจบุญ	๒๐๐ ๒๐๐ ๑๕๐ ๑๕๐ ๑๐๐	ธนาคารไทยพาณิชย์จำกัด สาขาท่าพระ	-กิจการกู้ยืมเงิน และค้ำประกันในการกู้ยืมเงิน

ชื่อบริษัท	วันจดทะเบียน	ทุนจดทะเบียน	ทุนชำระแล้ว	รายชื่อผู้ถือหุ้นรายใหญ่	จำนวนหุ้น	ธนาคารที่ติดต่อ	วัตถุประสงค์
๖๓. บริษัท เพรสซิเด้นท์รวมทุน จำกัด	๓๑ พค. ๒๑	๒๐๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๑.น.ส.สุวัลน์ เชื้อสุวรรณ ๒.นายเยาวงวา แซ่ตู ๓.นายสมชาย พิเชฐวณิชย์สกุล ๔.นายพิชัย คัมภิรัชยา ๕.นางวณี ศุสุวรรณ	๗๐๐ ๕๐๐ ๓๑๐ ๒๐๐ ๑๗๐	ธนาคารกสิกรไทยจำกัด	-เล่นแชร์ เปียหวย ค้ำประกันหนี้ ให้กู้ยืม กู้ยืมเงิน หรือเบิกเงินเกินบัญชี
๖๔. บริษัทพาณิชย์กิจการลงทุน และแชร์ จำกัด	๒๐ มีค. ๒๒	๑๐๐,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๑.นายสมพักดิ์ เปี่ยมวิไล ๒.นายวรพิศร เจิมจิตร์ผ่อง ๓.นายธเนศ ผกากรอง ๔.นายปรีดา แก้วอำรงค์ ๕.น.ส.สินีพรรณ เจิมจิตร์ผ่อน	- - - ๑ ๑	ธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขาสีลม	-เล่นแชร์ เปียหวย -ซื้อขาย แลกเปลี่ยน เช่า ให้เช่า ขายฝาก จำนอง จำนำ

5.2.2 ในกรณีของสินเชื่อบริโภคส่วนบุคคลการขยายสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ทางด้านนี้มักจะถูกจำกัดโดยนโยบายควบคุมสินเชื่อของธนาคารแห่งประเทศไทย

5.2.3 ในกรณีของสินเชื่อที่ให้แก่ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยเฉพาะธุรกิจค้าปลีก ธนาคารพาณิชย์ไม่ค่อยขยายสินเชื่อให้ธุรกิจประเภทนี้อยู่แล้ว เนื่องจากผู้ประกอบธุรกิจประเภทนี้ไม่มีหลักทรัพย์มาวางค้ำประกันเงินกู้ ค่าใช้จ่ายในการบริหารสินเชื่อประเภทนี้สูง เพราะวงเงินกู้แต่ละรายต่ำ แต่จากสภาพความเป็นจริงที่เป็นอยู่ในขณะนี้ธุรกิจประเภทนี้น่าจะมีอัตราผลตอบแทนสูงกว่าธุรกิจขนาดใหญ่มาก เพราะสามารถดำเนินไปได้ทั้ง ๆ ที่การกู้ยืมต้องเสียดอกเบี้ยสูงถึงร้อยละ 2-4 ต่อเดือน ในขณะที่ธุรกิจขนาดใหญ่เป็นจำนวนไม่น้อยประสบปัญหาทั้ง ๆ ที่สามารถกู้ยืมเงินในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 12.5 ต่อปี ธนาคารควรจะพยายามให้เครดิตแก่ธุรกิจค้าปลีกทั้งรายใหญ่และรายย่อยให้มากขึ้น แทนที่จะปล่อยให้ผู้ค้าส่งและผู้ผลิตทำตัวเป็นคนกลางระหว่างธนาคารกับผู้ค้าปลีกโดยผ่านทางเครดิตการค้าอย่างที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

V <u>อัตราดอกเบี้ย</u> ในปัจจุบันอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินยังไม่เหมาะสมกับภาวะการณ์ที่แท้จริง อัตราดอกเบี้ยยังอยู่ในขั้นต่ำและซ้ำร้ายกว่านั้นคือ อัตราดอกเบี้ยในประเทศเป็นระบบตายตัวขาดความยืดหยุ่น การปรับอัตราดอกเบี้ยทำได้ค่อนข้างยากต้องมีการเสนอร่างเป็นพระราชบัญญัติผ่านเข้าสภา เมื่อสภาอนุมัติจึงประกาศเป็นกฎหมายใช้บังคับได้ ซึ่งต้องใช้เวลานานพอสมควร อัตราดอกเบี้ยตายตัวนั้นอาจเหมาะสำหรับธนาคารพาณิชย์ เพราะธนาคารพาณิชย์มีผู้ฝากเงินจำนวนมาก การจะปรับให้อัตราดอกเบี้ยขึ้น ๆ ลง ๆ ตลอดเวลาจะมีปัญหามาก ผิดกับการขายลดตราสารสามารถปรับอัตราดอกเบี้ยจากราคาหน้าตั๋วได้ซึ่งก็ไม่ยุ่งยากอะไรมากนัก อัตราดอกเบี้ยแบบตายตัวจะเหมาะสำหรับภาวะเศรษฐกิจที่มีอัตราเงินเฟ้อต่ำ แต่ไม่เหมาะสำหรับภาวะเศรษฐกิจที่มีความผันผวนทางการเงินมาก และในภาวะที่มีเงินเฟ้อเกิดขึ้นอย่างรุนแรง

อัตราดอกเบี้ยในประเทศนั้นกำหนดไว้ค่อนข้างต่ำและการที่ประเทศเรากำหนดอัตราดอกเบี้ยไว้ต่ำอาจจะได้รับแนวความคิดมาจากพวก Keynesian School กล่าวคือในระยะทศวรรษ 1930-1950 เป็นช่วงที่เศรษฐกิจของโลกตกต่ำ ประเทศทางตะวันตกได้ใช้นโยบายดอกเบี้ยค่อนข้างต่ำ เนื่องจากประเทศเหล่านั้นมักจะมีปัญหาในการที่คนใช้จ่ายในการบริโภคน้อยไป และมีการออมทรัพย์มากไปเมื่อเปรียบเทียบกับโอกาสที่จะแสวงหาการลงทุน โดยเฉพาะการลงทุนที่ให้ผลกำไรสูง

และโดยเหตุที่ประเทศเหล่านี้มีการลงทุนในประเทศไว้มาก และมีการสะสมทุนไว้มากในสภาวะการณ์เช่นนี้ดอกเบี้ยต่ำ ๆ ไม่ได้เป็นอุปสรรคในการออมทรัพย์ เพราะแนวโน้มการออมทรัพย์มีอยู่แล้ว และมักเชื่อว่าการออมทรัพย์จะขึ้นอยู่กับรายได้ ดอกเบี้ยที่ต่ำจะกระตุ้นการลงทุน และทำให้ใช้สัดส่วนระหว่างเครื่องจักรและแรงงานไปในทางใช้เครื่องจักรมากกว่า เพราะอัตราดอกเบี้ยต่ำ ประเทศกำลังพัฒนาจำนวนไม่น้อยรวมทั้งประเทศไทยคงจะได้แนวความคิดนี้มาบ้างไม่มากก็น้อย คือเห็นว่าดอกเบี้ยควรต่ำ ๆ ไว้เพื่อไม่ให้เป็นอุปสรรคในการพัฒนา[1] แต่จากสภาพทางฐานะเศรษฐกิจของประเทศไทยเราไม่เหมือนกับของทางตะวันตกซึ่งเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว แนวโน้มของการออมทรัพย์ของประชากรภายในประเทศก็อยู่ในอัตราที่ต่ำไม่เพียงพอแก่ความต้องการของผู้ลงทุนในประเทศ ส่วนเงินทุนที่ขาดไปต้องหันไปพึ่งพาเงินกู้จากต่างประเทศ ซึ่งปรากฏการณ์เช่นนี้เป็นปรากฏการณ์ที่ประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลายประสบอยู่

ในการออมทรัพย์ของประชาชนในประเทศกำลังพัฒนาอย่างประเทศไทยนั้นจะพบว่าการออมทรัพย์ของประชาชนมีส่วนขึ้นกับรายได้ทั้งนี้โดยดูได้จากตารางที่ 30

---

[1] ไพโรจน์ วงค์วิภานนท์ นโยบายอัตราดอกเบี้ย ภาวะการเงินและการพัฒนาการเงินแนวทางในการวิเคราะห์, จุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์, ปีที่ 2 ฉบับที่ 7 เดือนธันวาคม 2522 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรพิทยา) หน้า 131

ตารางที่ 30 เงินฝากต่อหัวในภาคต่าง ๆ ในปี 2521 (ตัวเลขในวงเล็บเป็นเปอร์เซ็นต์ของทั้งหมด)

	เงินฝาก (ล้านบาท)	ประชากร (ล้านคน)	เงินฝากต่อหัว (บาท)	รายได้ต่อหัว (บาท)
ตะวันออกเฉียงเหนือ	11,563	15.8	732	4,991
	(6.7)	(34.3)		
เหนือ	14,156	9.5	1,490	8,781
	(8.2)	(20.6)		
ใต้	11,795	5.7	2,069	12,683
	(6.8)	(12.4)		
กลางและตะวันออก	27,975	10.1	2,770	17,700
	(16.2)	(21.9)		
กรุงเทพมหานคร	106,932	5.0	21,386	30,161
	(62.0)	(10.8)		
ทั่วทั้งประเทศ	172,472	46.1	3,741	12,067

ที่มา : BANGKOK BANK MONTHLY REVIEW (FEBRUARY 1981) : PAGE 64

จากตารางที่ 30 จะพบว่าในภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งเป็นภาคที่ประชากรมีรายได้ต่อหัวต่ำที่สุด กล่าวคือมีเพียง 4,991 บาท ประชากรจะมีการออมทรัพย์ต่อหัวเพียง 732 บาท เปรียบเทียบกับกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นเมืองที่ประชากรมีรายได้ต่อหัวสูงที่สุด กล่าวคือ ประชากรมีรายได้ต่อหัวสูงถึง 30,161 บาท และประชากรมีการออมทรัพย์สูงถึง 21,386 บาทต่อหัว หรือหากจะดูการออมทรัพย์ของประชากรในเมืองหลวงทั้งหมดก็จะพบว่า ปริมาณการออมทรัพย์ของประชากรในเมืองหลวงจะมีถึงร้อยละ 62 ของการออมทรัพย์ทั้งหมดของประเทศ ส่วนในภาคอื่น ๆ การออมทรัพย์ของประชากรก็มีส่วนขึ้นกับรายได้ (ดูตัวเลขในตารางประกอบ) ดังนั้นจึงอาจพอสรุปได้ว่าการออมทรัพย์น่าจะมีส่วนสัมพันธ์กับรายได้ของประชากร แต่เนื่องจากสภาพการณ์ที่แท้จริงของตลาดเงินเรานั้น ตลาดเงินถูกแบ่งออกเป็น 2 ตลาดคือ ตลาดเงินในระบบกับตลาดเงินนอกระบบซึ่งตลาดทั้ง 2 ก็มีขนาดของปริมาณเงินและความสำคัญพอ ๆ กัน แต่อัตราดอกเบี้ยในทั้ง 2 ตลาดแตกต่างกันราวฟ้ากับดิน ดังนั้นในการพัฒนาตลาดเงินของเรานั้นจุดสำคัญประการหนึ่งก็คือต้องเพิ่มปริมาณเงินออมของประชากรให้สูงขึ้นโดยใช้นโยบายการเพิ่มรายได้ให้กับประชากรและต้องสร้างความเป็นปึกแผ่นให้กับตลาดด้วยการรวมตลาดเงินนอกระบบเข้ากับตลาดเงินในระบบโดยใช้นโยบายดอกเบี้ย นโยบายเกี่ยวกับการเพิ่มรายได้ให้กับประชากรได้กล่าวไว้ในหัวข้อ "โครงสร้างเศรษฐกิจ" แล้ว ส่วนในที่นี้จะกล่าวถึงนโยบายดอกเบี้ยที่จะช่วยสร้างความเป็นปึกแผ่นให้กับตลาดเงิน

การกำหนดอัตราดอกเบี้ยค่อนข้างต่ำในอดีตนั้นอาจไม่มีปัญหามากเท่าใดนัก เพราะในอดีต (ก่อนวิกฤตการณ์น้ำมันปี พ.ศ. 2516) ภาวะเศรษฐกิจทั่วโลกอยู่ในภาวะที่ดีและรัฐบาลของเราก็สามารถรักษาเสถียรภาพด้านราคาได้เป็นอย่างดี แต่หลังจากเกิดวิกฤตการณ์น้ำมันในปี 2516 เป็นต้นมาประเทศต่าง ๆ ต้องประสบกับปัญหาเงินเฟ้อ (อัตราเงินเฟ้อของโลกตั้งแต่ปี 2516 ดูได้จากตารางที่ 31) รวมทั้งประเทศไทยการใช้อัตราดอกเบี้ยที่ต่ำจึงไม่ใช่ทางที่ดีที่จะปฏิบัติต่อไป

ตารางที่ 31 อัตราเงินเฟ้อ 2516 - 2517 และ 2520 - 2523

หน่วย : ร้อยละ

ประเทศ	2516	2517	2520	2521	2522	2523
โลก	9.5	15.1	11.4	9.7	11.0	-
สหรัฐอเมริกา	8.8	12.2	6.5	7.6	9.0	9.2
แคนาดา	7.6	11.0	8.0	9.0	7.8	8.4
ญี่ปุ่น	11.8	21.8	8.1	3.8	3.5	6.8
สหราชอาณาจักร	9.2	15.9	13.7	8.3	12.2	15.0
เยอรมันตะวันตก	6.9	7.0	3.9	2.6	4.3	4.7
ฝรั่งเศส	7.4	13.6	9.0	9.3	10.7	11.4
อิตาลี	10.8	19.1	18.5	12.4	14.8	16.0
กลุ่ม OECD	8.2	13.5	9.0	7.7	8.0	10.0

ที่มา : ตัวเลขของ OECD และ IMF

เมื่อภาวะเงินเฟ้อในประเทศต่าง ๆ อยู่ในระดับสูง ประเทศเหล่านี้ก็จำต้องมีนโยบายต่อต้านเงินเฟ้อ เพื่อรักษาระบบเศรษฐกิจของประเทศให้ขยายตัวในอัตราลดลง วิธีหนึ่งที่ใช้ในการแก้ไขเงินเฟ้อก็คือ การเพิ่มอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน และหากประเทศนั้นเป็นประเทศที่เป็นศูนย์กลางทางการเงินของโลก เช่น สหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นเจ้าของสกุลดอลล่าร์สหรัฐที่ใช้ในการกู้ยืมและเป็นศูนย์กลางทางการเงินของโลกที่มีความสัมพันธ์กับศูนย์กลางทางการเงินอื่นของโลกด้วย เช่น ตลาดการเงินในประเทศอังกฤษและสิงคโปร์ เป็นต้น ก็จะส่งผลกระทบถึงประเทศที่กำลังพัฒนาที่ต้องอาศัยแหล่งเงินทุนในประเทศดังกล่าวสร้างความปั่นป่วนทางการเงินในประเทศที่กำลังพัฒนารวมทั้งประเทศไทยซึ่งเราได้ประสบกันในปี 2522 และต้นปี 2523 เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยของเราเป็นระบบตายตัวไม่สามารถปรับตามอัตราดอกเบี้ยในสหรัฐอเมริกาได้ ดังนั้นเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ในสหรัฐอเมริกาสูงเลยเพดานดอกเบี้ยเงินกู้ในประเทศ ผลที่ตามมาก็คือสถาบันต่าง ๆ โดยเฉพาะสถาบันทางการเงินมีการลั่งชำระคืนเงินกู้แก่ต่างประเทศมาก นอกจากนี้ก็ยังมีการลักลอบขนเงินออกไปลงทุนซื้อหลักทรัพย์ทางการเงินในต่างประเทศเพื่อหวังผลตอบแทนที่สูง จึงทำให้ปริมาณเงินในระบบลดน้อยลงโดยเฉพาะอย่างยิ่งปริมาณเงินในตลาดเงินในระบบสร้างความปั่นป่วนแก่ธุรกิจเป็นอันมาก

ในภาวะการณ์ปัจจุบันและในอนาคตปัญหาเงินเฟ้อก็คงยังมีต่อไปตราบเท่าที่กลุ่มประเทศผู้ผลิตน้ำมันยังใช้น้ำมันเป็นอาวุธทางการเมือง และความไม่สงบในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก หากเรายังใช้ระบบอัตราดอกเบี้ยตายตัวและค่อนข้างต่ำในการกู้ยืมแล้ว การพัฒนาตลาดเงินของเราก็จะไม่ก้าวหน้าและผลเสียที่ตามมาก็คือ

1. <u>ด้านเงินฝาก</u> โครงสร้างอัตราดอกเบี้ยเงินฝากระยะไม่เกิน 1 ปีนั้นธนาคารพาณิชย์คิดให้สูงสุดร้อยละ 12 ต่อปี และบริษัทเงินทุนคิดให้สูงสุดไม่เกินร้อยละ 15 ต่อปี อัตราดอกเบี้ยดังกล่าวนับว่ายังอยู่ในระดับต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราเงินเฟ้อซึ่งปีนี้ (พ.ศ. 2523) อยู่ในระดับ 18.8% และปีหน้าคาดว่าเงินเฟ้อจะอยู่ในระดับสูงถึง 19-20% (จากการเปิดเผยและคาดคะเนของคุณประกิป สันธิสุวรรณ ผู้อำนวยการสำนักผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยที่ลงในหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับวันอังคารที่ 30 ธันวาคม 2523) และหากเปรียบเทียบกับอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินนอกระบบซึ่งอยู่ในอัตราระหว่าง 30-360% ต่อปี นับว่าอยู่ในอัตราที่ห่างกันมาก การที่เงินเฟ้ออยู่ใน

ระดับสูงกว่าอัตราผลตอบแทนหรืออัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินในระบบย่อมจะไม่เป็นผลดีต่อเงินออมในระบบ ทั้งนี้เพราะผลตอบแทนที่แท้จริงของผู้ออมจะติดลบ หรือผู้ออมไม่สามารถที่จะรักษาค่าของเงินไว้ เมื่อเป็นเช่นนี้ผู้ออมย่อมต้องหาสินทรัพย์อื่นที่ให้ผลตอบแทนที่แท้จริงที่มีค่าเป็นบวก สินทรัพย์อื่นอาจจะเป็นทอง ที่ดิน สินทรัพย์ถาวรอื่น ๆ เป็นต้น หรืออาจจะมีการนำเงินออกไปลงทุนในสินทรัพย์ทางการเงินในต่างประเทศที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่มีเงินฝากเป็นจำนวนมาก ๆ ส่วนผู้ที่มีเงินไม่มากนักก็อาจจะนำเงินปล่อยกู้ในตลาดเงินนอกระบบ ซึ่งให้ผลตอบแทนสูง ขณะเดียวกันความเสี่ยงก็ย่อมสูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับความเสี่ยงในตลาดเงินในระบบ แต่เมื่อหักลบความเสี่ยงแล้วผลที่ได้ก็ยังคุ้มค่า ยิ่งในภาวะเงินเฟ้อเงินในระบบนั้นหาได้ยาก เนื่องจากรัฐใช้นโยบายต่อต้านเงินเฟ้อ ธุรกิจต่าง ๆ ที่เคยกู้เงินในระบบหาเงินกู้ในระบบไม่ได้ก็จะหากู้จากนอกระบบทำให้ตลาดเงินนอกระบบมีอุปสงค์ของเงินทุนเพิ่มมากขึ้นและทำให้อัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นด้วย เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินนอกระบบจะเป็นไปตามอุปสงค์และอุปทานของเงินทุน เมื่ออัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นก็จะมีส่วนจูงใจให้เงินในระบบส่วนหนึ่งไหลออกมาสู่นอกระบบ ซึ่งจะเป็นส่วนช่วยพัฒนาตลาดเงินนอกระบบให้ใหญ่ขึ้น และนับเป็นอุปสรรคอันสำคัญต่อการพัฒนาตลาดเงิน ยิ่งการพัฒนาตลาดเงินนั้นวิธีหนึ่งที่จำเป็นต้องทำคือ ต้องดึงเงินออมจากนอกระบบเข้ามาสู่ในระบบ เพื่อให้ปริมาณเงินในระบบมีมากพอที่จะแบ่งสรรให้แก่ธุรกิจต่าง ๆ ได้มากขึ้น ขณะเดียวกันธุรกิจต่าง ๆ ก็จะได้เคยชินกับการกู้ยืมเงินในระบบมากขึ้น ซึ่งจะเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาตลาดเงินให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น

2. <u>ด้านเงินกู้</u> โครงสร้างอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขององค์สถาบันการเงินในปัจจุบันนับว่ายังไม่เหมาะสม อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่ธนาคารพาณิชย์เรียกได้สูงสุดนั้นอยู่ในอัตราไม่เกินร้อยละ 18 ต่อปี และบริษัทเงินทุนเรียกได้ไม่เกินร้อยละ 20 ต่อปี และอัตราดอกเบี้ยนี้ใช้บังคับทั่วราชอาณาจักร การบังคับใช้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ทั่วราชอาณาจักรแทนที่จะให้ผลดีคือ ธุรกิจในกรุงเทพและต่างจังหวัดหรือชนบทจะสามารถกู้ยืมเงินในอัตราดอกเบี้ยที่เท่ากันแต่กลับเป็นผลเสีย คือ ทำให้การกู้ยืมในแถบชนบทถูกบิดประตูตาย ทั้งนี้เพราะในชนบทเป็นเกษตรกรส่วนใหญ่มีฐานะยากจนมีหนี้สินล้นพ้นตัว การกู้ยืมก็ไม่มีหลักทรัพย์อะไรพอที่จะมาค้ำประกันวงเงินกู้ได้ ดังนั้นการให้กู้แก่เกษตรกรจึงย่อมจะมีความเสี่ยงสูงตรงข้ามกับการให้กู้ยืมแก่บริษัทที่มีฐานะมั่นคง หรือบริษัทที่มีหลักทรัพย์พอที่จะค้ำประกันวงเงินที่กู้ ความเสี่ยงย่อมมีน้อยกว่าเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้พึงเรียกได้จากผู้กู้ได้ไม่เกินอัตราที่กฎหมายกำหนด

ทั้ง ๆ ที่ความเสี่ยงไม่เท่ากัน สถาบันการเงินก็ยอมให้กู้แก่ธุรกิจที่ใหญ่และมั่นคง หรือธุรกิจที่มีหลักทรัพย์มากพอที่จะค้ำประกันวงเงินกู้ ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยของเงินที่ให้กู้ และธุรกิจที่สถาบันการเงินให้กู้เหล่านี้ส่วนใหญ่ก็จะตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร ดังนั้นเงินทุนส่วนใหญ่ที่สถาบันการเงินระดมได้จะถูกเคลื่อนย้ายเข้าสู่กรุงเทพมหานคร เพราะการให้กู้ยืมแก่ธุรกิจดังกล่าวมีความเสี่ยงน้อย และได้ผลตอบแทนในอัตราที่สูงกว่า เมื่อเป็นเช่นนี้ชาวชนบทก็ต้องอาศัยแหล่งเงินทุนในตลาดเงินนอกระบบมากยิ่งขึ้น และดอกเบี้ยในการกู้ยืมก็สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยของทางการ ดังนั้นแทนที่ชนบทจะกู้เงินในอัตราดอกเบี้ยถูก กลับต้องเสียดอกเบี้ยในอัตราที่สูงทำให้ค่าใช้จ่ายในการกู้ยืมเพิ่มสูงขึ้นมาก ยิ่งในภาวะเงินเฟ้อเช่น ในปี 2522 และ 2523 ผู้กู้เงินในตลาดเงินนอกระบบต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงมาก เนื่องจากเกิดภาวะเงินตึง และเงินเฟ้อค่อนข้างรุนแรงในประเทศ ปริมาณเงินในระบบมีน้อย ธุรกิจต่าง ๆ ที่เคยขอกู้จากสถาบันการเงินที่มีฐานะที่ทางสถาบันจัดอยู่ในลำดับท้าย ๆ จะถูกตัดวงเงินกู้ ทำให้ต้องหันไปกู้เงินจากนอกระบบ ธุรกิจที่มีฐานะมั่นคงดี หรือธุรกิจในเครือของสถาบันการเงินซึ่งเป็นธุรกิจของชนกลุ่มน้อยของประเทศเท่านั้นที่จะสามารถกู้เงินจากตลาดเงินในระบบได้ และในภาวะเงินเฟ้อที่อยู่ในอัตราสูง ธุรกิจเหล่านี้จะได้เปรียบในด้านต้นทุนการกู้เงินเป็นอย่างมาก กล่าวคือในปี 2522 และ 2523 อัตราเงินเฟ้ออยู่ในระดับ 16.5% และ 18.8 (ตัวเลขของกรมเศรษฐกิจพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์) เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ในปี 2522 และ 2523 จะพบว่าในปี 2522 ผู้กู้ที่กู้จากธนาคารพาณิชย์เสียอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง[1] -1.5% หรือไม่ต้องเสียเลย (15% - 16.5% เท่ากับ -1.5%) และปี 2523 ผู้กู้เสียดอกเบี้ยที่แท้จริง -0.8% (18% - 18.8% เท่ากับ -0.8%) ส่วนผู้ที่กู้เงินจากบริษัทเงินทุนก็จะเสียดอกเบี้ยสูงขึ้นอีก 2% ทั้งนี้เพราะบริษัทเงินทุนตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศ ฉบับลงวันที่ 11 มกราคม พ.ศ. 2523 ให้เก็บดอกเบี้ยเงินกู้สูงสุดไม่เกินร้อยละ 20% เมื่อเปรียบเทียบกับธุรกิจที่ต้องอาศัยแหล่งเงินกู้ในระบบ ซึ่งอัตราดอกเบี้ยเป็นแบบตายตัวกับเงินกู้นอกระบบซึ่งอัตราดอกเบี้ยมีส่วนผันแปรไปตามภาวะเงินเฟ้อแล้ว ธุรกิจที่กู้เงินจากนอกระบบจะต้องเสียต้นทุนในการกู้สูงกว่ามากทำให้เกิดความไม่ยุติธรรมขึ้น

---

[1] อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง = อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ - อัตราเงินเฟ้อ

ดังนั้นโครงสร้างอัตราดอกเบี้ยในปัจจุบันจึงเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาตลาดเงิน กล่าวคือ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากต่ำมีส่วนทำให้เงินออมในระบบมีน้อยกว่าที่ควรจะมี ทำให้ตลาดเงินในระบบขาดอุปทานของเงินทุน และมีส่วนช่วยส่งเสริมตลาดเงินนอกระบบให้ขยายตัวมากขึ้น ส่วนอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่กำหนดไว้เป็นการจำกัดหรือเป็นอุปสรรคต่อผู้ประกอบการและธุรกิจขนาดเล็ก และขนาดกลางให้เข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบ ทั้งนี้เพราะความเสี่ยงนั้นมีมากไม่คุ้มกับผลตอบแทนที่สถาบันการเงินพึงจะได้รับ และเป็นการบีบบังคับให้ธุรกิจหรือผู้ประกอบการต้องไปพึ่งแหล่งเงินทุนนอกระบบ ซึ่งต้องเสียดอกเบี้ยในอัตราที่สูง นอกจากนี้ยังเป็นการช่วยส่งเสริมให้มีอุปสงค์และอุปทานในตลาดเงินนอกระบบให้เพิ่มขึ้นอีกด้วย ซึ่งจะมีส่วนช่วยทำให้การพัฒนาตลาดเงินยากยิ่งขึ้น

VI อุปทานของตราสาร อุปทานสำหรับตราสารที่มีคุณสมบัติพอที่จะซื้อขายกันในตลาดมีน้อย ทั้งนี้สืบเนื่องมาจาก

1. โครงสร้างทางธุรกิจ โครงสร้างทางธุรกิจยังเป็นแบบครอบครัว การออกตราสารทางการเงินระยะสั้นขายในตลาดนั้นจำเป็นต้องเปิดเผยฐานะการเงิน และการดำเนินงานที่แท้จริงแก่สาธารณชน เพื่อให้ผู้ลงทุนที่สนใจใช้ร่วมประกอบพิจารณาในการซื้อตราสาร แต่การเปิดเผยฐานะแท้จริงของธุรกิจแบบครอบครัวนั้นเป็นสิ่งที่ขัดต่อความประสงค์ของผู้เป็นเจ้าของธุรกิจ ซึ่งรายละเอียดต่าง ๆ ก็เคยกล่าวมาแล้ว เมื่อธุรกิจไม่สามารถเปิดเผยงบการเงินที่แท้จริงแล้ว การออกตราสารจำหน่ายในท้องตลาดก็ไม่ได้รับความนิยม

2. แหล่งเงินกู้ที่สำคัญในตลาดเงิน ในปัจจุบันธุรกิจที่มีหลักทรัพย์พอที่จะค้ำประกันวงเงินกู้ก็ไม่ จำเป็นต้องเสียเวลาในการตระเตรียมการออกตราสาร และหาผู้มาทำหน้าที่จำหน่ายหลักทรัพย์หรือหาผู้ที่มาค้ำประกันการขายหลักทรัพย์ ทั้งนี้เนื่องจากธนาคารมีบริการเงินกู้ระยะสั้นซึ่งนับเป็นแหล่งเงินกู้ที่สำคัญและมีบทบาทมากที่สุดของการกู้ระยะสั้นในตลาดเงิน บริการประเภทที่ได้รับความนิยมมากที่สุดคือ เงินกู้เบิกเกินบัญชีหรือ O/D ธุรกิจเมื่อขอวงเงิน O/D แล้ว ธนาคารอนุมัติธุรกิจก็แน่ใจได้ว่าธุรกิจต้องการเงินเมื่อใดก็จะสามารถเบิกได้ทันที ผิดกับการออกตราสารจำหน่ายต้องเสียเวลาเตรียมการ เสียเวลาหานายหน้ามาจำหน่ายตราสารให้บริษัทหรือเสียเวลาหาผู้ค้ำประกันการขายเพื่อให้แน่ใจว่าจะได้รับเงินตามจำนวนที่ต้องการ นอกจากนี้ค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ไปกับการจำหน่ายตราสารจะสูง และอาจมีสูงกว่าการขอกู้แบบ O/D ทั้งนี้เพราะค่าใช้จ่ายในการให้นายหน้าผู้ค้าหลักทรัพย์

หรือผู้ค้ำประกันการขายหลักทรัพย์จะสูง ลืบเนื่องจากองค์กรเหล่านี้ที่มีอยู่ในตลาดยังขาดประสบการณ์และขอบข่ายงานยังไม่กว้างขวางทำให้ต้องเรียกผลตอบแทนสูงเมื่อบวกกับอัตราดอกเบี้ยที่ตราไว้ในหน้าตั๋วแล้วก็อาจจะสูงกว่าค่าใช้จ่ายในการขอ O/D ดังนั้นธุรกิจจึงนิยมใช้การกู้แบบ O/D ซึ่งให้ความสะดวกในการกู้วงเงินที่ต้องการก็ได้แน่นอน ต้นทุนก็ถูกกว่าการออกตราสารจำหน่ายและประการสุดท้ายข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงินและการดำเนินงานก็ไม่จำเป็นต้องเปิดเผยแก่สาธารณชน เปิดเผยให้ธนาคารทราบเท่านั้น และธนาคารก็จะเก็บไว้เป็นความลับของลูกค้า ซึ่งก็ตรงกับความต้องการของธุรกิจแบบครอบครัว

3. <u>ตราสารที่เป็นเช็ค</u> เช็ค เป็นตราสารที่มีผู้นิยมใช้กันมากที่สุดในปัจจุบันเช็คเป็นทั้งเครื่องมือในการชำระเงินและเครื่องมือในการกู้เงินทั้งในระบบ โดยขายลดกับบริษัทเงินทุนและนอกระบบโดยเป็นเครื่องมือที่ดีที่สุดในการเล่นแชร์ ส่าเหตุที่เช็คเป็นที่นิยมใช้มากในปัจจุบันเพราะว่ากฎหมายที่ให้ความคุ้มครองเกี่ยวกับผู้ทรงเช็คมีทั้งกฎหมายแพ่งและกฎหมายอาญา ส่วนตั๋วแลกเงินและตั๋วสัญญาใช้เงินได้รับความคุ้มครองจากกฎหมายแพ่งเท่านั้น ด้วยเหตุนี้เช็คจึงเป็นที่นิยมใช้กันแพร่หลาย ถ้าหากจะพิจารณาเช็คในฐานะเป็นเครื่องมือในการกู้ยืมเงินแล้ว จะพบว่าเช็คเป็นเครื่องมือกู้ยืมเงินที่ดีในตลาดเงินนอกระบบคือ เป็นเครื่องมือที่ดีในการเล่นแชร์ การกู้ยืมเงินด้วยวิธีเล่นแชร์ก็ไม่จำเป็นต้องเปิดเผยฐานะการดำเนินการแต่อย่างไรผู้ที่เล่นแชร์ย่อมรู้ฐานะดีอยู่แล้ว ส่วนเช็คที่เป็นเครื่องมือหาเงินในตลาดเงินในระบบนั้นที่นับว่ามีคุณสมบัติที่ดีกล่าวคือออกโดยบริษัทที่มีชื่อเสียง มีฐานะการเงินดีเป็นต้น นับว่ามีน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณเช็คในตลาดเงินนอกระบบ และจากสาเหตุที่การขายลดเช็คต้องเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานและฐานะการเงินของธุรกิจ ธุรกิจหลาย ๆ ธุรกิจได้เลี่ยงมาหาเงินจากตลาดเงินนอกระบบ ซึ่งก็มีส่วนทำให้เช็คที่มีคุณสมบัติที่ดีในตลาดเงินในระบบมีน้อย

4. <u>ตราสารอื่น</u> ตราสารอื่น นอกจากเช็คก็มีตั๋วสัญญาใช้เงิน และตั๋วแลกเงิน ตั๋วสัญญาใช้เงินในปัจจุบันคนจะคุ้นเคยกับตั๋วสัญญาใช้เงินของบริษัทเงินทุนมากที่สุด ส่วนตั๋วแลกเงินนั้นคนจะรู้จักกันน้อยมากและโดยมากธุรกิจที่ทำการค้าระหว่างประเทศจะคุ้นเคยกับตั๋วแลกเงินมาก

ตราสารทั้ง 2 ชนิดนี้ยังไม่เป็นที่นิยมใช้กันแพร่หลาย เนื่องจากความสะดวกสบายในการโอนการเรียกเก็บเงินตราตั๋วยังสู้เช็คไม่ได้ นอกจากนี้ความคุ้มครองทางกฎหมายที่ผู้ทรงตั๋วจะได้รับก็น้อยกว่าของเช็คดังนั้นคนจึงไม่นิยมใช้กัน

5. ไม่มีตลาดรอง เนื่องจากประเทศเรายังไม่มีตลาดรองสำหรับตราสารประเภทต่าง ๆ ผู้ถือตราสารก็ไม่มีสภาพคล่องในการเปลี่ยนตราสารให้เป็นเงินสด จำต้องถือไว้จนครบกำหนด ผู้ที่ต้องการจะลงทุนซื้อตราสารเนื่องจากมีเงินสดในขณะนั้นเหลือใช้ก็ไม่ทราบจะหาซื้อตราสารได้ที่ไหน จึงทำให้การซื้อขายไม่เกิดขึ้น หากเรามีตลาดรองมีผู้มาทำหน้าที่เป็นตัวกลางนำให้ผู้ต้องการซื้อและขายมาพบกัน การซื้อขายก็จะเกิดขึ้นประโยชน์ที่ผู้ลงทุนซื้อตราสารในตลาดรองจะได้รับคือผลตอบแทนที่ได้จะสูงกว่า เพราะราคาซื้อ และราคาขายของตราสารจะมีช่วงต่างกันไม่เท่าใดนัก ผลตอบแทนย่อมมีสูงกว่า แต่ความเสี่ยงก็ย่อมมีมากขึ้น แต่ถ้าหากผู้ลงทุนสามารถเลือกซื้อหลักทรัพย์ที่ดีก็ย่อมจะได้รับผลตอบแทนที่สูงกว่า นอกจากนี้สภาพคล่องของตราสารที่ดีจะช่วยให้ธุรกิจไม่จำเป็นต้องสำรองเงินสดไว้ใช้ในกิจการมากอีกด้วย เนื่องจากสินทรัพย์หมุนเวียนที่เกี่ยวกับเงินสดมี Turn Over ที่สูง เมื่อตลาดเงินเรายังขาดตลาดรองอยู่ก็ยากที่ชักจูงให้ธุรกิจหันมาพิจารณาการกู้แบบออกตราสารจำหน่าย ทั้งนี้เนื่องจากผู้ลงทุนไม่มีสภาพคล่องจึงไม่นิยมถือตราสารกัน ซึ่งมีผลทำให้อุปทานตราสารที่ดีในตลาดเงินมีน้อย

VII การขาดสถาบันที่ทำการจัดอันดับเครดิต(Credit Rating) เนื่องจากตลาดเงินของเราเป็นระบบธนาคาร หรือ Banking System เป็นใหญ่ การกู้ยืมโดยมากผ่านทางธนาคารพาณิชย์ และโดยทั่วไปการปล่อยกู้ของธนาคารพาณิชย์ก็มีการเรียกสินทรัพย์มาค้ำประกันวงเงินที่กู้ การวิเคราะห์สินเชื่อจึงไม่สู้มีความสำคัญ สำหรับการให้สินเชื่อของธุรกิจก็ใช้ความเชื่อถือและไว้วางใจกันเป็นหลักใหญ่ไม่ได้มีการวิเคราะห์สินเชื่อดังเช่นธุรกิจแบบตะวันตกเขาทำกัน ดังนั้นสถาบันที่จะทำ Credit Rating จึงไม่มีความจำเป็น และหากมีการตั้งขึ้นมาแล้วคนไม่ใคร่มาใช้บริการก็จะทำให้บริษัทที่ทำ Credit Rating ขาดทุน แต่เมื่อมีการพัฒนาตลาดเงินแบบ Open Market เพื่อให้ตลาดเงินของประเทศมีความเจริญก้าวหน้า สถาบันที่จะมาทำ Credit Rating จึงสมควรจะได้รับการพิจารณา เพราะสถาบันที่จัดทำ Credit Rating จะทำหน้าที่ในการสืบหาข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงินและฐานะดำเนินงานของบริษัทที่ออกตราสารจำหน่ายในท้องตลาด แล้วทำการจัดอันดับความเชื่อถือเปิดเผยแก่นักลงทุน ซึ่งจะเป็นการประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายของนักลงทุนที่ต้องใช้ไปกับการสืบหาฐานะการเงินและการดำเนินงานของบริษัทที่จะลงทุน ถ้าหากเราไม่มีสถาบันนี้การซื้อขายตราสารในตลาดเงินจะมีอุปสรรค เนื่องจากผู้ลงทุนอาจหาข้อมูลดังกล่าวมาไม่ได้ หรือต้องเสียเวลามากทำให้

สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก และจะทำให้ผลที่ได้จากการลงทุนไม่คุ้มกับรายจ่ายที่ลงทุนไป ผลก็คือประชาชนจะไม่นิยมลงทุนในตราสาร ซึ่งจะมีส่วนทำให้อุปสงค์ของตราสารในตลาดเงินมีน้อยลง และสิ่งที่จะตามมาก็คือสภาพคล่องของตราสารจะน้อยลงไปด้วย ซึ่งจะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาตลาดเงิน

VIII<u>การขาดความรู้ในเรื่องของ Open Market</u> เนื่องจากตลาดเงินแบบ Open Market ของเราแคบมาก ความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบของตลาดและขบวนการของการดำเนินงานของตลาดแบบ Open Market จึงมีไม่มากนัก ประชาชนและธุรกิจส่วนใหญ่จะคุ้นเคยกับตลาดเงินแบบระบบธนาคาร (Banking System) ทั้งนี้เพราะระบบธนาคารเป็นระบบที่ฝังรากลึกในเศรษฐกิจของประประเทศไทยมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ธนาคารพาณิชย์ไม่เพียงแต่มีบทบาทที่สำคัญในตลาดเงินแต่ยังมีบทบาทที่สำคัญในตลาดทุน เมื่อตลาดเงินของเราเป็นระบบธนาคารเช่นนี้ ประชาชนและธุรกิจจึงมีความใกล้ชิดกับระบบนี้มาก มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับระบบนี้ดี นอกจากนี้รัฐก็มุ่งจะให้การศึกษาโดยเน้นหนักไปทางระบบนี้โดยจะเห็นได้จากหลักสูตรที่บรรจุสอนในชั้นอุดมศึกษาในภาคการธนาคารและการเงิน จะให้ความสำคัญแก่หลักสูตรที่เกี่ยวกับธนาคารพาณิชย์เป็นใหญ่ ส่วนเรื่องของตลาดเงินแบบ Open Market กลับไม่ใคร่ได้รับความสนใจเท่าที่ควร เนื้อหาสาระไม่ได้ถูกแยกออกมาสอนเป็น Course โดยเฉพาะ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่าตลาดเงินระบบ Open Market ยังแคบอยู่ ศึกษาไปแล้วก็ไม่ใคร่ได้ใช้ประโยชน์มากนัก ซึ่งจากสาเหตุนี้เองที่ทำให้เราขาดทรัพยากรมนุษย์ที่ถือว่ามีค่ามากที่สุดในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตลาดนี้ไป และหากการพัฒนายังมองข้ามปัญหานี้ไป ถึงแม้ว่าปัจจัยด้านอื่น ๆ จะได้รับการพัฒนาแล้วก็ตามก็ยากที่จะทำให้การพัฒนาตลาดระบบ Open Market บรรลุผลได้ เนื่องจากระบบของตลาดเงินระบบ Open Market ยังขาดตัวจักรกลที่สำคัญในการทำให้ตัวจักรกลอื่น ๆ ของตลาดให้ทำงาน ดังนั้นหากต้องการให้ตลาดเงินระบบ Open Market พัฒนาก้าวหน้าก็จำเป็นต้องส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับตลาดนี้ให้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างทรัพยากรมนุษย์ในตลาดนี้ให้พร้อมเพื่อจะได้เป็นตัวจักรกลที่สำคัญในการทำให้ตัวจักรกลอื่น ๆ ของตลาดทำงานและทำได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วย

IX การไม่มีตลาดรองสำหรับตราสารทางการเงิน ในปัจจุบันตราสารต่าง ๆ ที่ทำการซื้อขายในตลาดเงินระบบ Open Market นั้นเป็นการซื้อขายโดยตรง ไม่มีการผ่านสถาบันใด ๆ และที่สำคัญตลาดรองสำหรับตราสารต่าง ๆ ในตลาดนี้ก็ไม่มีอีกด้วย แต่อย่างไรก็ตามก็มีตราสารอยู่ 2 ประเภทที่ผู้ถือตราสารพอจะหาสภาพคล่องโดยการเปลี่ยนตราสารให้เป็นเงินสดได้ถึงแม้จะไม่มีตลาดรองก็ตาม ตราสาร 2 ประเภทดังกล่าวก็คือตั๋วเงินคลัง และตั๋วสัญญาใช้เงินที่ออกโดยบริษัทเงินทุนตั๋วเงินทั้ง 2 ประเภทดังกล่าวนี้ ผู้ถือตั๋วเงินสามารถนำตั๋วเงินไปขายคืนแก่สถาบันที่ออกตั๋วโดยตรงได้ตลอดเวลา แต่การขายคืนนี้ผู้ขายต้องเสียค่าปรับในการขายตั๋วคืนให้กับสถาบันที่ออกตั๋ว นอกจากตั๋วเงินที่ออกโดยกระทรวงการคลัง (ตั๋วเงินคลัง) กับบริษัทเงินทุนแล้วก็ยังมีตั๋วเงินที่ออกโดยบริษัทต่าง ๆ สำหรับตั๋วเงินที่ออกโดยบริษัทที่มีชื่อเสียงโดยมากแล้วบริษัทจะไม่ยินยอมรับซื้อตั๋วเงินของบริษัทคืนก่อนครบกำหนด แต่อย่างไรก็ตามก็มีบางบริษัทที่ยินยอมให้ผู้ถือตั๋วเงินขายคืนแก่บริษัทได้ทุกเวลา ทั้งนี้เพื่อสร้างความนิยมให้กับตราสารของบริษัทในหมู่นักลงทุน ส่วนตั๋วเงินที่ออกโดยบริษัทขนาดกลางและขนาดเล็กเกือบทั้งหมดผู้ถือตั๋วเงินต้องถือตั๋วจนกว่าตั๋วเงินจะครบกำหนด ทั้งนี้ยกเว้นเช็ค เพราะเช็คเป็นที่นิยมแพร่หลาย ผู้ถือเช็คสามารถโอนย้ายหนี้ให้บุคคลอื่นที่เขายอมรับได้ ซึ่งปัจจุบันก็มีการทำกันมาก นอกจากตั๋วเงินแล้ว ยังมีตั๋ว BA ซึ่งก็พอจะหาสภาพคล่องได้บ้าง โดยผู้ถือตั๋วสามารถนำตั๋วไปขายลดกับธนาคารพาณิชย์ และธนาคารพาณิชย์สามารถนำตั๋วไปขายลดในตลาดเงินในต่างประเทศ (สำหรับตั๋วที่เกิดจากการค้าระหว่างประเทศ) หรือขายลดให้กับธนาคารแห่งประเทศไทย แต่กล่าวโดยทั่วไปแล้ว สภาพคล่องของตราสารยังเป็นสิ่งที่หาได้ยากและมีส่วนทำให้ผู้ลงทุนลงทุนในการซื้อตราสารน้อย เนื่องจากผู้ลงทุนไม่แน่ใจว่าเมื่อเขาซื้อตราสารต่อจากผู้อื่นมาเมื่อถึงเวลาที่ผู้ลงทุนเองต้องการใช้เงินเขาจะสามารถหาผู้ซื้อได้ทุกเวลาตามที่เขาต้องการหรือไม่ นอกจากนี้ความเสี่ยงในการถือตราสารก็มีมาก เนื่องจากผู้ลงทุนขาดข้อมูลทางการเงินที่จะนำมาใช้ประกอบการพิจารณาซื้อตราสาร ด้วยเหตุต่าง ๆ เหล่านี้จึงทำให้ผู้ลงทุนเกิดความไม่แน่ใจในการซื้อตราสารในตลาดรอง และหันไปลงทุนโดยการฝากไว้กับสถาบันการเงิน ซึ่งให้ความปลอดภัยต่อเงินที่ผู้ลงทุนนำไปฝากหรือนำไปลงทุน นอกจากในแง่ความปลอดภัยแล้ว ในแง่ของสภาพคล่องก็มีมาก เมื่อผู้ลงทุนหันไปลงทุนกับสถาบันการเงินมากย่อมทำให้อุปสงค์ของตราสารในตลาดรองมีน้อยและจะส่งผลกระทบกระเทือนถึงผู้ออกตราสารจำหน่ายในตลาดปฐม ผู้ออกตราสารจำหน่ายในตลาดปฐมคือพวกธุรกิจต่าง ๆ จะไม่กล้าออกตราสารจำหน่ายในตลาดเงิน เพราะหากออกตราสารจำหน่ายก็จำหน่าย

ได้ยากราคาที่จำหน่ายได้ก็ไม่สู้ดีนัก ประกอบกับนายหน้าและผู้ค้าหลักทรัพย์ของเราที่มีอยู่ก็ทำหน้าที่ไม่ค่อยมีประสิทธิภาพ ทำให้ธุรกิจไม่แน่ใจว่าจะสามารถขายตราสารได้ในวงเงินตามที่ต้องการและในเวลาที่ต้องการ นอกจากนี้ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ รวมทั้งที่เป็นส่วนลดและดอกเบี้ยในการจำหน่ายตราสารจะสูงมาก ทำให้ต้นทุนในการกู้ด้วยวิธีนี้สูงมาก จึงหันไปกู้เงินแบบเบิกเกินบัญชี (O/D) จากธนาคารพาณิชย์แทน ซึ่งการกู้ดังกล่าวสามารถกระทำได้ง่าย สะดวก ค่าใช้จ่ายโดยทั่วไปก็จะถูกกว่า จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ตราสารในตลาดปฐมมีน้อย เมื่อตราสารในตลาดปฐมมีน้อยก็ย่อมทำให้ตราสารในตลาดรองมีน้อยตามไปด้วย ซึ่งจะส่งผลให้การพัฒนาตลาดรองกระทำได้ลำบากยิ่งขึ้น

การที่ตลาดเงินจะมีตลาดรองเกิดขึ้นนั้นจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ ๆ ดังต่อไปนี้

1. <u>นายหน้าและผู้ค้าหลักทรัพย์</u> นายหน้าและผู้ค้าหลักทรัพย์ต้องทำหน้าที่ของตัวเองอย่างมีประสิทธิภาพ และที่สำคัญคือต้องมีขอบข่ายงานที่กว้างขวาง ยิ่งขอบข่ายงานกว้างขวางเท่าใดก็สามารถเข้าถึงประชาชนได้มากเท่านั้น ทำให้โอกาสที่จะจับคู่ (Matching) ระหว่างผู้ที่จะซื้อและผู้ที่จะขายตราสารง่ายยิ่งขึ้น ทำให้การซื้อขายตราสารรวดเร็วยิ่งขึ้น เป็นการเพิ่มสภาพคล่องของตราสารให้สูงขึ้น

2. <u>มีธุรกิจที่ประชาชนรู้จักดีจำหน่ายตราสารในตลาดมากรายและคุณภาพของตราสารต้องเป็นที่ยอมรับของประชาชน</u> ประชาชนยิ่งรู้จักและยอมรับตราสารของธุรกิจกว้างขวางมากเท่าใดก็จะทำให้การจำหน่ายตราสารได้ง่ายเท่านั้น ทั้งนี้เพราะมีผู้จะซื้อตราสาร (Potential Buyers) รอพร้อมอยู่แล้วในตลาด

3. <u>ปริมาณตราสารที่หมุนเวียนในตลาดต้องมีมากและมีผู้ถือหุ้นมากราย</u> ถ้าปริมาณตราสารหมุนเวียนในตลาดมีมากและมีประชาชนถือมากราย รายการซื้อขายจะเกิดขึ้นได้บ่อยเป็นการง่ายที่จะหาผู้ที่จะซื้อและผู้ที่จะขายตราสาร การซื้อขายของตราสารก็จะเกิดขึ้นได้เร็วและราคาที่ซื้อขายก็จะมีการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย ตรงข้ามกับการมีปริมาณตราสารหมุนเวียนในตลาดน้อย และมีผู้ถือตราสารน้อย รายการซื้อขายก็ไม่เกิดขึ้นบ่อยทำให้สภาพคล่องของตราสารลดน้อยลง เนื่องจากหาผู้ที่จะซื้อหรือที่จะขายลำบากขึ้น ถ้าหากผู้ถือตราสารต้องการจะขายได้เร็วก็ต้องขายลดในอัตราที่สูง เพื่อให้ส่วนลดเป็นสิ่งจูงใจในการหาผู้ซื้อตราสาร ซึ่งอาจจะทำให้ผู้ถือตราสารขาดทุนได้

จากองค์ประกอบที่สำคัญ ๆ ดังกล่าวมาจะพบว่าตลาดรองของเรายังขาดองค์ประกอบเหล่านี้อยู่ ถึงแม้ว่าเรามีนายหน้าและผู้ค้าหลักทรัพย์แต่การทำงานยังไม่มีประสิทธิภาพและขอบข่ายงานยังแคบอยู่ มีสำนักงานอยู่เฉพาะในกรุงเทพมหานครเป็นส่วนใหญ่ สาขาทั้งในกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัดส่วนใหญ่แล้วไม่มี ทั้งนี้เนื่องจากธนาคารแห่งประเทศไทยไม่อนุญาตให้บริษัทเงินทุนมีสาขา สำหรับธุรกิจที่ประชาชนรู้จักดีก็ไม่นิยมออกตราสารจำหน่าย เนื่องจากเหตุผลต่าง ๆ ที่เคยกล่าวมาแล้วและองค์ประกอบสุดท้ายปริมาณหมุนเวียนของตราสารในตลาดของแต่ละบริษัทหรือแต่ละสถาบันก็มีน้อย เนื่องจากธุรกิจส่วนใหญ่เป็นแบบครอบครัวที่มีขนาดกลางและขนาดเล็ก ความจำเป็นที่ต้องใช้เงินทุนหมุนเวียนเป็นจำนวนมาก ๆ นั้นไม่มี แต่สำหรับตั๋วเงินคลังนั้นจะมีปริมาณหมุนเวียนในตลาดมากเมื่อเปรียบเทียบกับตราสารที่ออกโดยสถาบันอื่น กล่าวคือ มีตั๋วเงินคลังหมุนเวียนอยู่ในตลาดถึง 8,400 ล้านบาท แต่ก็มีผู้ถือตั๋วอยู่ไม่กี่ราย ถ้าหากธนาคารแห่งประเทศไทยไม่รับซื้อตั๋วเงินคลังก่อนกำหนด ผู้ถือตั๋วเงินคลังก็ต้องประสบปัญหาด้านหาผู้ซื้อและผู้ขายอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

เมื่อเรายังขาดองค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านี้อยู่ตลาดรองของเราจึงอยู่ในขั้นไม่พัฒนาและมีส่วนโยงไปถึงตลาดปฐมทำให้ตลาดปฐมไม่พัฒนาด้วย และเมื่อตลาดทั้ง 2 คือตลาดปฐมและตลาดรองไม่ได้รับการพัฒนาก็มีส่วนทำให้ตลาดเงินระบบ Open Market ไม่พัฒนา เมื่อตลาดระบบ Open Market ไม่พัฒนาก็มีส่วนทำให้ตลาดเงินของประเทศไม่พัฒนาด้วย